

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Møtedato: 20.12.2017	Møtenr: 06/17	Utsendt dato: 12.12.17	Utsendt fra: Kirkevergen
--------------------------------	-------------------------	----------------------------------	------------------------------------

Møtedag: Onsdag
Kl: 1830 - 2100
Møtested: Møterom FFO, Aasegården

Forfall bes meldt: Bergen kirkelige fellesråd v/Siri Hoff Austgulen tlf: 55 59 32 09 eller e-post sa267@kirken.no

Spørsmål og saker som ønskes tatt opp i tillegg til oppsatt saksliste, meldes til Arne Tveit: at295@kirken.no innen 19.12.17

Medlemmer som har forfall må selv varsle varamedlem.
Varamedlemmer møter kun etter særskilt innkalling.

Bergen kirkelige fellesråd

Lars Kristian Stendahl Gjervik
leder

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Vedlegg:

000001

Saker til behandling: 60/17-71/17

Sak nr.	Sakstittel
60/17	Godkjenning av innkalling og saksliste til møte
61/17	Godkjenning av møtebok
62/17	Bergen kirkelige fellestråd - Kontrollutvalget
63/17	BKF - eiermelding
64/17	Bergen kirkelige fellestråd - Budsjett 2018
65/17	Revidert budsjett 2017 - desember
66/17	Økonomirapport per 31.10.17
67/17	Bergen kirkelige fellestråd- Elektroniske håndbøker (HMS-håndbok og personalhåndbok)
68/17	Loddefjord gravplass - Omregulering av felt 04 og 05 fra kistegraver til urnegraver
69/17	Bergen kirkelige fellestråd - forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn - svar på høring
70/17	BKF - Valg av leder og nestleder for 2018
71/17	Referat og orienteringssaker

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Godkjenning av innkalling og saksliste til møte

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
60/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Siri Hoff Austgulen

Arkiv: Arkivsaknr: 17/350

Saksbeh.: Siri Hoff Austgulen

Bakgrunn:

Godkjenning av innkalling og saksliste til møte 20.12.17

Kirkevergens forslag til vedtak:

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

KIRKEVERGEN I BERGEN 11.12.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Siri Hoff Austgulen
arkivar

000003

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Godkjenning av møtebok

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
61/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Siri Hoff Austgulen

Arkiv: Arkivsaknr: 17/350

Saksbeh.: Siri Hoff Austgulen

Bakgrunn:

Det er ikke kommet merknad til møtebok i BKF 01.11.17 - møte 05/17

Kirkevergens forslag til vedtak:

Møteboken godkjennes som den foreligger

KIRKEVERGEN I BERGEN 11.12.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Siri Hoff Austgulen
arkivar

Vedlegg:

Dok.dato Tittel

03.11.2017 BKF 01.11.2017 - Møte 05/2017 - Møteprotokoll

000004

MØTEPROTOKOLL
BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD
BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

MØTE NR. 05/2017

Møtedato: 01.11.2017

Møtetid: Kl. 1830 - 2025

Møtested: Arna kirke, Lakslia 21

Saksnr.: 051/17 – 059/17

Tilstede:

Aasmund Kvamme (Landås)
Asbjørn Valen (Skjold)

Audun Magne Stølås (Arna)
Bente Krokeide (Loddefjord)
Bjarte Flaten (Åsane)
Bjørn Norstrand (Biskopshavn)
Christian Nettet (Bergen domkirke)
Håvard G. Frøysa (Fyllingsdalen)
Jan Otto Myrseth (geistl. repr)
Janne Stølsbotn (Birkeland)
Jarle Sørås (Bergen kommune)
Jorid Laura Vingen Endal (Sandviken)

Karl Johan Hallaråker (Nygård)
Lars Kristian Stendahl Gjervik
(Olsvik)
Lodve Gidske (Søreide)
Nils Gunnar Toppe (Salhus)
Per Kristian Erdal (Storetveit)
Petter Bjerksund (Eidsvåg)
Ragnvald Jakobsen (Løvestakksiden)
Rune Kroken (Fana)
Signe Sandberg (Årstad)
Thor Kalland (Ytre Arna)
Tor Nordeide (Sælen)
Øivin Christiansen (Bønes))

Vara:

Annicken Smith Huun (Slettebakken)

Meldt forfall:

Heidi Iren Saure (Laksevåg)
Lene H. Skårvik (Fridalen)
Thor W Brekkeflat (Slettebakken)

Det møtte 23 representanter og 1 vararepresentant, til sammen 24 representanter

Fra administrasjonen:

Arne Tveit, kirkebyggsjef
Asbjørn Vilkenen, kirkeverge
Berit Bakke, personalsjef
Inghild Hareide Hansen, gravplassjef
Mette Rogstad Heimli, økonomisjef
Tove Margrete Nordmark, sjef menighetsavdeling

Møteleder:	Lars Kristian Stendahl Gjervik
------------	--------------------------------

Bergen kirkelige fellesråd

02.11.17

Lars Kristian Stendahl Gjervik
leder

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
51/17	Godkjenning av innkalling og saksliste
52/17	Godkjenning av møtebok
53/17	Økonomirapport per 31.08.17
54/17	Økonomiplan 2019-2022
55/17	Fyllingsdalen gravplass - Omregulering og masseutskifting av U00 - Ferdig prosjekt
56/17	Nygård kirkegård - Rehabilitering fase A - Godkjenning
57/17	Bergen kirkelige fellesråd - Ny lov om tros- og livssynssamfunn - hvordan arbeide med høringen
58/17	Bergen kirkelige fellesråds kirkebyggutvalg - valg av leder og nestleder
59/17	Referat og orienteringssaker

51/17: Godkjenning av innkalling og saksliste

Kirkevergens forslag til vedtak:

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes slik den foreligger

Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2017:

BKF- 51/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

52/17: Godkjenning av møtebok

Kirkevergens forslag til vedtak:

Møteboken godkjennes som den foreligger

Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2017:

BKF- 52/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

53/17: Økonomirapport per 31.08.17

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapporten per 31.08.17 til orientering.

Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2017:

BKF- 53/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

54/17: Økonomiplan 2019-2022

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar økonomiplan 2019- 2022.

Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2017:

BKF- 54/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

55/17: Fyllingsdalen gravplass - Omregulering og masseutskifting av U00 - Ferdig prosjekt

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd bekrefter at omregulering av felt U00 med totalt 474 urnegraver er utført i henhold til planene slik de ble godkjent i 2015, med noen endringer.
2. Fellesrådets vedtak legges ved søknad til Bjørgvin bispedømmeråd om godkjenning av omreguleringen.

Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2017:

BKF- 55/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

56/17: Nygård kirkegård - Rehabilitering fase A - Godkjenning

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd bekrefter at rehabilitering av Nygård kirkegård fase A er utført i henhold til planene slik de ble godkjent i 2015.
2. Fellesrådets vedtak legges ved søknad til Bjørgvin bispedømmeråd om godkjenning av rehabiliteringen.

Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2017:

BKF- 56/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

57/17: Bergen kirkelige fellesråd - Ny lov om tros- og livssynssamfunn - hvordan arbeide med høringen

Kirkevergens forslag til vedtak:

Forslag til høringssvar til ny lov om tros- og livssynssamfunn legges frem for fellesrådet i møtet 20.desember.

Følgende representanter velges til å delta i utarbeidelsen av høringssvaret:

.....

Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2017:

Behandling:

Kirkevergen fremmet nytt forslag til vedtak

Forslag til hørings svar til ny lov om tros- og livssynssamfunn legges frem for fellesrådet i møtet 20. desember

Følgende representanter velges til å delta i utarbeidelsen av hørings svaret:

Bente Krokeide, Karl Johan Halleraker, Lars Kristian Stendahl Gjervik og Bjarte Flaten

BKF- 57/17 Vedtak:

Kirkevergens nye forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

58/17: Bergen kirkelige fellesråds kirkebyggutvalg - valg av leder og nestleder

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd velger Audun Stølaas til leder og Asbjørn Valen til nestleder i kirkebyggutvalget.

Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2017:

BKF- 58/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

Sak 59/17: Referat og orienteringssaker

1. Protokoll fra AU møte 19.10.17 – møte nr 05/17
2. Møllendal kapeller – Oppgradering av uteområde
3. Protokoll fra møte i Kirkebyggutvalget 02.10.17 – møte nr 01/17
4. Tilsetninger i BKF etter 01.10.17

Kirkevergens forslag til vedtak:

Sakene tas til orientering som de foreligger

Bergen kirkelige fellesråd 01.11.2017:

BKF- 59/17 Vedtak:

Kirkevergens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd - Kontrollutvalget

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
62/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Mette Rogstad Heimli
Saksbeh.: Mette Rogstad Heimli

Arkiv: KA - 012.0

Arkivsaknr: 17/24

Bakgrunn:

Vedlagt følger innstilling fra kontrollutvalget til nye "Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd"

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner kontrollutvalgets redigerte forslag til «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd»
2. Reglene gjøres gjeldende fra 01.01.2018.
3. Kontrollutvalget ber leder i utvalget, sammen med sekretariatet, om å gå i dialog med leder i fellesrådet for å drøfte hvordan man kan løse § 6 om selskapskontroll

Etter møtet i kontrollutvalget 31.10.17 har det i henhold til vedtakets punkt 3 vært dialog mellom leder i fellesrådet, leder i kontrollutvalget og sekretariatet.

I fellesskap har man kommet fram til et forslag vedrørende selskapskontroll / eierskapskontroll som de øvrige medlemmene i kontrollutvalget har gitt sin tilslutning til. Det gjøres derfor slik endring i forslag til regler for kontrollutvalget i BKF

· § 6. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til selskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere BKF's oppfølging av eierskapet (eierskapskontroll). Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre denne kontrollen.

- § 6 endres til §7 og §7 endres til §8.

000011

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner kontrollutvalgets redigerte forslag til «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd.
2. Reglene gjøres gjeldende fra 01.01.2018

KIRKEVERGEN I BERGEN 12.12.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Mette Rogstad Heimli
økonomisjef

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
12.12.2017	Forslag til regler for kontrollutvalget i BKF justert 12.12.17 (002)
28.11.2017	Innstilling - Forslag til regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd (002)
28.11.2017	Regler for Den norske kirkes kontrollutvalg

Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

§ 1. Valg og sammensetning

I det første møte i valgperioden velger Bergen kirkelige fellesråd (Fellesrådet), etter forslag fra valgkomiteen, medlemmer og varamedlemmer til BKF sitt kontrollutvalg (heretter kalt kontrollutvalget). Medlemmene velges for hele valgperioden.

Medlemskap i Den norske kirke er et vilkår for å være medlem eller varamedlem av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget skal ha fem medlemmer med 3 varamedlemmer i rekkefølge. Fellesrådet velger selv leder og nestleder, blant fellesrådets medlemmer.

Utelukket fra å bli valgt inn i kontrollutvalget, er medlemmer av Fellesrådets arbeidsutvalg og andre organ som kan kontrolleres av utvalget, ansatte i BKF's administrasjon, ansatte i selskaper eid av BKF og BKF sin valgte revisor.

§ 2. Kontrollutvalgets mandat

Kontrollutvalget skal på Fellesrådets vegne forestå den løpende kontroll med BKF's virksomhet – herunder kontrollere om Fellesrådets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger.

Kontrollutvalget skal påse at BKF's regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra Fellesrådets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til Fellesrådet. Før en sak rapporteres til Fellesrådet skal den ha vært forelagt kirkevergen til uttalelse.

Møtene i kontrollutvalget skal som hovedregel holdes for åpne dører.

§ 3. Alminnelige bestemmelser om kontrollutvalgets arbeid

Kontrollutvalget kan hos BKF, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Kontrollutvalgets medlemmer og sekretariat er undergitt forvaltningslovens regler om taushetsplikt.

§ 4. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til regnskapsrevisjon (årsregnskapet)

Kontrollutvalget gir innstilling til Fellesrådet når det skal velges revisor til å revidere BKF's årsregnskap.

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og se til at dette følger gjeldende bestemmelser og standarder for revisjon.

Kontrollutvalget mottar kopi av revisors revisjonsberetning og avgir uttalelse om årsregnskapet til Fellesrådet. Kontrollutvalget skal se til at revisors merknader blir fulgt opp.

§ 5. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at Fellesrådet er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av Fellesrådet selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av BKF's virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Kontrollutvalget treffer nærmere bestemmelser om hvilke revisjoner som skal utføres innenfor planens rammer. Forvaltningsrevisjoner skal gjennomføres i tråd med Norges kommunerevisorforbunds (NKRF) Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 eller tilsvarende.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, skal kontrollutvalget avgi rapport til Fellesrådet om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.

Kontrollutvalget skal påse at Fellesrådets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

§ 6. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til selskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere BKF's oppfølging av eierskapet (eierskapskontroll). Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre denne kontrollen.

§ 7. Administrative forhold

Kontrollutvalget er direkte underordnet Fellesrådet og er underlagt dets styrings- og instruksjonsmyndighet.

Fellesrådet skal sørge for at kontrollutvalget har de ressurser som svarer til de oppgaver utvalget skal utføre, herunder sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.

Den som utfører sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget, er direkte underordnet utvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg dette gir. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget, på forhånd er tilstrekkelig utredet.

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for sitt arbeid. Dette forslaget følger kirkevergens innstilling til budsjett til Fellesrådet.

Den som utfører regnskapsrevisjon for BKF, kan ikke utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget. Det samme gjelder kontrollutvalgets medlemmer, ansatte i BKF og medlemmer i Fellesrådet.

Sekretariatet skal organiseres uavhengig av BKF's administrasjon og skal ikke være underlagt dets myndighet. Sekretariatet skal lokaliseres utenfor Fellerådets sekretariat.

Møtene i kontrollutvalget skal som hovedregel gå for åpne dører.

§ 8. Ikrafttredelse

Reglene trer i kraft fra den tid Fellesrådet bestemmer

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Sekretariat for kontrollutvalet

Bergen kirkelige fellesråd
Vestre Strømkai 7
5008 BERGEN

Vår sakshandsamar: Roald Breistein

Dykkar ref.:
Vår ref: 2017/79
Vår dato: 08.11.2017

Innstilling - Forslag til regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Vedlagt følger innstilling i sak PS 16/17 Forslag til regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd etter møte i kontrollutvalget 31.10.2017.

Kontrollutvalget ber om at saken blir lagt frem som sak i møte i fellesrådet 20.12.2017.

Med helsing

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Leder i BKF
Kirkevergen
Leder i kontrollutvalget

Arkivsak: 033
 Arkivnr: 2017/79-1
 Saksbehandler: Roald Breistein

Saksfremstilling

Saksgang

Utvalg	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	16/17	31.10.2017

Forslag til regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Bakgrunn for saken:

I møte i kontrollutvalget i BKF 25.05.2016 ble det gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalget vil komme tilbake med forslag til revisjon av reglement et i løpet av året. Siden reglementet er utarbeidet «på bakgrunn av Kommunelovens bestemmelser» (se pkt 2, 2. ledd) forstår kontrollutvalget sin oppgave i hovedsak på lignende måte overfor BKF som kommunale utvalgs rolle overfor kommunestyret/bystyret.»

I møte i kontrollutvalget i BKF 29.11.2016 ble det gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalget vedtar forslag til revidert reglement for Bergen kirkelige fellesråds kontrollutvalg som innstilling til Bergen kirkelige fellesråd om å vedta dette som gjeldende reglement fra 01.01.2017.»

I møte i kontrollutvalget i BKF 26.01.2017 ble det bl.a. gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget trekker tilbake forslag av 29.11.16 til revidert reglement for Bergen kirkelige fellesråds kontrollutvalg. Det er naturlig å se på saken på nytt etter at Kirkemøtet har vedtatt reglement for Kirkemøtets kontrollutvalg.
2. Kontrollutvalget ber om at Fellesrådet gjør vedtak om uavhengig sekretariatsfunksjon for Kontrollutvalget slik Kirkemøtet har det.
3. Kontrollutvalget ber om fullmakt til å kjøpe inn sekretærtjeneste i samråd med AAU.
4. Når sekretariatsfunksjon er på plass, vil kontrollutvalget be om at sekretariatet legger fram forslag til nytt reglement for Bergen kirkelige fellesråds kontrollutvalg.
5. Saksnotatet vedlegges protokollen ved oversendelse til Fellesrådet.

Kirkemøtet vedtok i april 2016 «Regler for Den norske kirkes kontrollutvalg» som ligger ved som vedlegg 1.

Drøfting:

På bakgrunn av det som går frem over har sekretariatet utarbeidet forslag til «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd» som ligger ved som vedlegg 2. Forslaget bygger i stor grad på «Regler for Den norske kirkes kontrollutvalg». Forslaget er også supplert med noen andre elementer som vi mener er relevante for kontrollutvalget i BKF, f.eks. § 6 som omhandler selskapskontroll.

Konklusjon:

Forslag til «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd» legges frem til drøfting med forslag til innstilling til fellesrådet

Forslag til innstilling

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner kontrollutvalgets forslag til «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd».
2. Reglene gjøres gjeldende fra

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017**Behandling i møtet:**

I oppstartmøtet opplyste leder i kirkelige fellesråd, Lars Kristian Stendahl Gjervik, at han trodde det ville være problematisk å få utført selskapskontroll finansiert over BKF sitt ordinære budsjett Bergen kommune, som bevilger penger til BKF, hadde også gitt uttrykk for de var betenkt til å bevilge penger til å gjennomføre selskapskontroll.

Kontrollutvalget ønsker i utgangspunktet å ha ansvar for selskapskontroll i BKF, men på bakgrunn av signalene fra Gjervik ble kontrollutvalget enig om at § 6 i forslaget styrkes i forslaget som sendes videre til fellesrådet. Fjerde avsnitt i § 2 strykes også. Etter dette er det denne teksten som strykes i forslaget.

§ 6. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av BKF's interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at fellesrådet er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av BKF's eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av Fellesrådet selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den/de som utøver BKF's eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med Fellesrådets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. § 5.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av selskapskontroll, skal kontrollutvalget avgi rapport til Fellesrådet om hvilke selskapskontroller som er gjennomført og om resultatene av disse.

Kontrollutvalget skal påse at Fellestrådetts vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om selskapskontroller følges opp.

§ 2. Kontrollutvalgets mandat – fjerde avsnitt

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av BKF's interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll).

Etter dette blir § 7 endret til § 6 og § 8 endres til § 7.

Videre ønsker kontrollutvalget at leder i utvalget, sammen med sekretariatet, går i en dialog med leder i fellestrådet for å drøfte hvordan man kan løse § 6 om selskapskontroll.

Med strykningen av § 6 samt fjerde avsnitt i § 2 i reglene, ble slik innstilling enstemmig vedtatt.

Innstilling:

1. Bergen kirkelige fellestråd godkjenner kontrollutvalgets redigerte forslag til «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellestråd».
2. Reglene gjøres gjeldende fra 01.01.2018.

Vedtak

3. Kontrollutvalget ber leder i utvalget, sammen med sekretariatet, om å gå i dialog med leder i fellestrådet for å drøfte hvordan man kan løse § 6 om selskapskontroll.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Regler for Den norske kirkes kontrollutvalg
- 2 Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellestråd

Regler for Den norske kirkes kontrollutvalg

§ 1. Valg og sammensetning

I det første møte i sin valgperiode velger Kirkemøtet medlemmer og varamedlemmer til Den norske kirkes kontrollutvalg (heretter kontrollutvalget). Medlemmene velges for hele valgperioden.

Medlemskap i Den norske kirke er et vilkår for å være medlem eller varamedlem av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Kirkemøtet velger leder og nestleder, samt deres varamedlemmer, blant Kirkemøtets medlemmer.

Utelukket fra å bli valgt inn i kontrollutvalget, er medlemmer av Kirkerådet og de øvrige sentralkirkelige råd, ansatte i den sentralkirkelige administrasjon, daglig leder av bispedømmerådene virksomhet samt Den norske kirkes revisor.

§ 2. Kontrollutvalgets mandat

Kontrollutvalget skal på Kirkemøtets vegne forestå den løpende kontroll med Kirkerådets virksomhet – herunder kontrollere om Kirkemøtets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger.

Kontrollutvalget skal se til at Den norske kirkes regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget skal se til at Kirkerådets virksomhet blir undergitt forvaltningsrevisjon. Herunder skal kontrollutvalget se til

- at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, herunder Kirkerådets eget økonomiregelvek med tilhørende instruks, og
- at det gjennom systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger blir tilført Kirkemøtet relevant informasjon om gjennomføringen av Kirkemøtets vedtak ut fra deres innhold og forutsetninger.

Kontrollutvalget rapporterer årlig resultatene av sitt arbeid til Kirkemøtet, etter at disse først har vært forelagt Kirkerådet til uttalelse.

§ 3. Alminnelige bestemmelser om kontrollutvalgets arbeid

Uhindret av eventuell taushetsplikt skal Kirkerådet gi kontrollutvalget tilgang til de dokumenter og den informasjon utvalget ber om.

Kontrollutvalget kan som ledd i sitt arbeid rette henvendelser til andre enn Kirkerådet for å tilveiebringe relevante opplysninger.

Kontrollutvalgets medlemmer og sekretariat er undergitt forvaltningslovens regler om taushetsplikt.

§ 4. *Kontrollutvalgets arbeid knyttet til regnskapsrevisjon (årsregnskapet)*

Kontrollutvalget gir innstilling til Kirkemøtet når Kirkemøtet skal velge revisor til å revidere Den norske kirkes årsregnskap.

Kontrollutvalget holder seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og ser til at dette følger gjeldende bestemmelser og standarder for revisjon.

Kontrollutvalget mottar kopi av revisors revisjonsberetning og avgir uttalelse om denne. Kontrollutvalget skal se til at revisors merknader blir fulgt opp.

§ 5. *Kontrollutvalgets arbeid knyttet til forvaltningsrevisjon*

Kontrollutvalget gir innstilling til Kirkemøtet når Kirkemøtet skal vedta plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Slik plan skal vedtas minst én gang i hver valgperiode.

Kontrollutvalget treffer nærmere bestemmelser om hvilke revisjoner som skal utføres innenfor planens rammer.

Kontrollutvalget avgir rapport til Kirkemøtet om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og resultatene av disse.

§ 6. *Administrative forhold*

Kontrollutvalget er direkte underordnet Kirkemøtet og er underlagt dets styrings- og instruksjonsmyndighet.

Kirkemøtet skal sørge for at kontrollutvalget har de ressurser som svarer til de oppgaver utvalget skal utføre.

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for sitt arbeid. Dette forslaget følger Kirkerådets innstilling til budsjett til Kirkemøtet.

Kontrollutvalget skal tildeles sekretærbistand (et sekretariat) etter nærmere bestemmelser fastsatt av Kirkemøtet.

Den som utfører sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget, er direkte underordnet utvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg dette gir.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget, på forhånd er tilstrekkelig utredet.

Den som utfører regnskapsrevisjon for Kirkemøtet eller revisjonsoppgaver for kontrollutvalget, kan ikke utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget. Det samme gjelder kontrollutvalgets medlemmer.

Sekretariatet skal organiseres uavhengig av Kirkerådets administrasjon og skal ikke være underlagt dens myndighet. Sekretariatet skal lokaliseres utenfor Kirkerådets sekretariat.

§ 7. Ikrafttredelse

Reglene trer i kraft fra den tid Kirkerådet bestemmer.¹

¹ 1. januar 2017, jf. vedtak i KR 47/16

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

BKF - eiermelding

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
63/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Vilkensen, Asbjørn
Saksbeh.: Vilkensen, Asbjørn

Arkiv: KA - 011.0 Arkivsaknr: 17/296

Bakgrunn:

Fellesrådets leder, Lars Kristian Stendahl Gjervik, har i tett dialog med advokatfirmaet Ernst&Young og kirkevergen utarbeidet vedlagte forslag til eiermelding for Bergen kirkelige fellesråd. Eiermeldingen har vært til behandling to ganger i AU. Ledergruppen har underveis i arbeidet gitt innspill til meldingen. Styreleder for Akasia AS har også gitt sine kommentarer og signaliserer bl.a. at meldingen har satt realistiske mål for avkastning og utbytte. Ernst&Young har bidratt i drøftingen av de juridiske aspektene i tillegg til å gi innspill til hele eiermeldingen.

Det er ingen formelle formkrav til en eiermelding. I arbeidet med dokumentet har man primært hatt fokus på de politiske signalene som uttrykkes gjennom meldingen, og dernest på disposisjon og redaksjonelle forhold.

Eiermeldingen tilstreber å

- tydeliggjøre eierstrategier for selskap som Bergen kirkelige fellesråd direkte eller indirekte har eierinteresser i
- være styrende for selskapene og for eier når konkrete valg og avgjørelser skal tas
- bevisstgjøre og opplyse folkevalgte i fellesrådet slik at man bedre kan ivareta eierskapet og ansvaret man har som eier
- gi våre samarbeidspartnere både i kommune, kirke og andre, innsyn i fellesrådets eierskap

Kirkevergens forslag til vedtak:

Fremlagte forslag til eiermelding godkjennes som eiermelding for Bergen kirkelige fellesråd

000023

KIRKEVERGEN I BERGEN 11.12.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Vilkensen, Asbjørn
kirkeverge

Vedlegg:

Dok.dato

12.12.2017

Tittel

Eiermelding BKF des 2017 til FR

EIERMELDING BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Akasia AS

Kirkepartner AS

11.12.2017

I denne meldingen redegjør Bergen kirkelige fellesråd (BKF) for sine eierskap i Akasia AS og Kirkepartner AS. Her finner du en oversikt over alle selskap som BKF har eierskap i, samt informasjon om hvorfor BKF eier aksjeselskap, hvordan BKF skal opptre som eier, og hvilke mål og forventninger BKF har til selskapene.

000025

Innhold

1. INNLEDNING	2
1.1 Sammen drag	3
1.1.1 Oversikt over BKF s eierinteresser	3
1.1.2 Drift og eierskap i samsvar med lov	4
1.1.3 Kommunal støtte og offentlige tilskudd til BKF.....	4
1.1.4 Forholdet til menighetene	5
1.1.5 Dagens forvaltning av eierskapene	5
1.1.6 BKF administrasjonens oppgaver	5
1.1.7 Fremtidens eierskap.....	5
1.1.8 Styresammensetning og mandat	5
1.1.9 Samfunnsansvar og utvikling.....	5
2 HVORFOR SKAL BKF EIE	6
2.1 Kirkepolitiske og samfunnsmessige begrunnelser for eierskap	6
2.2 Akasia AS (konsern)	7
2.3 Kirkepartner AS og Kirkepartner IKT AS.....	8
3 HVORDAN SKAL BKF UTØVE EIERSKAPET	9
3.1 Hva kjennetegner gode eiere ?.....	10
3.2 Samfunnsansvar og verdiskaping.....	10
3.3 Ressursbruk og kompetanseutnyttelse.....	10
3.4 Styresammensetning.....	10
3.5.1 Akasia AS.....	11
3.5 Styrets arbeid	11
3.6 Prinsipper for god eierstyring.....	12
3.7 Eierdialog.....	16
3.8 Kontrollfunksjoner	16
4 GJENNOMGANG AV BKF SINE EIERINTERESSER	17
4.1 Akasia AS.....	17
4.2 Akasia Kirke og Gravplass AS (AKG).....	18
4.3 Akasia Barnehage AS.....	19
4.4 Akasia Eiendom AS	20
4.5 Akasia Eiendomsforvaltning AS	21
4.6 Akasia Regnskap AS.....	22
4.7 Kirkepartner AS	23
4.8 Kirkepartner IKT AS	25
4.9 Avkastningsmål og utbyttepolitikk.....	27
5 RISIKO, RAPPORTERING OG OMDØMME	28
6 VEDLEGG	28
Vedtekter for Akasia AS og Kirkepartner AS.....	28
Styreinstruks for Akasia AS og Kirkepartner AS.....	28
Aksjonæravtale Kirkepartner AS	28
Instruks for valgkomite – Akasia AS.....	28
Oversikt over styremedlemmer i alle selskapene	28

1. INNLEDNING

Hensikten med denne eiermeldingen kan oppsummeres i følgende punkter:

Eiermeldingen skal -

- I. tydeliggjøre eierstrategier for selskap som Bergen kirkelige fellesråd (BKF) direkte eller indirekte har eierinteresser i.
- II. være styrende for selskapene og for eier når konkrete valg og avgjørelser skal tas.
- III. være et grunnlag for å bevisstgjøre og opplyse folkevalgte i fellesrådet, slik at man bedre kan ivareta eierskapet og ansvaret man har som eier.
- IV. være et dokument som gir våre samarbeidspartnere både i kommune, kirke og andre, innsyn i fellesrådets eierskap.

Ved siden av å fremme arbeidet i menighetene har et av Bergen kirkelig fellesråds viktigste fokusområder de siste årene vært å løfte kvaliteten og effektiviteten på forvaltningen av områdene kirkebygg og gravplass, regnskapstjenester og administrative tjenester, samt hindre nedleggelse av menighetsbarnehager.

Det har vært og er et mål, å bruke midler som kirken har til rådighet på en mest mulig effektiv måte samtidig som kvaliteten økes.

For å oppnå dette har fellesrådet gjennomført ulike tiltak som for eksempel;

- Omorganisering i 2012, der virksomheten i Akasia ble organisert som eget underselskap, prostikontorene ble lagt ned og kirkevergen etablerte sentral ledergruppe og administrasjon med felles fokus på helhetlig ledelse av alle menighetene.
- Opprettelse av administrasjonslederstillinger med personalansvar ute i hver menighet
- Opprettelse av et felles kirketorg som betjener alle menighetene
- Etableringen av Akasia AS som konsern, med datterselskap.

Med ansvar for å forvalte eierskapet i Akasia AS kom også behovet for en eiermelding der eierskapets mange forhold blir belyst.

Kirkevergen har gjennomført en prosess i samarbeid med menighetsrådene og kommet fram til at BKF's tre kjerneverdier er; *åpen, frimodig og troverdig*. Dette er verdier som vil ligge til grunn i BKF's oppfølging av sine eierskap.

Det er med stolthet og tro på selskapenes framtid, vi nå legger fram BKF sin første eiermelding. BKF skal opptre som en langsiktig, forutsigbar og kompetent eier, og ta beslutninger som er til det beste for kirken i Bergen.

Lars Kristian Stendahl Gjervik

Ørjebekk 11. Desember 2017

Leder Bergen kirkelige fellesråd

1.1 Sammendrag

Eierskap og måten eierskapet utøves på kan være av stor betydning for selskapers verdiskapning. Hva som er en egnet og god eierstyring varierer med utvikling i marked og teknologi, virksomhetens karakter og særtrekk, og eiernes forutsetninger og holdninger til risiko.

Hypigere endringer i samfunnet og i næringslivet øker betydningen av virksomheters evne til omstilling og innovasjon. Det stilles oftere enn før større krav til at virksomheters ledelse må ta store og viktige beslutninger på kort tid. God eierstyring og selskapsledelse sammen med retningslinjer for styre og ledelse i hvert selskap vil alltid være nyttige verktøy.

Det er få kirkelige fellesråd som har eierinteresser i så store aksjeselskap som Akasia AS. I tillegg til selskapet Kirkepartner AS, som mange i kirken eier en del av, kjenner vi ikke til at andre kirkelige fellesråd har organisert virksomheten slik vi i Bergen har gjort det.

Det er sannsynlig at kirken i fremtiden må finansiere mer av sin egen virksomhet selv. Derfor mener vi at kirken aktivt bør jobbe for å få flere finansielle ben å stå på. Vi mener at vi ved å etablere Akasia AS tar ansvar, er pionerer og legger til rette for at kirken kan skaffe noen flere egne inntekter. Vi har stor tro på at denne organiseringen vil bidra til at offentlige midler blir brukt på en effektiv måte, at kvaliteten på det som leveres vil øke og at den kommersielle delen av selskapet vil generere noen inntekter til kirken.

1.1.1 Oversikt over BKFes eierinteresser

Pr. 20.12.2017 har Bergen kirkelige fellesråd følgende eierskap.

Selskap	Eierandel
Kirkepartner AS (morselskap, direkte eier)	0,12 %
Kirkepartner IKT AS (driftsselskap, egenregi, indirekte eier)	0,012%
Akasia AS (morselskap, direkte eier)	100 %
Akasia Barnehage AS (driftsselskap, indirekte eier)	100 %
Akasia Eiendomsforvaltning AS (driftsselskap, indirekte eier)	100 %
Akasia Eiendom AS (driftsselskap, indirekte eier)	100 %
Akasia Regnskap AS (driftsselskap, indirekte eier)	100 %
Akasia Kirke og Gravplass AS (driftsselskap, egenregi, indirekte eier)	100 %

1.1.2 Drift og eierskap i samsvar med lov

Bergen kirkelige fellesråd eier de nevnte selskap på vegne av soknene i Bergen i tråd med Lov om Den norske kirke av 1996 (kirkeoven) § 14.

Deler av de plikter som ligger hos BKF innebærer at BKF må besørge vedlikehold av soknens kirkebygg og gravplasser. I utførelsen av disse oppgavene kan man henvende seg til aktører i markedet eller, slik som BKF har valgt, utføre det ved intern tjenesteytelse (såkalt egenregi) i tråd med anskaffelsesloven og - forskriften.

Akasia AS har i dag et egenregiselskap som ikke er utsatt for konkurranse (Akasia kirke og gravplass AS AKG AS), samt kommersielle selskap som er i overlappede marked (Akasia eiendomsforvaltning AS og Akasia regnskap AS). For å sikre at den konkurransemessige delen ikke subsidieres av offentlige midler, er det viktig at det er et tilstrekkelig og klart skille mellom selskapene. Det er for eksempel ikke lov for det kommersielle selskapet å benytte egenregiselskapets administrative støttefunksjoner og/eller utstyr uten at det betales for tjenestene. Organiseringen av den konkurranseutsatte virksomheten bør derfor så langt som mulig være ledelsesmessig, personalmessig og fysisk, atskilt fra egenregivirksomheten. Det må som et minimum føres separate regnskaper, med korrekt allokering av inntekter og utgifter i selskapet, for å unngå kryssubsidiering.

Til Akasia AS sitt styre skal det rapporteres for hvert selskap separat.

BKF ser det som avgjørende at selskapet er etterrettelig og transparent på disse områdene.

Ifølge utredningen til advokatfirmaet Wikborg Rein fra 31. august 2016 er dette likevel ikke til hinder for samlokalisering og felles fagmiljø. Men, dette krever høy bevissthet og etterrettelighet, samt gode rutiner som ivaretar forskrift om egenregi.

1.1.3 Kommunal støtte og offentlige tilskudd til BKF

BKF har i dag (2017) følgende hovedinntektskilder:

DRIFT

Bergen kommune	151 millioner kroner
Stat	22 millioner kroner
Egen finansiering	19 millioner kroner

INVESTERING

Bergen kommune	69 millioner kroner
Total sum:	261 millioner kroner

1.1.4 Forholdet til menighetene

BKF er sammen med menighetsrådet ett av to organer som opptrer på vegne av (rettssubjektet) soknet. Kirkeoven definerer hvilke områder menighetsråd og fellesråd har ansvar for. Kirkeoven § 14 gir en positiv avgrensning for fellesrådets oppgaver, mens menighetsrådet har en negativ avgrensning, som betyr at det er menighetsrådet som opptrer på vegne av soknet om ikke annet er definert i § 14 eller at menighetsrådene har blitt enige om det. Jf. § 14 siste ledd.

1.1.5 Dagens forvaltning av eierskapene

BKF opptrer på vegne av soknene som eier av Akasia AS. På samme vis som BKF er eier av kirkebyggene på vegne av soknene i Bergen, er BKF eier av Akasia AS. Selskapet har ikke andre eiere enn BKF. BKF er generalforsamling i selskapet og utøver sitt eierskap gjennom generalforsamlingen.

1.1.6 BKF administrasjonens oppgaver

Kirkevergen eller den kirkevergen peker på, har én plass i styret. Det er generalforsamlingen som velger styre til Akasia AS. I tillegg er det naturlig at kirkevergen i samarbeid med Bergen kirkelige fellesråds folkevalgte leder er delaktig i eierdialogen. (jf. 3.7 s. 17 Eierdialog). Ut over dette har ikke BKF administrasjonen noen oppgaver som eier i forhold til selskapene.

1.1.7 Fremtidens eierskap

BKF er opptatt av å være en langsiktig, aktiv og forutsigbar eier. Gjennom vårt eierskap ønsker vi å bidra til verdiskaping og høy kvalitet på det som leveres av tjenester fra selskapene.

1.1.8 Styresammensetning og mandat

Den kanskje viktigste oppgaven for BKF som eier er å velge gode styrever til å forvalte selskapene. En viktig oppgave for styret er å utarbeide klare mål og strategier for selskapet innenfor rammene i selskapets vedtekter.

Bergen kirkelige fellesråd er opptatt av at selskapene ledes av egnede personer og at de styrer etter mål som samsvarer med eiers mål, at selskapene har egnet strategi og hensiktsmessige beslutningsstrukturer og insentiver, at ledelsen disponerer kapitalen formålstjenlig, at driften er bærekraftig og at eiere og allmenheten får godt innsyn i selskapenes virksomhet.

1.1.9 Samfunnsansvar og utvikling

BKF skal uttrykke forventninger til selskapenes ivaretagelse av samfunnsansvaret i blant annet eiermelding og de selskapsspesifikke eierstrategiene. Samfunnsansvar skal videre være et sentralt tema i eierdialogen med selskapene.

Styret og den daglige ledelsen har ansvaret for å integrere samfunnsansvar i forretningsdriften. BKF sine representanter i eierorganene skal også arbeide for at selskapene hensyntar samfunnsansvar i forretningsdriften.

BKF forventer at selskapene integrerer etiske, miljømessige og sosiale hensyn i tråd med eller utover gjeldende lovkrav.

2 HVORFOR SKAL BKF EIE

2.1 Kirkepolitiske og samfunnsmessige begrunnelser for eierskap

Barnehager med verdiforankring

Fellesrådet har siden 2006 uttalt at en ønsker å hindre nedleggelse av menighetsbarnehager/ barnehager med utvidet formålsparagraf. For å ivareta dette har man valgt å bli en stor barnehageaktør, der også barnehager uten utvidet formålsparagraf inngår i portefølje. Som samfunnsaktør ser kirken i Bergen det som en viktig oppgave å være en verdiformidler i barnehagesektoren, og bidra til lokalsamfunn preget av trygghet, åpenhet og omsorg for hverandre.

Alle barnehagene i Akasia gruppen bygger på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. De har fokus på å ivareta barndommens egenverdi og legger grunnlag for livslang læring gjennom samspill og lek. Akasias menighetsbarnehager bidrar i tillegg til å gi barn erfaring med, opplevelse av, og kunnskap om kristen tro og tradisjon.

Håndverksmiljø og kirkebygg

Fellesrådet har siden 2005 vurdert det slik at det har vært ønskelig å bygge opp egen håndverkerkompetanse. Dette gjelder særlig på vedlikehold og restaurering av middelalderkirker, men også kirkebygg generelt. Det finnes få slike spisskompetansemiljø i Norge og tilgangen på håndverkere er lav. Det er også slik at kompetanse og kapasitet er etterspurt i det kommersielle markedet, slik at potensialet for eksternt salg er tilstede. Det er i den norske kirkes interesse at disse gamle håndverksfagene/ferdighetene blir tatt vare på og gjort tilgjengelige.

Akasia har i dag ca. 130 medarbeidere som utgjør et komplett fagmiljø innenfor eiendomsforvaltning, prosjektering, prosjekt- og byggeledelse, renhold, service og drift samt de viktigste bygg- og anleggsfagene. Dette er fagområder som: trepleie, gartner og anlegg, renhold, tømmer og snekker, murer og maler, anlegg og entreprenør, ingeniør og arkitekt.

Gjennom mange års erfaring med restaurering av våre egne kirker og i samarbeidsprosjekter med blant andre riksantikvaren, har Akasia bygget opp en unik kompetanse når det gjelder restaureringsarbeider. Akasias håndverkere og fagledere har inngående kunnskap i de gamle håndverksmetodene og valg av riktige materialer. De har også et bredt nettverk av andre håndverkere og fagmiljø med tilsvarende kompetanse andre steder i landet og i Norden.

Gravplass

Akasia Kirke og Gravplass AS ivaretar viktige funksjoner som BKF har ansvaret for. På gravplassområdet har selskapet høy kompetanse og fagmiljø innenfor de ulike områder som f.eks. gartner, trepleie og anleggsdrift, rehabilitering av gamle gravplasser, bygging og tilrettelegging av nye gravplassområder.

Fellesrådet mener at kirken er tjent med å ivareta denne kompetansen innenfor Akasia paraplyen. Særlig gjelder dette rehabilitering, bygging og tilrettelegging av gravplasser og gravplassområder. Gravplassforvaltning krever en stor aktsomhet ovenfor publikum slik at man ikke unødige rokker ved gravplassenes ro og verdighet.

2.2 Akasia AS (konsern)

Hensikten med å eie Akasia AS er

1. Å få mest mulig ut av de midlene som fellesrådet til en hver tid disponerer. Altså at en får mer for pengene enn ved en annen type organisering.
2. Å få en tilstrekkelig høy kvalitet på tjenester til BKF.
3. Å genere inntekter til kirken i Bergen.
4. Kirkepolitiske og samfunnsmessige hensyn. (se kap. 2.1)

Om ikke Akasia er vår foretrukne leverandør på pris og kvalitet vil ikke hensikten med selskapet være oppnådd. Om kapitalplasseringen ikke gir avkastning, vil ikke den delen av hensikten med selskapet være oppnådd.

BKF sin vurdering i dag:

Det er for tidlig å si om selskapet vil lykkes med å levere i henhold til de fire punktene ovenfor. Selskapet er fortsatt i en etableringsfase og relativt store endringer ble gjennomført i 2016. På bakgrunn av regnskap og årsberetning for 2016 vurderer styret at selskapet er i god utvikling.

Det vil være behov for at BKF følger selskapet tett de neste årene, og at en som eier bidrar til at selskapet konsoliderer stillingen og utvikler seg i tråd med selskapets strategi og eiernes ønsker. Dette gjøres gjennom generalforsamlingen og eierdialogen.

Se ellers vurdering av hvert enkelt datterselskap lenger ut i dokumentet.

2.3 Kirkepartner AS og Kirkepartner IKT AS

Kirkepartner er kirkens egen leverandør av IKT-tjenester og definert som et egenregiselskap. Initiativtakerne er Kirkerådet, Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA), Opplysningsvesenets fond og Kirkelig fellesråd i Oslo.

I skrivende stund er Kirkepartner organisert i en konsern modell der de som kjøper seg inn i egenregiselskapet eier aksjer i Kirkepartner AS. Kirkepartner IKT AS er driftsselskapet og de som leverer IKT tjenestene. Vi kjenner til at det arbeides med en endring av selskapsstrukturen i selskapene.

KA er forretningsfører for Kirkepartner AS.

BKF sin vurdering da vi kjøpte aksjer:

Da beslutningen om å knytte Bergen Kirkelige fellesråd til Kirkepartner var følgende momenter avgjørende:

- De tekniske løsningene som ble tilbudt ble vurdert som tilfredsstillende.
- Erfaringer fra de fellesråd som allerede hadde knyttet seg til var positive.
- En ønsket å støtte opp om og være lojal mot kirkens egneide IT leverandør.
- Kostnadene ble beregnet til å bli lavere en de var med gjeldende avtaler.
- Det lå en positiv forventning om høyere kvalitet på tjenester, infrastruktur, driftssikkerhet og support.
- Det lå en forventning om at felles IT systemer i hele Norge ville gi besparelser og effektivisering.

Aksjen ble kjøpt ett år før BKF la over driften til Kirkepartner IKT. Den ble da kjøpt for at BKF skulle kunne benytte varmestyringsavtalen som selskapet hadde å tilby.

BKF sin vurdering i dag:

Fellessrådet mener at det vil være et fortrinn om hele Dnk samlet seg i en felles IT løsning. Dette både for at det vil effektivisere kommunikasjon og samarbeid, og også kunne gi stordriftsfordeler ved tilgang på programvare, support og opplæring, samt lavere kostnader. I tillegg vil det være enda et viktig steg i omorganiseringen som kommer internt i kirken, blant annet i arbeidet med en felles arbeidsgiverlinje.

I dag er det som en av de aller største kundene at BKF har vesentlig innflytelse i selskapet, og da ovenfor Kirkepartner IKT som er driftsselskapet som leverer tjenestene. Aksjen som BKF eier er pålydende kr 1000,- og utgjør bare 0,12 % av Kirkepartner AS. BKF kan ta tilbake driften av IT-systemene uten å selge den ene aksjen i Kirkepartner. Slik eierstrukturen er i dag vil BKF arbeide for å være representert på generalforsamlingen, og aktivt utøve sitt eierskap. Vi vil også være aktive som kunde for å utvikle og forbedre tjenestene som leveres.

3 HVORDAN SKAL BKF UTØVE EIERSKAPET

All den tid kirken i hovedsak finansieres av offentlige midler vil fellesrådet ha som ambisjon å utøve sitt eierskap i tråd med beste praksis av utøvelse av offentlig eierskap i Norge. Det er i denne meldingen derfor brukt følgende referansepunkt for føringene som ligger i dokumentet, i tillegg til de kirkepolitiske føringene fra BKF:

Kommunenes sentralforbund, (KS) – *Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll.*

Stortingsmelding 27: 2013-2014 – *Et mangfoldig og verdiskapende eierskap.*

NUES – *Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.*

Norske kommuner kan velge å legge deler av virksomheten i egne selskaper. Kommunenes styring av selskapet må da utføres i selskapets eierorgan, for eksempel generalforsamling. Kommunene har likevel det overordnede ansvaret for hele kommunens virksomhet, også den som drives av de kommunale selskapene. At virksomheten eller en tjeneste skilles ut og legges i et aksjeselskap innebærer at betingelsene for folkevalgt styring og kontroll endres. I aksjeselskap skal selskapets ledende organer ha betydelig grad av frihet til å drive virksomheten. Lovfestede bestemmelser og vanlige normer for god selskapsstyring setter grenser for hvor mye kommunene som eier disse selskapene kan og bør involvere seg i selskapets virksomhet.

Fellesrådet legger denne forståelse til grunn for sitt eierskap.

Akasia AS har i dag et egenregiselskap som ikke er utsatt for konkurranse (Akasia kirke og gravplass), samt kommersielle selskap som er i overlappede marked (Akasia eiendomsforvaltning AS og Akasia regnskap AS). For å sikre at den konkurransemessige delen ikke subsidieres av offentlige midler er det viktig at det er et tilstrekkelig og klart skille mellom selskapene. Det er for eksempel ikke lov for det kommersielle selskapet å benytte egenregiselskapets administrative støttefunksjoner og/eller utstyr uten at det betales for tjenestene. Organiseringen av den konkurranseutsatte virksomheten bør derfor så langt som mulig være ledelsesmessig, personalmessig og fysisk, atskilt fra egenregivirksomheten. Det må derfor som et minimum føres separate regnskaper, med korrekt allokering av inntekter og utgifter i selskapet for å unngå kryssubsidiering.

Til Akasia AS sitt styre skal det rapporteres for hvert selskap separat.

BKF ser det som avgjørende at selskapet er etterrettelig og transparent på disse områdene.

Ifølge utredningen til advokatfirmaet Wikborg Rein fra 31. august 2016 er dette likevel ikke til hinder for samlokalisering og felles fagmiljø. Men, dette krever høy bevissthet og etterrettelighet, samt gode rutiner som ivaretar forskrift om egenregi.

3.1 Hva kjennetegner gode eiere

God eieroppfølging krever kunnskap om relevant og oppdatert informasjon knyttet til selskapenes virksomhet. Videre er utvikling av kompetanse som er relevant for å utøve eierrollen best mulig viktig.

Det er en rekke ulike eierskapsmodeller, hvor hovedskillet går mellom kortsiktig og langsiktig eierskap.

Bergen kirkelige fellesråd skal bygge verdier for fremtiden og skal opptre som en langsiktig strategisk eier.

Som en del av strategioppfølgingen vil gode eiere være med på å drive frem større strategiske grep i selskapene og også være en støtte i gjennomføringen. Eierne vil typisk sette klare finansielle og strategiske mål og følge opp disse.

For å lykkes med langsiktig strategisk eierskap er det nødvendig med bred og sammensatt kompetanse i styrene.

3.2 Samfunnsansvar og verdiskaping

Når BKF som eier stiller forventninger til selskapenes arbeid med samfunnsansvar, er det både fordi BKF mener at en god håndtering av slike forhold bidrar til å ivareta aksjonærverdier og at selskaper hvor BKF har en eierandel skal opptre etisk forsvarlig og med høy grad av bevissthet knyttet til samfunnsansvar.

Det er selskapenes styre som har ansvaret for å vurdere hvordan forventningene fra BKF som eier best kan følges opp, og for at disse operasjonaliseres på en hensiktsmessig måte i hvert enkelt selskap.

3.3 Ressursbruk og kompetanseutnyttelse

En kompetent eier kan støtte styrene i bidra til at selskapenes formål nås.

En god eiers viktigste oppgave er å sørge for at styrets sammensetning er best mulig med hensyn til de oppgaver som styret har ansvaret for.

For å sikre tilstrekkelig forankring og ansvar, er det viktig at BKF som eier får kunnskap og innsikt i selskapene og de styringsmuligheter man har for de ulike selskapene. Både folkevalgte og administrasjonen må ha en bevissthet om roller, styringslinje og ansvarsfordeling. Derfor skal det gis tid til kompetanseutvikling som ledd i å styrke eierskapet, gjennom opplæring eller eierskapsseminar for samtlige folkevalgte i løpet av de 6 første månedene og etter 2 år (halvveis) i valgperioden. Dette er konsernstyrets ansvar.

3.4 Styresammensetning

Det er eiers ansvar å sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskaps virksomhet. Styret skal gjenspeile og representere selskapets behov og bør ha forskjellig og supplerende kompetanse innen økonomi, organisasjon og om markedet som selskapet opererer i. Videre bør styret inneha faglig innsikt og ha en interesse for selskapets formål. BKF definerer selv hva slags kompetanse og kapasitet som forventes av styremedlemmene. Det bør tilstrebes en sammensetning med komplementær kompetanse og erfaring. Det er viktig å oppnevne styremedlemmer som kan sikre styrets kontrollfunksjon overfor daglig leder.

Styreverv i selskaper er et personlig verv. Medlemmer av selskapsstyrer representerer bare seg selv, ikke noen av eierne, og skal ivareta selskapets interesser til det beste for alle eierne. Det betyr at man ikke representerer verken BKF eller andre interessenter, men ivaretar selskapets interesser og eierne kollektivt på best mulig måte, ut fra selskapets formål og innenfor lovens rammer.

Det understrekes at loven ikke er til hinder for at folkevalgte (valgte til menighetsråd eller fellesråd) eller ansatte i BKF kan velges til styremedlemmer. Forståelse og erfaring fra kirkepolitisk arbeid kan være en viktig kompetanse som styret bør besitte.

3.5.1 Akasia AS

For Akasia AS velger generalforsamlingen valgkomite. Det er utarbeidet egen instruks for valgkomiteen, denne er vedlagt eiermeldingen. Styremedlemmer velges normalt for fire år, men generalforsamlingen står fritt til å endre styresammensettingen/velge nytt styre uavhengig av valgperiode dersom spesielle forhold skulle tilsi det.

For å sikre utvikling av nødvendig kompetanse i styret ber BKF styret etablere følgende rutiner:

- Fastsette styreinstruks og instruks for daglig leder med særlig vekt på en klar intern ansvars- og oppgavefordeling.
- Foreta en egevaluering hvert år.
- Vurdere behovet for ekstern styreopplæring. Nye styremedlemmer skal gis opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling.
- Gjennomføre egne styreseminarer om roller, ansvar og oppgaver.
- Fastsette en årlig plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Gi en samlet redegjørelse for selskapets styring og ledelse i en årsberetning.

3.5 Styrets arbeid

I henhold til selskapslovgivningen er det styret som har ansvaret for forvaltningen av selskapet. Bergen kirkelige fellesråd mener derfor det er av avgjørende betydning og en av BKF sine viktigste oppgaver som eier å sørge for kompetente styrer. BKF forventer at styrene forvalter selskapene til det beste for selskapet, eierne og de ansatte, og BKF er opptatt av at styrene arbeider aktivt med å utvikle sitt arbeid.

Styrets rolle med å føre tilsyn med den daglige ledelsen og selskapets virksomhet er en av styrets kjerneoppgaver. Gode styrer som fungerer som en sparringspartner for ledelsen, og som bidrar ut over rollen som kontrollorgan, blir stadig viktigere i et veldrevet selskap. Styrer blir i økende grad ansett å spille en avgjørende faktor for selskapets langsiktige suksess.

De beste og mest verdiskapende styrene består av personer med relevant kompetanse gitt de utfordringer selskapet står overfor de neste årene, som anvender denne kompetansen på en god måte og som bruker tilstrekkelig tid på styrearbeidet.

Det er en sentral lederoppgave at likestilling og mangfold er solid forankret i selskapenes personalpolitikk. Det forventes av styrene at personalpolitikken preges av inkludering og mangfold og at selskaper der BKF har en eierandel har etablert strategier og gjennomfører tiltak for å fremme likestilling og annet mangfold i virksomheten.

3.6 Prinsipper for god eierstyring

Bergen kirkelige fellesråd utøver sin myndighet som eier på generalforsamlingen. BKF's stemmegivning på generalforsamling og eieroppfølgingen utenfor generalforsamlingen er basert på statens prinsipper for god eierstyring, som fremgår av Meld. St. 27 (2013-2014) «Et mangfoldig og verdiskapende eierskap (eierskapsmeldingen)», med nødvendige tilpasninger for BKF.

Prinsipp 1; Åpenhet

Det skal være åpenhet knyttet til BKF's eierskapsutøvelse og selskapenes virksomhet.

Som eier forvalter BKF store verdier på vegne av fellesskapet. Åpenhet skaper tillit og det imøtekommer et demokratisk hensyn ved at allmenheten får tilgang på informasjon. Åpenhet kan begrense misforståelser og øke forutsigbarheten knyttet til eierutøvelsen. BKF utviser åpenhet gjennom utarbeidelse av eiermeldinger hvor en klargjør hvorfor BKF skal eie, hva og hvordan en bør eie, herunder hvilke mål BKF har med sitt eierskap. BKF forventer som eier at selskapene er åpne om viktige forhold knyttet til virksomheten. Tilgang til relevant informasjon til rett tid gjør det mulig for BKF og andre eiere å løpende vurdere selskapets virksomhet, resultater, utvikling og måloppnåelse. Alle selskap som BKF eier bør følge norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse (NUES) der denne passer, og som en del av dette gi en samlet redegjørelse hvor de mest aktuelle punktene er:

- Tydeliggjøre virksomhetens mål og strategier
- Sammensetting av styrende organer
- Krav til styrets arbeid
- Krav til risikostyring og intern kontroll

Redegjørelsen gis i årsberetningen eller i dokumenter årsberetningen henviser til.

Prinsipp 2; Beslutninger og vedtak tas på generalforsamling

Det rettslige grunnlaget for BKF sin eiermyndighet i aksjeselskap er aksjelovens system, hvor BKF som eier gjennom generalforsamlingen utøver den øverste myndighet i selskapet hvor BKF er eier. Det er fellesrådet som utgjør generalforsamlingen i Akasia AS. Dette betyr at BKF står i et overordnet forhold til styret i aksjeselskapet og kan gi instruksjoner til styret.

Prinsippet om at eiermyndigheten utøves på selskapets generalforsamling er ikke til hinder for kontakt mellom eier og selskap mellom generalforsamlingene. Kontakt er en forutsetning for å få informasjon om virksomheten, og er viktig for eierskapets oppfølgings- og kontrollfunksjon. De rettslige rammene er heller ikke til hinder for at BKF tar opp forhold som selskapet bør vurdere i tilknytning til sin virksomhet og utvikling. Slike synspunkter er da å betrakte som innspill til selskapets styre og administrasjon. Saker som krever formelle vedtak må behandles på selskapets generalforsamling.

Prinsipp 3: Resultatforventning

Det er et hovedprinsipp for BKF's forvaltning av eierskap at en begrenser seg til overordnet styring. BKF's eierutøvelse skal skje slik at styre og daglig ledelse får handlingsrom innenfor gitte rammer. Selskapets formål (virksomhet) skal fremgå av vedtektene.

Styret forventes å utarbeide klare mål og strategier for selskapet innenfor rammen av vedtektene og rapportere på disse. I de selskap der det er kirkepolitiske og/eller samfunnsmessige hensyn, bør det settes mål som gjør at selskapet kan rapportere graden av måloppnåelse til eier, og at effektivitet og måloppnåelse kan evalueres. Eierne skal kontrollere måloppnåelse og holde styret ansvarlig for denne. Eierne må vurdere om manglende måloppnåelse skyldes styret eller forhold utenfor styrets kontroll. Selskapslovgivningen bygger på en forutsetning om at det er tillit mellom eierne og selskapets styre.

Prinsipp 4: Formålstjenlig kapitalstruktur.

Selskapets styre og ledelse er satt til å forvalte eiernes kapital. Hvordan selskapet disponerer og allokterer kapitalen påvirker selskapets verdiskaping i stor grad. Hvert enkelt selskap bør ha en hensiktsmessig kapitalstruktur (finansiering) som legger til rette for langsiktig verdiskaping, effektiv måloppnåelse og lavest mulig kapitalkostnad. For høy egenkapital kan føre til lav avkastning på egenkapitalen og dårlige investeringsbeslutninger, mens for høy gjeldsgrad kan medføre høye finansieringskostnader og økt økonomisk risiko. Kapitalstrukturen skal tilpasses selskapets mål, strategi og risikoprofil. Styret har et overordnet ansvar for dette.

Prinsipp 5: Styresammensetning etter kompetanse, kapasitet og mangfold

En av de aller viktigste oppgavene til BKF som eier er å sørge for godt sammensatte og kompetente styrever i selskaper som BKF eier. Forarbeidet til valget skjer gjennom valgkomiteen, valgt på generalforsamling. Valgkomiteen har egen instruks.

Det skal legges vekt på kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets egenart når en foreslår og velger kandidater til styret.

Styrevalgene finner vanligvis sted for en periode på to år. Styresammensetningen bør imidlertid vurderes på løpende basis bl.a. med bakgrunn i selskapets prestasjoner og selskapets behov.

I oppnevningen av styret skal det legges vekt på:

1. Forretningsmessig og økonomisk kompetanse
2. Juridisk kompetanse
3. Eiendoms- og forvaltningskompetanse
4. Kjennskap til selskapets virksomhetsområder
5. Evne til å ivareta selskapets verdier og visjon
6. Styrekompetanse
7. Gründerkompetanse/ innovativ
8. Samfunnsengasjement
9. Sikre tilstrekkelig kontinuitet i styret
10. Kapasitet

Prinsipp 6: Uavhengig styre

Forvaltningen av selskapet er styrets ansvar. Styret skal sørge for en forsvarlig organisering av virksomheten, ansette administrerende direktør og føre tilsyn med daglig ledelse og selskapets virksomhet for øvrig. Styret skal også ivareta den strategiske ledelsen av og forvalte selskapet ut fra selskapets og eierens interesser innenfor de rammer generalforsamlingen har satt for virksomheten. Styret skal fastsette hvilken risikoprofil selskapet skal ha og påse at selskapet har god intern kontroll, tilstrekkelige systemer og ressurser for å sikre at lovbestemmelser etterleves og hensiktsmessige systemer for risikostyring. Formålet med risikostyringen og selskapets interne kontroll er ikke å eliminere risiko, men å håndtere risiko knyttet til virksomhetsutøvelsen på en forsvarlig måte. Arbeidet i styret bør gjennomføres slik at det i størst mulig grad bidrar til verdiskaping i selskapet.

Styret bør være en ressurs, diskusjonspartner og støttespiller for selskapets ledelse. Samtidig må styret kontrollere ledelsens arbeid og dermed ha en uavhengig rolle. Styret må i forlengelsen av kontrollfunksjonen vurdere selskapets ledelse og eventuelle utskiftninger. Dette omfatter å legge planer for kompetanseutvikling internt slik at nye lederressurser stadig utvikles.

Prinsipp 7: Styret skal ha en plan for eget arbeid

For å bidra til at arbeidet i styret skjer på en systematisk og hensiktsmessig måte bør styret lage en årsplan for arbeidet og legge opp til en møtefrekvens som sikrer at styret kan ivareta sine funksjoner. Styrelederen har et særlig ansvar for å sikre at arbeidet i styret fungerer godt.

Utviklingen har gått i retning av mer utstrakt bruk av styreutvalg. Etter norsk lov har styret et felles ansvar for beslutninger som treffes. Dersom styreutvalg benyttes, betraktes disse som saksforberedende hvor den endelige beslutningen fattes i styret. For å sikre tilstrekkelig forberedelse av sentrale tema kan styreutvalg være hensiktsmessig. Eksempler på styreutvalg er revisjonsutvalg (lovpålagt for mange selskaper), kompensasjonsutvalg/godtgjørelsesutvalg og risikoutvalg.

Styreleder bør legge til rette for at styrets samlede kompetanse utnyttes på best mulig måte, bl.a. gjennom å bidra til at styret fungerer godt som kollegium.

Styret, og særlig styreleder, bør legge til rette for at styremedlemmene til enhver tid har den nødvendige kompetanse til å ivareta styrevervet, og om nødvendig igangsette tiltak for å heve kompetansen.

Prinsipp 8: Lønn og kompensasjon som fremmer verdiskaping og fremstår som rimelig

Staten har siden 2001 hatt veiledende retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i selskapene med statlig eierandel. Ledende ansatte omfatter daglig leder og andre ledende ansatte, jf. Ot.prp. nr. 55 (2005–2006).

Retningslinjene har til hensikt å formidle hvilke forhold staten vil legge vekt på i sin stemmegivning når lederlønsfastsettelsen behandles på selskapets generalforsamling. Hovedhensyn i statens retningslinjer har vært at lederlønningene i selskaper med statlig eierandel bør være konkurransedyktige, men ikke lønnsledende, og at det skal redegjøres for eventuelle avvik fra retningslinjene

Som eier vil BKF legge seg på samme praksis som staten.

Godtgjørelse til styre i selskapene besluttet av generalforsamling. BKF vil i sin vurdering av godtgjørelse til styret i selskaper man eier legge vekt på at godtgjørelsen skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. BKF vil også legge vekt på at styregodtgjørelsene skal bidra til

riktig og god kompetanse i styret. Styreleder bør godtgjøres særskilt i tråd med det større omfanget av oppgaver som normalt ligger til dette vervet.

BKF har en ambisjon om å opprettholde et moderat nivå på styregodtgjørelsene. Samtidig er det viktig at godtgjørelsene ligger på et nivå som bidrar til riktig og god kompetanse i styret, og som reflekterer styrets ansvar og arbeidsmengde.

Prinsipp 9: Målrettet arbeid for å ivareta samfunnsansvar

Alle norske selskaper bør ta samfunnsansvar, uavhengig av om de er privat eller offentlig eid, og uavhengig om de har sin virksomhet i Norge eller i andre land.

Samfunnsansvar omfatter en rekke ulike saksområder knyttet til hvordan selskapers virksomhet påvirker mennesker, samfunn og miljø, herunder menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, klima og miljø, antikorrupsjon og åpenhet. Tradisjonelt har begrepet vært ment å omfatte forhold som ligger ut over det å overholde lover og regler. BKF viser til statens retningslinjer og praksis på dette feltet.

Selskaper med kirkepolitiske mål skal ofte ivareta særskilte samfunnsoppgaver uten å ha et klart kommersielt mål. Slike samfunnsoppgaver er som regel noe annet enn det som betegnes her som selskapenes samfunnsansvar. Også disse selskapene skal arbeide målrettet for å ivareta sitt samfunnsansvar.

3.7 Eierdialog

I eierdialogen drøfter vi forhold som har betydning for BKF's mål med eierskapet. Det kan for eksempel være selskapets strategi, kapitalsituasjon og inntjeningsutsikter, risikofaktorer og markedsforhold.

Innenfor rollefordelingen mellom eier, styret og ledelse, søker vi bl.a. å forsikre oss om at selskapene drives på en god måte i samsvar med selskapenes formål. Ved å være en utfordrende eier kan BKF bidra til at selskapene gjør grundige vurderinger og arbeider godt for å nå selskapets formål.

Dagens eierdialog er gjennomført slik at informasjonsutvekslingen fra selskap til eier kan gå gjennom ulike kanaler. I tillegg til kvartals- og årsberetninger, annen offentlig tilgjengelig informasjon og generalforsamling, kan det for de heleide selskap avholdes eiermøter.

Et eiermøte er et møte mellom representanter fra BKF som eier, styret og ev. daglig leder for selskapet. I tillegg til generalforsamling skal det gjennomføres minst ett eiermøte i året. Noen ganger har eierne behov for å diskutere strategier med styret uten å treffe formelle beslutninger, og dette bør kunne gjøres uten å måtte innkalle til generalforsamling. Et eiermøte er ikke lovregulert og er bare en uformell arena der det ikke skal treffe vedtak. I tillegg bør det ikke legges føringer eller «gis signaler» i eiermøte som kan anses å gripe inn i styrets myndighetsområde. Eiermøtet er uforpliktende for eier og for selskapet.

Møtene kan dreie seg om gjennomgang av den økonomiske utviklingen, kommunikasjon av BKF's avkastnings- og utbytteforventninger, orientering og diskusjon om strategiske spørsmål knyttet til selskapene, problemstillinger knyttet til samfunnsansvar, tjenesteleveringen i egenregiselskapet mv.

Møtene håndteres innenfor rammene som er gitt i selskapslovgivningen. Fra selskapene møter vanligvis representanter fra selskapets administrative ledelse, men det er opp til selskapenes styrer å avgjøre hvem fra selskapet som skal stille på møtene, herunder om også styrene skal være representert. I visse tilfeller vil eier kunne ønske at styret er representert.

Rammene omkring eierstyring er ikke til hinder for at BKF i møter tar opp forhold som selskapene bør vurdere i tilknytning til sin virksomhet og utvikling. De synspunkter BKF gir uttrykk for i slike møter, er å betrakte som innspill til selskapets administrasjon og styre.

3.8 Kontrollfunksjoner

Akasia AS sitt styre har i henhold til aksjeloven ansvaret for at selskapet har tilfredsstillende kontrollfunksjoner. Dette innebærer internkontroll, regnskapskontroll og forvaltningsrevisjon for alle selskapene i konsernet. Som tidligere nevnt er det også styrets oppgave å kontrollere daglig leder.

BKF's kontrollutvalg gis ansvar for å kontrollere BKF's oppfølging av eierskapet i Akasia AS. Generalforsamlingen kan vedta ytterligere ekstern kontroll av konsernet, herunder men ikke avgrenset til, forvaltningsrevisjon.

BKF har ingen kontrollfunksjon ovenfor Kirkepartner AS, men vil gjennom sitt eierskap arbeide for større åpenhet og styrking av selskapets kontrollfunksjoner.

4 GJENNOMGANG AV BKF SINE EIERINTERESSER

4.1 Akasia AS

(tall fra 2016)

Selskapsform	Aksjeselskap - morselskap	Aksjeselskap – konsern
Stiftelsesår	2013	2013
BKF sin eierandel	BKF eier 100 %	BKF eier 100 %
Hvem som forvalter eierskapet	Styret i Akasia AS	BKF er generalforsamling
Antall ansatte	13 ansatte i morselskapet,	496 ansatte
Bokført egenkapital	84 239 752,-	97 485 787,-
Balanseverdi	532 659 630,-	752 666 306,-
Driftsinntekter	27 114 246,-	309 637 195,-
Driftsresultat	- 1 328 118,-	36 682 890,-
Resultat etter skatt og ev. utbytte	1 962 465,-	19 266 154,-
Ev. utbytte	0,-	0,-

Selskapets formål

Selskapet drives i tråd med Den norske kirkes verdigrunnlag og har som formål å eie, utvikle og drive barnehage-, eiendoms- og regnskapsvirksomhet, via eierskap til aksjer og/eller andeler i selskaper med slike formål, samt alt som står i forbindelse med dette.

Selskapets virksomhet

Akasia AS forvalter i dag aksjer i; Akasia barnehage AS, Akasia eiendomsforvaltning AS, Akasia eiendom AS, Akasia regnskap AS og Akasia kirke og gravplass AS. Akasia AS eier alle disse selskapene 100 %. Styret i Akasia AS har totalansvar for alle selskapene. Det er som eier i Akasia AS, Bergen kirkelige fellesråd har innflytelse og utøver eierstyring av de andre selskapene i Akasia gruppen.

Mål med BKF sitt eierskap og ønsket utvikling

Hensikten med å eie Akasia AS er;

1. Å få mest mulig ut av de midlene som fellesrådet til en hver tid disponerer.
2. Å få en tilstrekkelig høy kvalitet på tjenester til BKF.
3. Kirkepolitiske og samfunnsmessige hensyn. (se kap. 2.1)
4. Å generere inntekter til kirken i Bergen.

4.2 Akasia Kirke og Gravplass AS (AKG)

Selskapsform	Aksjeselskap – egenregiselskap
Stiftelsesår	2015
BKF sin eierandel	Akasia AS eier 100 %
Hvem som forvalter eierskapet	Styret i Akasia AS
Antall ansatte	101
Bokført egenkapital	1 211 924,-
Balanseverdi	18 764 582,-
Driftsinntekter	82 489 607,-
Driftsresultat	1 518 759,-
Resultat etter skatt og ev. konsernbidrag/utbytte	1 150 923,-
Ev. konsernbidrag/utbytte	0,-

Selskapets formål

Selskapets formål er leveranse av tjenester i egenregi innen bygg- og eiendomsforvaltning og regnskap, til Bergen kirkelige fellesråd og menighetsrådene i Bergen kirkelige fellesråds område.

Selskapet har ikke erverv til formål. Alt overskudd skal anvendes til videre drift og utvikling av selskapet. Det skal således ikke deles ut utbytte til aksjonærene eller ytes konsernbidrag.

Selskapets virksomhet

Leveranse av tjenester i egenregi innen eiendomsforvaltning, gravplassforvaltning og regnskap, til Bergen kirkelige fellesråd og menighetsrådene i Bergen kirkelige fellesråds område.

Mål med BKF sitt eierskap og ønsket utvikling

1. Ta vare på og sikre tilstrekkelig tilgang til håndverksfag/ferdigheter som trengs for å ta vare på kirkens bygg. Særlig gjelder dette middelalderbygg.
2. Tilgang til kompetanse på gravplasztjenester, drift, vedlikehold og utvikling innenfor gravplassfeltet.
3. Tilgang til kompetanse og kvalitet på leveranse av regnskapstjenester.
4. Å få mest mulig ut av de midlene som BKF til en hver tid disponerer.
5. Å få en tilstrekkelig høy kvalitet på det vi betaler for.

Overskudd i egenregiselskapet Akasia kirke og gravplass AS (AKG) skal benyttes til å styrke AKG AS sin økonomi og/eller levere rimeligere tjenester til BKF. Det skal ikke betales utbytte/konsernbidrag til Akasia AS, som er selskapets eier. Jf. prinsipp 6 på side 14 må selskapet bygge opp tilstrekkelig egenkapital til å ivareta sine forpliktelser.

BKF mener at AKG AS er et strategis svært viktig selskap for å oppfylle BKF sine forpliktelser og ansvar. BKF mener at personellkapasitet som hovedregel må prioriteres brukt i AKG AS fremfor Akasia Eiendomsforvaltning AS, i de tilfeller en kommer i en kapasitetskonflikt mellom selskapene.

4.3 Akasia Barnehage AS

(tall fra 2016)

Selskapsform	Aksjeselskap – driftsselskap
Stiftelsesår	2010
BKF sin eierandel	Akasia AS eier 100 %
Hvem som forvalter eierskapet	Styret i Akasia AS
Antall ansatte	339 ansatte
Bokført egenkapital	83 834 085,-
Balanseverdi	416 278 012,-
Driftsinntekter	264 266 290,-
Driftsresultat	11 010 562,-
Resultat etter skatt og ev. konsernbidrag/utbytte	1 257 587,-
Ev. konsernbidrag/utbytte	0,-

Selskapets formål

Selskapets formål er drift av barnehager og tilknyttet virksomhet på basis av grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon.

Selskapets virksomhet

Selskapet består av 20 barnehager med til sammen 1550 barnehageplasser og er dermed en av de store barnehageaktørene i Bergen kommune. 9 av barnehagene er menighetsbarnehager med utvidet formålsparagraf. En barnehage er lokalisert på Valen i Kvinnherad kommune og en barnehage er lokalisert i Sola kommune. Alle de andre barnehagene er i Bergen kommune.

Mål med BKF sitt eierskap og ønsket utvikling

BKF har siden 2006 uttalt at en ønsker å hindre nedleggelse av menighetsbarnehager/ barnehager med utvidet formålsparagraf. For å ivareta dette har man valgt å bli en større barnehageaktør der barnehageselskapet også har barnehager uten utvidet formålsparagraf i sin portefølje. Fellesrådet har som langsiktig mål at flest mulig av barnehagene har utvidet formålsparagraf og at flest mulig har samarbeid med kirken lokalt. Det er ikke forventninger om at barnehagedriften skal tilføre overskudd til eier utover normal avkastning på innskutt kapital.

BKF mener at Akasia barnehagene skal være ledende på kvalitet og brukertilfredshet, og derigjennom gi barn og foresatte en god og verdiforankret barnehage. Barnehagene bør være en positiv faktor for godt omdømme.

4.4 Akasia Eiendom AS

(tall fra 2016)

Selskapsform	Aksjeselskap
Stiftelsesår	2005
BKF sin eierandel	Akasia AS eier 100 %
Hvem som forvalter eierskapet	Styret i Akasia AS
Antall ansatte	0 ansatte, styret ivaretar selskapet.
Bokført egenkapital	17 787 990,-
Balanseverdi	134 540 802,-
Driftsinntekter	14 592 948,-
Driftsresultat	12 678 394,-
Resultat etter skatt og ev. konsernbidrag/utbytte	1 142 873,-
Ev. konsernbidrag/utbytte	6 219 831,-

Selskapets formål

Selskapets formål er å eie, utvikle og drive eiendommer, eie og leie ut fast eiendom, samt å ha eierskap til aksjer og/eller andeler i selskaper med slike formål.

Selskapets virksomhet

Forvalter i dag, Akasia-konsernets egne eiendommer.

Mål med BKF sitt eierskap og ønsket utvikling

Selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere konkurransemessig avkastning. I tillegg eies selskapet for å sikre at barnehagebyggene holdes i god stand.

BKF vil ikke begrense selskapet til kun å omfatte eiendom som Akasia-konsernet eier i dag. BKF ser det som hensiktsmessig at selskapet utvikles innenfor verdiskaping og utvikling av eiendom.

4.5 Akasia Eiendomsforvaltning AS

Selskapsform	Aksjeselskap
Stiftelsesår	2015
BKF sin eierandel	Akasia AS eier 100 %
Hvem som forvalter eierskapet	Styret i Akasia AS
Antall ansatte	46 personer
Bokført egenkapital	155 286,-
Balanseverdi	47 819 911,-
Driftsinntekter	51 427 920,-
Driftsresultat	2 014 724,-
Resultat etter skatt og ev. konsernbidrag/utbytte	55 286,-
Ev. konsernbidrag/utbytte	1 575 000,-

Selskapets formål

Selskapets formål er leveranse av tjenester innen bygg- og eiendomsforvaltning til andre kunder enn BKF og menighetene i Bergen kommune. Selskapet er også etablert for å ivareta et forsvarlig stort fagmiljø innenfor de fagområdene som kirken i Bergen trenger.

Selskapets virksomhet

Selskapets virksomhet er leveranse av de fleste typer tjenester innen eiendomsforvaltning.

Mål med BKF sitt eierskap og ønsket utvikling

Selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere konkurransemessig avkastning.

4.6 Akasia Regnskap AS

Selskapsform	Aksjeselskap
Stiftelsesår	2014
BKF sin eierandel	Akasia AS eier 100 %
Hvem som forvalter eierskapet	Styret i Akasia AS
Antall ansatte	10 ansatte
Bokført egenkapital	953 701,-
Balanseverdi	6 494 750,-
Driftsinntekter	7 034 156,-
Driftsresultat	656 332,-
Resultat etter skatt og ev. konsernbidrag/utbytte	481 586,-
Ev. konsernbidrag/utbytte	0,-

Selskapets formål

Selskapets formål er å levere regnskapstjenester og relaterte tjenester (Autorisert regnskapsførerselskap).

Selskapets virksomhet

Leveranse av regnskapstjenester og relaterte tjenester til primært enheter i Den norske kirke utenfor Bergen kommune, ideelle organisasjoner og barnehager.

Mål med BKF sitt eierskap og ønsket utvikling

Selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere konkurransemessig avkastning, samt tjenester av høy kvalitet.

4.7 Kirkepartner AS

Eiere	Antall aksjer	Andel i %
Kirkerådet	42 000	48,95 %
KA (kirkens arbeidsgiverorganisasjon)	31 100	36,25 %
OVF (opplysningsvesenets fond)	1 800	2,1 %
Andre fellesråd	10 900	12,7 %

Kilde: Proff.no

Selskapsform	Aksjeselskap – morselskap
Stiftelsesår	2013
BKF sin eierandel	1/858 – 0,12 %
Hvem som forvalter eierskapet	Generalforsamling i henhold til aksjonæravtalen. (KA, Kirkerådet, OVF, G4 og Bispedømmerådene har ulik fordeling av A, B og C-aksjer) Noe uoversiktlig eierstruktur.
Antall ansatte	0
Bokført egenkapital	170 530,-
Balanseverdi	195 843,-
Driftsinntekter	25 000,-
Driftsresultat	9686,-
Resultat etter skatt	9838,-

(Tall fra 2016)

Selskapets formål og virksomhet

Selskapets formål er å eie aksjer i Kirkepartner IKT AS samt å koordinere aksjonærenes interesser og deres behov for informasjonsteknologitjenester og dertil hørende tjenester fra Kirkepartner IKT AS til enheter, selskaper og organisasjoner tilknyttet Den norske kirke og/eller Opplysningsvesenets fond, for å bidra til at Den norske kirke og Opplysningsvesenets fond kan yte gode og effektive tjenester til publikum og brukere i samsvar med den enkelte enhets formål.

Selskapets virksomhet skal tilfredsstillende vilkårene for utvidet egenregi for offentlige enheter.

Selskapet har ikke erverv til formål.

Mål med BKF sitt eierskap og ønsket utvikling

Målet med Bergen kirkelig fellesråds eierskap i Kirkepartner AS er å ha tilgang til kjøp av tjenester fra Kirkepartner IKT AS, samt å kunne påvirke selskapet som eier til beste for kirken i Bergen.

BKF mener at eierne bør arbeide for å få en mer oversiktlig og egnet eierstruktur i konsernmodellen og derigjennom bidra til bedre eierstyring og utvikling av selskapet.

4.8 Kirkepartner IKT AS

Eiere	Antall aksjer	Andel i %
OVF (opplysningsvesenets fond)	3272	71,99 %
Kirkelig fellesråd i Oslo	819	18,02 %
Kirkepartner AS	454	9,99 %

Kilde: Proff.no

Selskapsform	Aksjeselskap – driftsselskap
Stiftelsesår	19.01.2013
BKF sin eierandel	0,012 %
Hvem som forvalter eierskapet	Generalforsamlingen består av; OVF (71,99%), Kirkelig fellesråd i Oslo (18,02%) og Kirkepartner AS (9,99%).
Antall ansatte	20 personer
Bokført egenkapital	- 22 146 000,-
Balanseverdi	46 627 000,-
Driftsinntekter	37 341 000,-
Driftsresultat	- 6 880 000,-
Resultat etter skatt og ev. konsernbidrag	- 8 999 000,-
Ev. konsernbidrag	Kr 0,- jf. www.proff.no Internt konsernbidrag. jf. epost fra daglig leder, Inge Maurseth nov.17

Selskapets formål og virksomhet

Selskapets formål er å levere informasjonsteknologitjenester og dertil hørende tjenester til enheter, selskaper og organisasjoner tilknyttet Den norske kirke og/eller Opplysningsvesenets fond for å bidra til at Den norske kirke og Opplysningsvesenets fond kan yte gode effektive tjenester til publikum og brukere i samsvar med den enkelte enhets formål.

Selskapet kan levere tjenester til andre brukere, dog slik at slike leveranser aldri kan utgjøre mer enn maksimalt 10 % av selskapets omsetning. Selskapets virksomhet skal tilfredsstillende vilkårene for utvidet egenregi for offentlige enheter.

Selskapet har ikke erverv til formål.

Mål med BKF sitt eierskap og ønsket utvikling

Som indirekte eier i selskapet ønsker Bergen kirkelige fellesråd å være en aktiv part med den hensikt å sikre at selskapet leverer det kirken i Bergen har behov for av IT-tjenester til en konkurransemessig pris. Kvalitet og pris er avgjørende for om eierskapet over tid bør videreføres.

4.9 Avkastningsmål og utbyttepolitikk

Mål til avkastning og utbyttepolitikk er viktige styringsredskaper i den samlede eieroppfølging av selskapet. Det er i denne sammenheng viktig å skille mellom avkastningsmål og utbyttepolitikk.

Avkastningen er summen av utviklingen i markedsverdien av et selskaps egenkapital og direkteavkastning i form av utbytter og eventuelt tilbakekjøp av aksjer. Med avkastningsmål menes den avkastning eier kan forvente å få over tid når man tar hensyn til risiko. Avkastningsmålene utarbeides på konsernnivå. Avkastningsmålene gjelder i utgangspunktet som et gjennomsnitt for en periode på tre til fem år, og revideres normalt hvert tredje til femte år. De er ment å være et utgangspunkt for en diskusjon med selskapene om selskapets verdiutvikling, og må sammen med bl.a. selskapets løpende resultatutvikling og utvikling i sammenlignbare selskaper benyttes i vurderingen av selskapets verdiutvikling over tid.

Dersom det finansielle overskuddet i selskapet tas ut i form av utbytte, betyr det at muligheten til å finansiere nyinvesteringer med tilbakeholdt overskudd begrenses tilsvarende, og nyinvesteringer må i større grad finansieres av lån. Avkastningsmålet vil i utgangspunktet normalt tilsvare den avkastning som kunne vært oppnådd ved en alternativ plassering. Det er viktig at avkastning måles med grunnlag i de reelle verdiene som er investert i selskapet. Det bør derfor jevnlig foretas verddivurderinger som legges til grunn for måling av avkastning.

Utbyttepolitikken defineres som langsiktige retningslinjer for hvordan selskapets avkastning skal disponeres. Utbyttepolitikken skal støtte opp under de overordnede mål om størst mulig verdiskaping og andre hensyn selskapene skal ivareta. Det er viktig for fellesrådet som eier, og selskapets styre å kunne legge til grunn en langsiktig, forpliktende og stabil utbyttepolitikk. Dette for å fremme stabil drift og en høyest mulig avkastning over tid. Det bør kun gjøres endringer i utbyttepolitikken dersom det skjer vesentlige endringer i de forutsetninger som er lagt til grunn.

Bergen kirkelige fellesråd kan bestemme utbytte gjennom vedtak i generalforsamling innenfor rammen av gjeldende lovverk og ev. bestemmelser fra f.eks. långiver. Det er særlig aksjeloven som bestemmer muligheten for å ta ut utbytte. I tillegg har DNB som långiver i dag et krav til selskapet om en egenkapitalgrad på 20 % før en kan ta ut utbytte. Det skal ved utbytte legges vekt på at selskapet etter utdeling har en forsvarlig egenkapital og likviditet.

Akasia AS

Bergen kirkelige fellesråds krav til avkastning og utbytte for Akasia stilles til Akasia AS (konsern), hvor det tas hensyn til at Akasia kirke og gravplass er et egenregiselskap og at det ikke skal overføres utbytte/konsernbidrag fra dette selskapet, samt at det ikke er forventninger om at barnehagedriften skal tilføre overskudd til eier utover normal avkastning på innskutt kapital.

Avkastningsmålet etter skatt settes til 7 %, regnet av konsernets verdijustert egenkapital per 31.12.

Ønsket nivå på utbytte er som et minimum lik renten på 10 års effektiv statsobligasjonsrente multiplisert med konsernets verdijusterte egenkapital 31.12 året før utbyttebetalingen, begrenset oppad til 70 % av årsresultat, og innenfor aksjelovens bestemmelser.

Egenkapitalen som legges til grunn i beregningen, skal være verdijustert og fastsettes ved at det jevnlig foretas nye verddivurderinger, dette kan gjøres av selskapet selv ved enkel verdsettelse, eller ekstern full verddivurdering. Bergen kirkelige fellesråd ber styret arbeide for at første utbytte tas ut i 2021.

Kirkepartner AS

Bergen kirkelige fellesråd har på det nåværende tidspunkt ingen avkastningskrav knyttet til vårt eierskap i Kirkepartner AS. Det er for øvrig vedtektsfestet av det ikke betales utbytte fra dette selskapet.

5 RISIKO, RAPPORTERING OG OMDØMME

All virksomhet og ytelse av tjenester medfører risiko. Risiko kan begrenses gjennom organisering og oppfølging. BKF ber styre gjøre jevnlig risikovurderinger særlig med tanke på markedsutvikling, offentlige rammebetingelser, arbeidsmarked og samfunnsutvikling.

Styret skal utarbeide, og jevnlig revidere, etiske retningslinjer for selskapsdriften. Selskapsdriften skal skje på en måte som samsvarer med befolkningens oppfatninger om rett og galt. Etikk er en viktig del av de vurderinger som gjøres i forbindelse med det å drive et selskap, fordi de etiske holdningene legger grunnlaget for hvordan man faktisk handler. Etiske retningslinjer bør derfor utarbeides i det enkelte selskap. Retningslinjene bør diskuteres og eventuelt revideres årlig.

Statlig praksis tilsier at BKF bør være varsom med å instruere selskapet i enkeltsaker. Dette henger først og fremst sammen med at det bryter med og undergraver den rolledelingen og ansvarsdelingen som selskapslovgivningen har lagt opp til. For det andre vil aktiv bruk av instruksjonsmyndighet kunne føre til at BKF tar ansvar for disposisjoner som normalt ligger hos styret. En aktiv bruk av instruksjonsmyndighet kan også ha sider mot mulig erstatningsansvar ovenfor tredjepart. Føringer og instruksjoner fra BKF må skje gjennom generalforsamlingen. BKF har ingen formell myndighet ovenfor selskapene mellom generalforsamlingene.

Det er likevel slik at styreleder må sørge for tilstrekkelig dialog med kirkevergen og fellesrådets leder for å sikre forankring og tillit. Dette gjelder forhold som kan virke inn på kirkens omdømme.

Akasia eies av, og identifiseres med kirken i Bergen. Dette betyr at vi er i et omdømmefellesskap og det påhviler Akasias selskaper et særlig ansvar for å ha en høy etisk standard.

6 VEDLEGG

Vedtekter for Akasia AS og Kirkepartner AS

Styreinstruks for Akasia AS og Kirkepartner AS

Aksjonæravtale Kirkepartner AS

Instruks for valgkomite – Akasia AS

Oversikt over styremedlemmer i alle selskapene

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd - Budsjett 2018

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
64/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Mette Rogstad Heimli

Arkiv: KA - 111.0

Arkivsaknr: 16/337

Saksbeh.: Mette Rogstad Heimli

Bakgrunn:

< Fellesrådet skal behandle driftsbudsjett og investeringsbudsjett for 2018.

Budsjettene for Bergen kirkelige fellesråd skal presenteres i balanse. Det vi si at inntekter og utgifter skal balansere i driftsbudsjettet og bruk av investeringsmidler skal være finansiert i investeringsbudsjettet. I henhold til økonomiforskriften er det ikke anledning til å bruke investeringsmidler for å dekke underskudd i drift, men man kan overføre midler fra drift til investering.

Driftsbudsjettet består av de tre virksomhetsområdene Kirkelig virksomhet og administrasjon, Kirkebygg og Gravplass.

Kirkelig virksomhet og administrasjon omfatter alle ansatte som BKF har arbeidsgiveransvar for i menighetene og kirkevergens administrasjon, bortsett fra de årsverkene som er knyttet til gravplassområdet.

I tillegg til lønnsutgifter inngår utgifter til kjøp av varer og tjenester til drift av BKF sin virksomhet i menighetene og kirkevergens administrasjon.

Kirkebygg omfatter drift og vedlikehold av kirkebyggene.

Gravplass omfatter alle utgifter til forvaltning og drift av gravferdstjenesten og gravplassene i Bergen, inkl 12 ansatte (10,8 årsverk).

Det er ikke forventet at den pågående virksomhetsgjennomgangen vil gi noen vesentlige endringer i utgiftsbildet for 2018.

BKF får tildelt driftsmidler fra Bergen kommune til administrasjon, kirke og gravplass, og investeringsmidler til kirke, middelalderkirker og gravplass.

I løpet av 2017 har Bergen kommune valgt å splitte tildelingen som tidligere ble gitt til «administrasjon» slik at administrative midler tiltenkt gravplassområdet er bevilget direkte som gravplassmidler (10,9 millioner kroner). Dette har gitt behov for en budsjettmessig fordeling av administrative kostnader som tidligere ble i sin helhet ble budsjettert under

000054

området «Kirkelig virksomhet og administrasjon» mellom de to virksomhetsområdene. Driftsbudsjettets tall i 2018 vil dermed ikke være direkte sammenlignbare med budsjett 2017 pr virksomhetsområde, kun på totalnivå.

Som tidligere år velger vi å presentere budsjettene uten tall for momskompensasjon (føres med samme sum som inntekt og utgift), da denne ikke har resultateffekt.

Budsjettbehandlingen i Bergen kommune

For budsjettåret 2018 har BKF søkt Bergen kommune om driftsmidler tilsvarende bevilgningene for 2017 + lønns- og prisvekst. I tillegg er det søkt om «friske midler» på 4 millioner kroner til 2 ny diakonstillinger (vi fikk ingen i 2017), samt økte bevilgninger til drift og vedlikehold av kirkebygg og gravplasser.

I Byrådets forslag til budsjett 2018 ligger det nå inne en bevilgning til BKF på 155,6 millioner kroner til drift og 70,3 millioner kroner til investering.

Dette innebærer et forslag om kompensasjon for lønns- og prisvekst for både drifts- og investeringsmidler. I tillegg er det lagt inn «friske midler» til diakoni på kr 300.000.

Vi gleder oss over at budsjettforslaget denne gangen gir kompensasjon for både lønns- og prisvekst på både drifts- og investeringsmidler. (I 2017 fikk vi kun kompensert lønnsvekst på driftsmidlene, og rammetilskuddene til investering har ikke vært regulert siden 2012).

Med bakgrunn i byrådets forslag, samt forhold som har kommet opp etter at budsjettsøknaden for 2018 ble sendt Bergen kommune, har administrasjonen tatt initiativ til møter med sentrale politikere, inkl. komite for finans, kultur og næring for å argumentere for flere «friske midler» til diakoni, samt nye behov. Dette gjelder økte investeringsmidler til utbygging av Antveit gravplass i Åsane, da behovet for nye graver kommer tidligere enn antatt da budsjettsøknaden ble sendt. I tillegg har vi pekt på behovet for ekstra midler etter at kontrollutvalget har utarbeidet et eget budsjett som omfatter flere tiltak utover det som allerede er innarbeidet i budsjettsøknaden.

Bystyret behandler budsjettet 19. desember.

	Årsregnskap 2016	Regnskap pr 30.09	Budsjett 2017	Revidert budsjett 2017	Budsjettforslag 2018			
					Kirkelig virksomhet og administrasjon	Gravplass	Kirkebygg	Sum
1. SUM DRIFTSINNTEKTER	-199 883 421	-156 784 555	-201 690 899	-200 990 899	-107 205 864	-63 213 000	-35 340 000	-205 758 864
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-17 178 841	-15 914 240	-19 030 000	-19 030 000	-3 960 000	-15 058 000	-300 000	-19 318 000
1.2 Salg av driftsmidler/faste eiendom	-	-25 000	-	-	-	-	-	-
1.3 Refusjoner/overføring	-11 338 693	-6 814 519	-8 203 000	-8 203 000	-8 310 000	-	-400 000	-8 710 000
1.5 Statlige tilskudd	-22 555 601	-16 595 733	-21 926 216	-21 226 216	-21 860 000	-150 000	-	-22 010 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-148 488 420	-117 337 762	-152 531 683	-152 531 683	-73 075 864	-48 005 000	-34 640 000	-155 720 864
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlende midler	-321 866	-97 301	-	-	-	-	-	-
2. SUM DRIFTSUTGIFTER	192 164 173	144 737 154	201 919 392	201 419 392	109 714 790	63 213 000	35 340 000	208 267 790
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	95 441 341	71 172 494	98 538 363	98 538 363	92 028 769	10 568 391	-	102 597 160
2.2 Kjøp av varer og tjenester	90 789 183	71 409 070	99 507 089	99 007 089	13 390 884	52 644 609	35 340 000	101 375 493
2.3 Refusjoner/overføringer	171 822	8 413	-	-	-	-	-	-
2.5 Tilskudd og gaver	5 761 827	2 147 178	3 873 940	3 873 940	4 295 136	-	-	4 295 136
3. Netto finansinntekter/-utgifter	-5 508 352	-968 604	-1 200 000	-1 200 000	-1 300 000	-	-	-1 300 000
Netto driftsresultat	-13 227 600	-13 016 005	-971 507	-771 507	1 208 927	-0	-	1 208 927
Avsetninger/disposisjoner	13 227 600	3 869 247	971 507	771 507	-1 208 927	-	-	-1 208 927
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-638 093	-	-528 493	-1 528 493	-1 208 927	-	-	-1 208 927
5.3 Bruk av bundne fond	-	-	-	-400 000	-	-	-	-
5.5 Avsatt til disposisjonsfond/bundne driftsfond	2 192 270	69 247	-	-	-	-	-	-
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	11 673 423	3 800 000	1 500 000	2 700 000	-	-	-	-
Sum	-	-9 146 758	-	-	0	-0	-	-0

Driftsbudsjettet har en samlet inntektsramme på 207,1 millioner kroner, inkl finansinntekter. Budsjetterte kostnader utgjør 208,3 millioner kroner. Budsjettet bringes i balanse ved å inntektsføre 1,2 millioner kroner fra disposisjonsfond.

Driftsutgiftene har følgende sammensetning:

	Millioner kroner	%
Lønn og sosiale utgifter	102,6	49,3 %
Kjøp av varer og tjenester	101,4	48,7 %
Tilskudd og gaver	4,3	2,1 %
Sum	208,3	100,0 %

Faste driftsavtaler med Akasia kirke og gravplass utgjør 52,7 millioner kroner (51,8 %) av BKF sitt totale kjøp av varer og tjenester

Minner om at BKF pr 31.12.16 hadde totale disposisjonsfond på 17 millioner kroner. Revidert budsjett (juni) 2017 (ref BKF-sak 32/17) legger opp til å bruke 1,5 millioner kroner av dette i 2017.

	Kirkelig virksomhet og administrasjon	Gravplass	Kirkebygg	Sum
Disposisjonsfond pr 01.01.17	8 025 728	1 388 134	7 596 074	17 009 936
Budsjettert brukt i 2017	-1 528 493	-	-	-1 528 493
Budsjettert saldo 31.12.17	6 497 235	1 388 134	7 596 074	15 481 443

Kirkelig virksomhet og administrasjon

Dette virksomhetsområdet omfatter alle stillingene som BKF har arbeidsgiveransvaret for, bortsett fra 10,8 årsverk på gravplassområdet. De fleste stillingene er finansiert av kommunale midler, slik som kirketjener, organist/kantor, administrasjonsleder, frivillighetskoordinator (delvis), noen diakonstillinger og ansatte i kirkevergens administrasjon. Kateketer og noen 50% diakonstillinger finansieres av statlige midler. Lønn til ansatte i trosopplæringsstillinger dekkes av den årlige tildeling til trosopplæring i statsbudsjettet. I tillegg har flere menigheter ansatte der BKF har påtatt seg arbeidsgiveransvaret og får lønnsutgiftene refundert fra menigheten.

Posten «Kjøp av varer og tjenester» er i stor grad bundet opp av faste avtaler/forpliktelser som husleie og strøm (Aasegården og menighetskontor), IKT, regnskapsføring og revisjon for BKF og menighetene, medlemskap i KA mv.

Inntektene

Totale inntekter forventes å bli 108,5 millioner kroner (inkl. finansinntekter).

Post 1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter, 3,96 millioner kroner

3,5 millioner kroner er leieinntekter fra Akasia AS for leie av biler, maskiner og IT-systemer. 0,46 millioner kroner er brukerbetaling / leie av kirke i forbindelse med kirkelige handlinger.

Post 1.3 Refusjoner / overføringer, 8,31 millioner kroner

Lønnsrefusjon fra menigheter og andre samarbeidspartnere utgjør 4,55 millioner kroner.

Den andre store posten her er refusjon av sykepenger og foreldrepenger fra NAV. Basert på erfaringstall er denne posten satt til 3,2 millioner kroner.

BKF mottar også refusjon fra menighetene når de har leieinntekter i kirkerommet. I tillegg blir menighetsansatte fakturert for direkte kostnader knyttet til IT-lisenser (0,5 millioner kroner).

Post 1.5 Statlige tilskudd, 21,86 millioner kroner

14,2 millioner kroner gjelder trosopplæringstilskudd. Beløpet ble ikke justert fra 2016 til 2017. For 2018 er foreløpige signaler fra Bjørgvin Bispekontor at tilskuddene blir oppjustert med 1 %.

7,5 millioner kroner gjelder tilskudd til kateketer og diakoner, samt administrativ støtte til prostene og noe tilskudd til kontorhold for prostene.

Videre mottar vi kr 160.000 som tilskudd til kirkemusikalsk arbeid. Beløpet videregives i sin helhet til Bergen Domkirke menighet.

Det er en utfordring at de statlige tilskuddene ikke kompenserer for lønnsveksten til kateketer, diakoner og ansatte i trosopplæringsstillinger.

For trosopplæringsmidlene betyr dette at det blir mindre penger til drift av trosopplæringstiltak i menighetene.

For kateketer og diakoner som i utgangspunktet skal finansieres av statlige midler budsjetterer vi i 2018 med en underdekning på lønn/sosiale utgifter på ca kr 750.000.

Post 1.6 Rammeoverføringer / tilskudd fra egen kommune, 73,1 millioner kroner

Tilskuddene fra Bergen kommune til kirke er fordelt mellom virksomhetsområdene Kirkebygg og Kirkelig virksomhet og administrasjon etter samme mal som tidligere år.

I tillegg til rammebevilgninger til drift budsjetterer vi med et tilskudd til Påskefestuken på 0,155 millioner kroner.

BKF fikk tidligere tilskudd til «Administrasjon» som så ble fordelt internt mellom «Kirkelig virksomhet og administrasjon» og «Gravplass». Som nevnt i innledningen har Bergen kommune i budsjettforslaget for 2018 valgt å gjøre denne fordelingen (basert på innspill fra oss) og allokere administrative midler direkte til gravplassområdet allerede ved budsjett-tildelingen. Inntektene til «Kirkelig virksomhet og administrasjon» ser dermed isolert sett ut til å være lavere enn i 2017, men dette motsvares av at administrative utgifter i samme størrelsesorden belastes gravplassområdet.

Utgiftene

Totale utgifter er budsjettet til 110,7 millioner kroner.

Post 2.1 Lønn og sosiale utgifter, 92,0 millioner kroner

Lønnsbudsjettet utgjør 84 % av virksomhetsrådets totale utgifter.

Lønnsbudsjettet omfatter nærmere 200 personer og 140 årsverk.

Høsten 2017 fikk vi på plass ny administrasjonssjef og kommunikasjonsrådgiver, mens assisterende kirkeverge og en person på kirketorget (i 80 % gikk over i pensjonistenes rekke) Utover dette har det kun vært mindre justeringer i stillingsprosenter for enkelte stillinger.

I tillegg til lønn til fast ansatte og vikarer (sykefravær, permisjoner og vakanse), er det mange personer som lønnes på timesbasis, for eksempel vikar for kirketjener og kantorer knyttet til frihelger og andre behov.

Lønnsbudsjettet er beregnet ut fra lønnsnivået på de ulike stillingene ved utgangen av 2017, justert med forventet lønnsvekst på 2,7 % fra 01.05.2018.

Budsjettet lønn til alle faste stillinger i BKF øker med 4 % fra 2017 til 2018, mens rammen for lønnsoppgjøret i KA var 2,4 %.

BKF har stor andel ansatte med høy formal-kompetanse, for eksempel kantorer, kateketer/menighetspedagoger, diakoner og rådgivere, og disse gruppene fikk gjennom det sentrale lønnsoppgjøret tillegg på 4,9 – 5,6 %.

I tillegg har det vært nødvendig å justere opp noen lønninger for å beholde og rekruttere medarbeidere.

Pensjon er en av de store utgiftspostene i budsjettet. Bergen kommunale pensjonskasse har varslet at pensjonen for 2018 forventes å utgjøre 16,83 %, dvs en økning på 0,3 %-poeng fra 2017. Estimater for 2018 fordeler seg med 8,84 % til forsikringspremie og 7,99 % til reguleringspremie.

Post 2.2 Kjøp av varer og tjenester, 13,4 millioner kroner

(Brutto 18,6 millioner kroner minus andel allokert til gravplassområdet 5,2 millioner kroner)

Etter omlegging av de kommunale tilskuddene blir en andel av de administrative kostnader belastet gravplassområdet i en sumpost. I det følgende er det bruttokostnadene som kommenteres.

Data, telefoni og kopimaskiner er totalt budsjettert med 5,1 millioner kroner, hvorav den største enkeltposten er lisenskostnader med 3,4 millioner kroner.

En stor andel av dette gjelder brukerlisenser hos Kirkepartner. En brukerlisens på Kirkepartnerplattformen koster ca kr 10.000 pr år, uavhengig av om den ansatte jobber i 100% eller 10% stilling. I 2018 vil vi sette ytterligere fokus på gode rutiner for inn- og utmelding av brukere, og vurdering av om alle ansatte/prester trenger «fulle» tilganger eller om noen med fordel kan være «minibrukere» til en vesentlig lavere utgift (kr 1.200 pr år).

Utgifter til regnskapsførsel for BKF og menighetene utgjør 4,8 millioner kroner.

Husleie inkl strøm og renhold i Aasegården, samt husleie og strøm til menighetskontorene utgjør 4,2 millioner. BKF sparer årlig ca 500.000 i husleiekostnader etter at Gravplassmyndigheten ble samlokalisert med resten av kirkevergens administrasjon sommeren 2017.

Utgifter til strøm og renhold (ca kr 400.000) har tidligere feilaktig blitt belastet «Kirkebygg» - dette er korrigert regnskapsmessig fra 2017 og hensyntatt i budsjett 2018.

Utgifter til HMS og velferdstiltak, kurs, møter og reiser utgjør totalt 1,5 millioner kroner, en økning på kr 200.000 fra budsjett 2017.

Kontrollutvalget legger i sitt budsjettforslag opp til en total utgiftsramme på kr 1.245.000 (se vedlagte budsjettforslag fra kontrollutvalget). Arbeidsutvalgets innstiller på at denne rammen reduseres til kr 800.000). Kirkevergens budsjettforslag har innarbeidet Arbeidsutvalgets innstilling.

Utgifter til revisjon er tatt inn i budsjettet kr 570.500. I kontrollutvalgets budsjettforslag er denne posten kr 915.000.

Av resterende budsjetttramme (ca 2,5 millioner kroner) går det ca 1,5 millioner kroner til «faste» forpliktelse som medlemskontingent til KA, avtale med Kopinor og Tono (felles for BKF og menighetene), gudstjenesteannonsering i Bergens Tidende, yrkesskadeforsikring, sekretariat for kontrollutvalget mv.

Post 2.5 Tilskudd og gaver, 4,3 millioner kroner

Den del av trosopplæringstilskuddet som ikke går med til å dekke lønn og administrasjon (inkl brukerlisens Kirkepartner) overføres til menighetene, 2,0 millioner kroner.

Driftstilskudd til menighetene utgjør 1,5 millioner kroner, tilsvarende fjorårets tilskudd økt med samme økning som BKF får fra Bergen kommune.

Andre tilskudd til menighetene, 0,6 millioner kroner består av kompensasjon for manglende lokaler til de menighetene dette gjelder, tilskudd til kirkemusikk til Bergen Domkirke menighet (ref punkt 1.5) og støtte til menighetenes ulike arrangement under Påskefest.

Vi foreslår å videreføre tilskuddene til Kirkens Bymisjon og Kirkens SOS, med kr 100.000 til hver av organisasjonene. Kirkens Bymisjon mottar i tillegg indirekte støtte ved at BKF dekker driftsutgifter i Korskirken.

Post 5.2 Bruk av disposisjonsfond

Budsjettforslaget har et merforbruk på 1,2 millioner kroner. Dette foreslås dekket fra disposisjonsfond.

Betinget utfall – ref årsregnskap 2016, note 13

Bergen kirkelige fellesråd er saksøkt av ansatte som fram til virksomhetsoverdragelsen var ansatt i «Akasia i BKF», med påstand om brudd på inngåtte arbeidsavtaler for perioden 01.08.2014 til 31.12.2015.

Rettsaken forventes å komme opp for Bergen tingrett våren 2018. BKF har lagt ned påstand om full frifinnelse. Kravet utgjør 3,2 millioner kroner. Det er ikke tatt høyde for dette beløpet i budsjett 2018. Et eventuelt erstatningsbeløp vil også måtte dekkes fra disposisjonsfond.

Kirkebygg

Målet for driftsbudsjettet for kirkebyggene er at de mange flotte kirkebyggene våre skal forbli vakre signalbygg i teknisk god stand, samtidig som de skal fungere for all den aktiviteten vi fyller byggene våre med.

I all hovedsak har vi bygg som fungerer godt for formålet. Aktivitetsmålingene i menighetene forteller oss at byggene våre er fylt med aktiviteter de fleste av ukens dager.

Noen ganger får vi konflikt mellom brukerønsker og tekniske, økonomiske eller andre begrensninger som er satt for bygget. Da må vi i samarbeid finne best mulige løsninger.

Inntektene

Totale inntekter forventes å bli 35,3 millioner kroner.

Inntektspostene for Kirkebygg sin del av driftsbudsjettet er i all hovedsak overføringer fra Bergen kommune, 34,6 millioner kroner. I tillegg har vi leieinntekter fra presteboligen på Nygård, refusjoner for utgifter i St. Jakob kirke og andre mindre refusjoner.

Utgiftene

Hovedutgiftene er strøm, drift og renhold av bygg, akutt vedlikehold, planlagt vedlikehold, reparasjoner og service teknisk utstyr.

Strøm er den største enkeltkostnaden, med 6,1 millioner kroner.

Det jobbes kontinuerlig med ulike strømsparingstiltak for at forbruket skal gå ned.

Dette er viktig – både av hensyn til fellesrådets økonomi, men også for å ivareta vårt ansvar for bærekraftig drift.

Drift av byggene (renhold, bygg-runder, brannvern, adgangskontroll, vakttelefon, service kirkeklokker, orgel og ventilasjon samt jevnlig vedlikehold) gjøres i hovedsak av Akasia kirke og gravplass AS. Oppgavene er definert gjennom fastlagte SLA-avtaler (SLA = Service Level Agreement). For budsjettåret utgjør dette 13,5 millioner krone, dvs 38 % av totale kjøp av varer og tjenester. Posten inkluderer også utvendig vedlikehold, kontroll, kosting og brøyting av utearealer i tilknytning til kirkebyggene.

Posten «Akutt vedlikehold» er redusert de senere årene (1,5 millioner kroner i dette budsjettforslaget). Etter hvert som vi får gjennomført tilstandsanalyser av kirkene våre, og får oppgradert byggene til en brukbar standard kan vi i større grad enn tidligere drive forebyggende vedlikehold fremfor å reparere etter at ting er gått i stykker. Noe akutt vedlikehold vil det alltid være, ikke minst i forbindelse med ekstremvær.

Planlagt vedlikehold er budsjettet til 5,9 millioner kroner. Summen kunne med fordel vært

høyere, ettersom det er store behov både for å dekke opp etterslep og for å holde byggene vi har rehabilitert vedlike. I byrådets budsjettforslag har vi dessverre heller ikke i år fått gjennomslag for økte bevilgninger på denne posten.

Vi har mange gamle kirkeklokker, ventilasjonsanlegg, innbruddsalarmer, brannalarmer, sikringsskap m.v. Vi prøver å skifte noen hvert år. Likeledes har vi som mål at minst en kirke hvert år får kortleser istedenfor tradisjonelle nøkkellåser. Kort gir en langt bedre kontroll enn nøkler.

Budsjettinnspillene som kom fra menighetsrådene vil ofte komme i kategorien «planlagt vedlikehold» (se vedlegg). Her er det også lagt inn en del poster som er hentet fra registreringsprogrammet Lydia. I Lydia er det samlet innspill fra byggdriftere, brukere og andre.

Innspillene som vi har funnet plass til i budsjettet er krysset av i en egen kolonne.

Den vedlagte listen er ikke fullstendig dekkende for neste års aktiviteter. Det vil komme nye tiltak som vi må finne plass til, samtidig som ulike forhold kan gjøre at noen tiltak blir utsatt, for eksempel manglende prosjektering eller nødvendig godkjenning.

Av ting en ikke finner på listen over planlagt vedlikehold er vedlikehold av kirkedørene. Dette arbeidet følger en egen plan. Vi fortsetter også arbeidet med å installere ladepunkt for el-biler ved kirkene (lading av elbil fra vanlige strømkontakter frarådes, samtidig som vi gjerne oppfordrer våre ansatte til å kjøre elbil på jobb).

Vi viderefører også arbeidet med å installere trådløst internett i kirkerom og viktige møterom. Kirkebyggene er kompliserte bygg, blant annet med tykke vegger med mye armering. Det vil derfor være komplisert å finne fullgode løsninger over alt.

Gravplass

Gravplassmidlene dekker ikke ønsket standard på gravplassene i Bergen. Av hensyn til publikum blir seremonier og gravferdstjenester på gravplassene satt i første rekke. Det legges både vekt på verdighet og tilgjengelighet på tidspunkt for seremoni, gravlegging og urnenedsettelse.

Inntektene

Totale inntekter forventes å bli 63,2 millioner kroner.

Post 1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter, 15,1 millioner kroner

Festeavgifter utgjør 10,5 mill kroner, det samme som for 2016.

Øvrige inntekter består av brukerbetaling knyttet til bruk av kapellene og for utenbysboende – kostnader knyttet til gravlegging og kremasjon, samt leieinntekter på 0,7 millioner kroner.

Post 1.5 Statlige tilskudd

Gjelder kr 150.000 i statlig tilskudd til stell av utenlandske krigsgraver.

Post 1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune, 48,0 mill kroner

Ref. tilsvarende punkt under virksomhetsområder “Kirkelig virksomhet og administrasjon” vedrørende omfordeling av midler mellom “Administrasjon” og “Gravplass”

BKF har gjennom flere år søkt om økte driftsmidler til drift av nye felt på gravplassene og økt

vedlikehold. For 2017 fikk vi tildelt ekstraordinære sysselsettingsmidler på 1,5 millioner kroner. Budsjettforslaget for 2018 viderefører desverre ikke dette tilskuddet.

Utgiftene

Post 2.1 Lønn og sosiale utgifter, 10,6 millioner kroner

Dekker lønn og sosiale utgifter til 8 ansatte i gravplassmyndigheten, 1,2 årsverk knyttet til kantortjenesten i kapellene og 1 årsverk til rådgivere økonomi og eiendom. I tillegg er gravplassbudsjettet belastet med en andel av lønnsutgiftene til administrativt personell som også betjener gravplassområdet.

Gravplassmyndigheten har ansvar for all bestilling og saksbehandling for grav og gravferd, samt tilsyn med gravplassene og de enkelte graver og gravminner.

Post 2.2 Kjøp av varer og tjenester, 52,6 millioner kroner

(herav overført andel av felles administrative kostnader 5,2 millioner kroner)

Driftsbudsjettet på gravplass er bundet opp i nødvendig ressursbruk til seremonier, bårerom, krematorium, gravlegging samt drift av grøntareal og bygg. Slått og avfallshåndtering er viktige for publikum som ferdes for gravplassene og blir prioritert innenfor driften. Sikkerhet på krematoriet og på bårerommene er også svært viktig

34,4 millioner av budsjettposten (65 %) gjelder faste driftstjenester levert av Akasia kirke og gravplass AS, knyttet til service, drift og vedlikehold av utomhusanlegg og bygninger, samt kapelltjeneste, gravferd og kremasjon. På samme måte som for kirkebygg-området er driftsoppgavene definert gjennom fastlagte SLA-avtaler.

Det økte budsjettet til trepleietjenesten som ble tatt inn i budsjettet for 2017 videreføres. Trærne på gravplassene krever stell for å holde seg friske og vakre. Samtidig må vi felle trær som er en sikkerhetsrisiko. Nyplanting av trær er også viktig for å holde oppe standarden på gravplassene.

For 2018 er det også lagt inn en ekstra runde med slått på gravplassene, da vi ser at dette er nødvendig.

Tjenestene er etablert gjennom lang erfaring og en stadig gjennomgang av rutiner og ønsket nivå. Kompetansen er styrket og vi kan se at det er forbedringer, selv om vedlikeholdsetterslepet på gravplassene fortsatt er stort.

De aller fleste gravplassene er gamle, 6 av gravplassene blir definert som historiske. Gjennom mange tiår har det vært for lite penger til planlagt vedlikehold, og det er derfor laget en plan for planlagt vedlikehold og satt av penger til akutt vedlikehold.

Vi har som langsiktig mål at graden av akutt vedlikehold skal reduseres fordi vi gjør systematisk arbeid med drift av gravplassene. I tillegg vil masseutskiftning og rehabilitering som skjer gjennom investeringsbudsjettet, gjøre at deler av anleggene blir enklere å drifte og ressursene kan fordeles på øvrig areal.

Investeringsbudsjett 2018

De siste årene har Bergen kommune bevilget investeringsmidler til Bergen kirkelige fellelsråd som rammebevilgninger. Fellelsrådet kan dermed selv prioritere bruk av midlene, men må også ta ansvar for eventuelle overforbruk på investeringsprosjekter.

Tildelingen er delt i 3 hovedposter; kirke, middelalderkirke og gravplass.

Vi gleder oss over at det i byrårets budsjettinnstilling er lagt inn deflatorjustering (2,7 %) også på investeringsmidlene. Rammebevilgningene har så langt vært uendret siden 2012.

Ny kunnskap gjennom oppdatert statistikk og samarbeidet med Bergen kommune om kommunens gravplassplan har avdekket at behovet for nye graver i Åsane kommer tidligere enn forutsatt da budsjettsøknaden ble sendt (2020 istedenfor 2021). Kirkevergen har derfor i ulike møter med kommunen synliggjort behovet for en ekstrabevilgning på 50 millioner kroner over to år (2018 / 2019).

Kirkebygg

Investeringsbudsjettet for kirkene i Bergen er delt i 2 hoveddeler:

1. Middelalderkirker

Vi har 4 middelalderkirker, alle fredet: Fana kirke, Mariakirken, Korskirken og Domkirken. I budsjettforslaget for 2018 fra byrådet er det foreslått å bevilge 17,2 millioner kroner til middelalderkirkene.

1. Rehabilitering eksisterende kirker og nye kirker

I budsjettforslaget for 2018 ligger det inne 31,7 millioner kroner til rehabilitering av eksisterende kirker, hvorav 10 millioner kroner gjelder ny kirke i Sædalen. Av det resterende tilskuddet på 21,7 millioner har vi valgt å dele dette på samme måte som tidligere år, med 10,8 millioner kroner til andre tiltak knyttet til nye kirker/bygg, og 10,9 millioner kroner til rehabilitering av eksisterende kirkebygg.

Middelalderkirkene

Vi har ikke fått noen signaler som tyder på bevilgning over statsbudsjettet for rehabilitering av middelalderkirker. For 2018 setter vi derfor opp den kommunale bevilgningen, men håper stadig å få inn statlig bevilgning på et senere tidspunkt.

Kommunen jobber med en samlet strategi for å få statlig medvirkning på flere ulike prosjekter. Vi støtter opp om arbeidet kommunen gjør.

	2018
Inntekter	
Investeringsmidler - middelalderkirker (fra kommunen)	17 200 000
Inndekning fra fond (rentekompensasjon)	464 000
Sum	17 664 000
Utgifter	
Fana kirke rehabilitering	200 000
Domkirken/Korskirken rehabilitering	17 464 000
Sum	17 664 000

Utgiftene fra år til år fordeles litt ulikt på Domkirken og Korskirken, alt etter fremdriften i prosjektene. I planleggingen tar vi høyde for at vi kanskje bare får en fortsettelse av dagens bevilgning.

I Fana foreslår vi en oppgradering av uteområdene, delvis med midler som er satt av tidligere og kommer inn i budsjettet via fond, delvis med friske midler.

Nye kirker

	2018
Inntekter	
Sædalen nærkirkebygg	10 000 000
Investeringsmidler - nye kirker	10 800 000
Sum	20 800 000
Utgifter	
Sædalen nærkirke, nytt kirkebygg	11 000 000
Solheim kirke, nye kontor	1 800 000
Birkeland kirke, utvidelse	7 700 000
Haukås "nærkirke"	300 000
Sum	20 800 000

I 2018 og 2019 vil mesteparten av midlene gå til finansiering av tilbygget i Birkeland og nærkirken i Sædalen. Endelig budsjetttramme for disse to byggene vil komme til vedtak i fellesrådet når nødvendige godkjenninger og prosjektering foreligger.

Rehabilitering kirkebygg (ikke middelalderkirker)

Det er flere kirkebygg som har store behov for rehabilitering. Det utarbeides tilstandsanalyser som avdekker og kvantifiserer behovene. Den største utgiften vil vi få i Johanneskirken. Der er det bestilt et forslag til fremdriftsplan for rehabilitering samtidig med at vi får tilstandsanalysen. Vi må forvente at rehabiliteringen der vil gå over mange år. I økonomiplanen foreslår vi ekstrabevilgning på 10 millioner kroner fra og med 2022, men vi kan komme til å endre på prioriteringsrekkefølgen i ulike prosjekter fra og med 2019 – basert på analysene vi får inn. På andre kirker enn Johanneskirken er det mer aktuelt å holde på i 1-3 år med rehabilitering.

	2018
Inntekter	
Investeringsmidler - kirker	10 900 000
Inndekning fra fond (rentekompensasjon m.m.) og overf. fra drift	4 550 000
Sum	15 450 000
Utgifter	
Rehabilitering kirker	11 800 000
Storetveit kirke, fjerning av fukt fra kirkeveggen	400 000
Sandvikskirken, rehabilitering, kor og innvendig	3 100 000
Johanneskirken rehabilitering	2 000 000
Eidsvåg kirke rehabilitering siste 2 yttervegger	2 300 000
Slettebakken kirke, skifting av takvinduer	500 000
Eidsvåg kirke, rehabilitering i henhold til tilstandsrapport	1 000 000

Biskopshavn, fullføring av rehabilitering ihht tilstandsrapport	1 500 000
Solheim kirke, rehabilitering ifm nye kontor	1 000 000
Ventilasjon rehabilitering/oppgradering	500 000
Ventilasjonsanlegg Fridalen	500 000
ENØK	1 000 000
SD-anlegg div. kirker og varme i Slettebakken	1 000 000
Universell utforming	1 750 000
(Årstad og Sandvikskirken, deretter Birkeland, 2018/2019)	
Reserve	400 000
Sum	15 050 000

Storetveit kirke

Taket er skiftet, kirketårnet er rehabilitert, flomlyset er skiftet, men fremdeles gjenstår det arbeider. Den største utfordringen i Storetveit er fukt i kirkeveggen, fuktighet som etter all sannsynlighet kommer inn i veggen gjennom sprekker i de gamle fugene.

Vi holder på å utrede forbedringer, og vil samarbeide med riksantikvaren om løsninger. Første del av prosjektet (lufting av veggen) planlegges utført i 2018, siste del i 2019 (innvendig opprusting). (siste del kan ikke gjøres før vi vet at første del er vellykket). Dersom vi ikke lykkes med å få vekk fuktigheten ved hjelp av lufting, vil det kunne bli aktuelt å skifte alle fugene. Estimerte kostnader til det er 5-10 millioner kroner.

Sandvikskirken

Nå er vi ferdig med tårnet og taket over kirkeskipet. Da gjenstår kordelen, samt innvendig rehabilitering og universell utforming. Etter at fellesrådet behandlet økonomiplanen i forrige møte har vi mottatt nye opplysninger som gjør det nødvendig å justere budsjettet beløp i 2018.

Vi har mottatt endelig prosjektering med budsjetter for de ulike delprosjekter som ikke er gjennomført. Den totale summen som er fremkommet er en del større enn de 2 mil. som er satt av i økonomiplanen. Dette skyldes blant annet at prosjekteringen har avslørt ekstra behov, som full sandblåsing av alle innervegger på grunn av dårlig eksisterende maling, full utskifting av alle ovner på grunn av asbest m.m.

Innvendig rehabilitering	1 650 000
Universell tilgjengelighet til koret, heis	350 000
Rehabilitering kor utvendig	1 450 000
Rehabilitering nordre sakristi	1 750 000
Rehabilitering søndre sakristi	1 100 000
Sum	6 300 000

Styringsgruppen for prosjektet foreslår at vi gjennomfører innvendig rehabilitering, samt at vi rehabiliterer koret utvendig, mens rehabilitering av sakristiene (utvendig og innvendig) utsettes. For å gjennomføre dette, øker vi budsjettet, henter penger fra fond, i tillegg til at vi henter noe fra drift.

Utvendig universell tilgjengelighet (rampe) vil bli finansiert av posten «universell tilrettelegging»

Slettebakken kirke

I Slettebakken kirke har det lenge vært store lekkasjepoblemer rundt takvinduene over kirkerommet. Den anbefalte løsningen fra glassmesteren som har sett på saken, er at vi skifter ut hele glassrekken, setter inn moderne ruter med mange års garantitid. Samtidig har mange av benkevarmerne i kirken gått i stykker, de gamle var eswa, nå setter vi inn moderne benkevarmere.

Eidsvåg kirke

I Eidsvåg kirke har vi i 2017 rehabilitert hele taket med takvinduer. Tidligere er to vegger rehabilitert. Nå gjenstår to vegger, inkl. vinduer, som må rehabiliteres. I henhold til tilstandsrapporten er det også sterkt behov for innvendig rehabilitering. De alvorligste delene av dette planlegges utført i 2018.

Biskopshavn kirke

Her har vi startet rehabilitering i henhold til tilstandsrapport i 2017. Arbeidet fortsetter i 2018, blant annet må vi skifte kledning på store deler av vestveggen i kirken, samtidig som vi må reparere limtredegerne som holder kirken oppe. Den største usikkerheten på den kirken, er kvaliteten på hovedtaket, når vi må skifte det. Et eventuelt skifte av hovedtak er komplisert mht stillasbygging. Takskifte er ikke tatt inn i økonomiplanen.

Fridalen kirke

Ventilasjonsanlegget i Fridalen har vært modent for utskifting i mange år. Nå ønsker vi å få det gjort. Kanskje kan denne jobben kombineres med noen av de andre rehabiliteringer menighetsrådet har beskrevet i sitt budsjettinnspill.

ENØK

BKF ønsker at vi skal ta verdens klimatrussel på alvor, også konkret gjennom senket forbruk i egne bygg. For å få kontroll med forbruket, har vi fått tilskudd fra Enova til implementering av SD-anlegg i en rekke av kirkene våre. Prosjektet må fullføres innen 2020. Vi setter av penger til dette hvert år fremover.

Universell utforming

En god del av de gamle kirkene våre mangler fremdeles akseptabel tilgjengelighet for bevegelseshemmede. Målet vårt har vært å få en tilrettelagt kirke hvert år. De siste årene har vi hatt prosjekter i Loddefjord og Fyllingsdalen, og satt av penger til Solheim. Birkeland kirke, Årstad kirke og Sandvikskirken er de kirkene som synes å ha størst behov for tilrettelegging nå. Tidligere planer har vært å ta et prosjekt hvert år. Kirkebyggetvalget har innstilt på at vi skal intensivere arbeidet, slik at alle de 3 prosjektene er gjort i løpet av 2018/2019. Siden prosjektene i Årstad og Sandvikskirken er godkjent hos biskop/riksantikvar, ønsker utvalget at disse skal prioriteres. De økte kostnadene med denne intensivering foreslås hentet fra fond.

Gravplass

Den årlige investeringsrammen har siden 2012 vært på 20,9 millioner kroner, uten deflatorøkning. Frem til og med 2017 har rammen vært tilstrekkelig til at bergenserne har fått tildelt grav i den delen av byen hvor de bor, og der de ønsker grav.

Rammen er ikke tilstrekkelig til erverv av areal til fremtidig gravplassareal. Vi er derfor svært glad for at det i første tertialrapport 2017 ble bevilget midler til erverv av eiendom ved Mjeldheim gravplass slik at arealet er klart når det blir behov for utvidelse.

Hovedprioritering for bruk av investeringsrammen er å anlegge nye graver.

I budsjettforslaget til byrådet er det foreslått å bevilge 21,4 millioner til gravplass. Dette beløpet er innarbeidet i kirkevergens budsjettforslag. Dersom vi skulle få gjennomslag for ekstrabevilgninger knyttet til utvidelse i Åsane, vi budsjettforslaget under kunne bli endret.

2018

Inntekter	Investeringsmidler - tilskudd kommunen	21 400 000
Fond	Investeringsmidler	12 910 000
	SUM	34 310 000

Utgifter

	Finansiering Antveit og Øvsttun gravplasser	4 000 000
Bygg	Møllendal krematorium	500 000
	Rehabilitering bygg og bårerom	1 160 000
Anlegg	Forprosjekt gravplasser; Antveit, Fana, Fyllingsdalen, Tennebekk	1 700 000
	Tilstandsanalyser anlegg og treplan	1 850 000
	Antveit gravplass	10 000 000
	Rehabilitering gravplass, Fyllingsdalen (FYLG1701)	2 100 000
	Rehabilitering gravplass, Nygård	2 300 000
	Rehabilitering gravplass, Loddefjord (LODG1601)	100 000
	Rehabilitering gravplass, Loddefjord (LODG1602)	1 500 000
	Rehabilitering gravplass, Uteområde Møllendal	2 300 000
	Rehabilitering gravplass, Gjerde	3 000 000
	Assistentkirkegården	
	Frigjøring areal (GRAV1801)	2 000 000
	Navnet minnelund, Storetveit (STOG1701)	300 000
	Navnet minnelund, Fyllingsdalen (FYLG1701)	300 000
	Navnet minnelund, Nygård og Årstad nye	1 200 000
	SUM	34 310 000

På bakgrunn av at det er flere prosjekt som fortsatt er under arbeid ved årsskiftet tas det 12 910 000 kroner fra fond etter siste budsjettrevisjon 2018/budsjettjustering. Det gjenstår tre år før erverv av gravplassareal i 2012 er finansiert.

Bygg

Det er en buffer for krematoriet på kroner 500 000 kroner, videre prioriteres vedlikehold som tidligere er utsatt - Borgstova i Arna, takrenner og beslag på Øvsttun kapell, klokketårn på Eidsvåg og nye stoler eller benker i Solheim kapell.

Anlegg

For planlegging av senere års prosjekter er det viktig at vi kommer i gang med arbeidet for de neste store gravplassprosjektene, det avsettes derfor midler til forprosjekt.

Det har lenge vært etterlyst tilstandsanalyser og treplan på gravplassanleggene. Vi har nå fått tilbud på gjennomføring av dette i løpet av 2018/2019 og midler som tidligere er satt av på fond brukes til å skaffe enda bedre oversikt over fremtidige behov.

Antveit gravplass og fase B på Nygård kirkegård er de nye gravplassanleggene i 2018. På

Nygård har prosjekteringen er kommet langt og her vil det bli 207 urnegraver og 160 graver i navnet minnelund.

Antveit gravplass blir et stort prosjekt og tilbud på første del av utbyggingen må hentes inn våren 2018.

Gjerdet på Assistentkirkegården må komme opp i 2018, Vegvesenet blir ferdig med muren det skal stå på nyåret. Videre er det viktig å få på plass uteområdet på Møllendal som har fått midler fra statlig tiltakspakke i 2017.

Rehabilitering gravplass, vått urnefelt på Loddefjord (LODG1601), tilrettelagte kistegraver på Loddefjord (LODG1602) og kistegraver i Fyllingsdalen blir alle ferdigstilt i 2018.

Prosjekt frigjøring av areal går fortsatt da det er svært viktig for sikkerhet på gravplassen og i saksbehandlingen av gravregisteret, samt driften på gravplassene.

Ferdigstillelse av navnet minnelunder som er på begynt i Fyllingsdalen og Storetveit skjer på nyåret. En liten navnet minnelund på Årstad nye er planlagt i et stort gammelt familiegravsted og i tillegg vil rehabiliteringen av Nygård inneholde en navnet minnelund.

>

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar driftsbudsjettet for 2018, med en total utgiftsramme på 208,3 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene pr virksomhetsområde, slik de er presentert i fremlagt budsjettoppstilling.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar investeringsbudsjett for 2018, med en total utgiftsramme på 89,1 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene gravplass, middelalderkirker, rehabilitering kirkebygg og nyinvestering kirker.

>

KIRKEVERGEN I BERGEN 12.12.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Mette Rogstad Heimli
økonomisjef

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
12.12.2017	Budsjettforslag 2018 KU i BKF - Forslag fra KU
12.12.2017	Planlagt vedlikehold kirkebygg

Budsjettforslag for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd for 2018

Konto	Tekst	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Regnskap pr. 11.10.2017	Budsjett 2018	Merknad
	Møtegodtgjersle			kr -	kr 33 708	
	Diverse	kr -		kr -	kr 5 000	
	Servering på møtene				kr 5 000	
	Kursavgifter/oppholdsutg v/kurs				kr 15 000	
	Folkevalgtoppl. for kontrollutvalget				kr 15 000	
	Skyss og kostgodtgj generelt				kr 5 000	
	Revisjonshonorar	kr 414 129	kr 400 000	kr 275 000	kr 915 000	Se saksframlegg.
	Revisjonshonorar bistand	kr 521 884	kr 150 000	kr 100 496	kr -	
	Kjøp av sekretariatstjenester		kr 100 000		kr 180 000	
	Konkurransenutsetting av revisjon				kr 40 500	
	Ekstra tiltaksmidler	kr -			kr 30 000	
	Delsum	kr 936 013	kr 650 000	kr 375 496	kr 1 244 208	
	Meirverdiavgift	kr -	kr -	kr -	kr 289 500	
	Moms-kompensasjon	kr -	kr -	kr -	kr -289 500	
	Total budsjetttramme	kr 936 013	kr 650 000	kr 375 496	kr 1 244 208	

orslag til behandling i kirkebyggetvalg, prioritering for budsjett 20:

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2017	Vurderes planl. vedl. 2018	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2018	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Arna	Nytt alarmanlegg	x					x				
Arna	Inngangskontroll / kortsystem i	x							x		
Arna	stedet for nøkler	x							x		
Arna	Reparasjon skifertak kyrkjestova	x							x		
Arna	Snøfanger over inngang til toaletter	x		x							
Arna	Nytt varmestyringsanlegg		x							x	
Arna	Vannuttak		x						x		
Arna	Puss faller ned fra gesims over								x		
Arna	prestesakristi		x						x		
Arna	Skifte ut lysrør på loftet med LED		x						x		
BDM -Domkirken	Ny messehaker Domkirken	x						x			Vurderes inkludert i
BDM -Domkirken	Midler til renovering Domkirken	x						x			rehabiliteringsprosjektet
BDM -Domkirken	Diverse innspill ang. Domkirken som								x		
BDM -Domkirken	blir rettet i rehabiliteringen		x								
BDM - Johanneskirken	Ny messehaker	x				x					BKF delfinansierer
BDM - Johanneskirken	Nye plexiglass		x						x		Analyse 2017
BDM - Johanneskirken	Nytt elanlegg		x						x		Analyse 2017
BDM - Johanneskirken	Automatisk åpning av HC-inngang										
BDM - Johanneskirken	(knapp)		x						x		Analyse 2017
BDM - Johanneskirken	Ordne vannlekkasje bak orgel		x						x		Analyse 2017
BDM-Korskirken	Knuste ruter må ordnes		x						x		
BDM-Korskirken	Vernebygg nordportal		x	x							Midlertidig vernebygg er montert
BDM-Korskirken	Tetting av tak		x	x							påbegynt
BDM - Nykirken	Nytt orgel		x						x		Må utredes
BDM - Nykirken	Oppgradering kjelleren i Nykirken		x						x		Vurderes etter tilstandsanalyse
BDM - Nykirken	Opprusting av kirkegården rundt										
BDM - Nykirken	Nykirken		x						x		
BDM - Nykirken	Ordning av hellegang utenfor kirken		x						x		
BDM - Nykirken	Rullestolrampe til inngangsdøren		x						x		Prioriteringsliste
BDM - Nykirken	Ny brannalarm		x			x					Skiftes når den gamle ryker
BDM - Nykirken	Ny innbruddsalarm		x			x					Skiftes når den gamle ryker
BDM - Nykirken	Ny adgangskontroll		x						x		
BDM - Nykirken	Bedre ventilasjon i kjelleren		x						x		Noen tiltak er utført
Birkeland	Nye spotter/lamper i skipet/siden		x		x						
Birkeland	Bedre lagerplass		x						x		Ordnes i forbindelse med tilbygg
Birkeland	Nytt teppe i gangen utenfor sakristiet		x		x						
Birkeland	Nytt elektrisk anlegg		x						x		avventer tilstandsanalyse 2017
Birkeland	Universell tilrettelegging		x						?		planlagt 2019

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2017	Vurderes planl. vedl. 2018	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2018	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Birkeland	Oppretting av steinhellene utenfor kirken	x						?			Vurderes ifm universell tilrettelegging
Birkeland	Ordning av området bak murhuset	x						x			Ordnes i forbindelse med tilbygg
Birkeland	Ordning av området rundt villaen	x						x			Eget prosjekt
Birkeland	Se på innvendig oppgradering (før 2028)	x						x			
Biskopshavn	(store prosjekter pågår allerede)							x			Pågående prosjekt ihht analyse
Bønes	Ønsker mer plass	x						x			Tiltak utført 2017 innenfor dagens yttervegger
Eidsvåg	Male vegger i kirkerom	x		x							Mål om begrenset trådløst nett i alle kirker
Eidsvåg	Utbedret internett i kirken	x		x							
Eidsvåg	Nytt kjøkken i kjelleren/ oppgradere kjøkken ved salong	x				?					Vurderes sammen med menighet
Eidsvåg	Hjertestarter	x				?					Vurderes sammen med menighet
Eidsvåg	Gjerde på «pynten»; fare for fall; meldt inn til Akasia.			x							HMS
Eidsvåg	HCToalett i deler av kapellet	x						x			Må utredes, legges i køen for universell utforming
Eidsvåg	Luftfukter til orgelet	x						x			Tas sammen med HC-toalett
Eidsvåg	Utbedring av ringeanlegg	x		x							
Eidsvåg	Ordne punkterte vinduer	x						x			Ordnes sammen med ytterveggene
Eidsvåg	Nytt SD-anlegg	x						x			
Eidsvåg	Nytt tak over bossskur (det gamle lekker kraftig)	x	x								Er utført
Eidsvåg	Ny innbruddsalarm	x				x					
Eidsvåg	Ny adgangskontroll	x	x								Er montert, implementering gjenstår
Fana kirke	Ordne hellene på gangstien rundt kirken	x		x							Er bestilt
Fana kirke	Ny asfalt på veien bak kirken	x		x							Er bestilt
Fana kirke	6 kor/solistmikrofoner	x				x					Generell utbedring lydanlegg bestilt
Fana kirke	Restaurere minneplaten på kirken	x		x							Er bestilt
Fana menighetscenter	Oppgradering av kjøkkenet (hygienebehov)	x				?					Vurderes sammen med menighet
Fridalen	Innvendig rundvask	x						x			Kirkene rundvaskes ihht plan
Fridalen	Utvendig nedvask/fasadevask	x						x			Fasadevask skjer ihht plan
Fridalen	Maling ute	x						x			ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Maling kirkerom	x						x			ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Maling kjeller	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2017	Vurderes planl. vedl. 2018	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2018	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Fridalen	Skifting av vindu	x							x		ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Flisene i inngangspartiet må oppgraderes	x							x		ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Bedre tilgang for rullestolbrukere fra parkeringsplass	x							x		ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Ny fast rampe fra menighetssal og ut	x							x		ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Maling og oppussing kjellergang	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Oppgradering toalett/stellerom (åpen barnehage)	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Sliping av gulv kirke/menighetssal	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Bedre belysning gang/toalett	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Termostat på veggovn i gang	x						x			ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Skap på badet	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Oppgradering ovner i kirkerom	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Oppgradering ovner i kirkesal	x						x			ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Oppgradering møbler i kontor og gang	x						x			ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Dør/vegg mellom sakristi og kantorkontor	x	x								ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Flytte klokketårn	x						x			ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Oppslagstavle i gangen	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Utvendig oppslagstavle	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Skilting av veien til kirken	x						x			ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Nye bord og stoler i menighetssal	x			x						ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Benker ute (åpen barnehage m.m.)	x			x						ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Sykelbod utenfor kjellerinngang	x						x			ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Lademulighet for elbil	x	x								ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Ny ytterdør	x		x							ihht prioritering fra menighetsråd
Fridalen	Nytt ventilasjonsanlegg	x						x			
Fyllingsdalen	Ny ventilasjon	x						x			
Fyllingsdalen	Plissegardiner kirkesal	x						x			Avventer spesifikasjon
Fyllingsdalen	Takrenner/drenering	x						x			Jobber med prosjektering
Fyllingsdalen	Oppgradere ringeanlegg	x						x			

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2017	Vurderes planl. vedl. 2018	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2018	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Fyllingsdalen	Reparere kirkestoler	x						x			
Fyllingsdalen	Oppussing klokkeårn	x						x			
Fyllingsdalen	Adgangskontroll	x						x			
Laksevåg	Mer lys på galleriet	x	x								
Laksevåg	Varme i våpenhuset	x		x							Vurderes i ENØK-prosjekt
Laksevåg	Nye dører i inngangspartiet	x						x			
Laksevåg	Blåser vind inn gjennom veggen på utsatte steder	x		x							
Laksevåg	Oppgradering grunnmur	x						x			
Laksevåg	Oppgradering/utskifting vannbord	x		x							
Landås	Ny adgangskontroll	x	x								Montert, implementering gjenstår
Landås	Utskifting innbruddsalarm	x				x					
Loddefjord	Utvidelse av koret i kirken	x		x							Søkt til biskop
Loddefjord	Utvidelse av kirken, mot nord	x						x			Satt i langtidsplan
Loddefjord	Utvendig belysning inn kirkevinduene	x						x			
Loddefjord	Utbedring av utebod	x	x								Nytt tak bestilt
Loddefjord	Større parkeringsplass	x						x			
Loddefjord	Bedre nedkjøring fra kirke til gravplass	x						x			
Loddefjord	Maling av kirkerom	x						x			
Loddefjord	Bedre rømningsvei fra galleri	x	x								
Loddefjord	Ny innbruddsalarm	x				x					
Loddefjord	Maling av trappegang fra våpenhus til galleri	x	x								Gjennomført
Loddefjord	Rehabilitering av "troens øye" over inngangsdøren	x	x								Bestilt
Loddefjord	Maling av vegg over ovener som soter i koret	x	x								
Løvsstakks. (Solheim)	Nye kontorer (50%rehab/50% ny)	x						x			
Løvsstakks. (Solheim)	Utskifting av oljefyrt oppvarming	x						x			
Løvsstakks. (Solheim)	Reparasjon av stoler / oppgradering	x							x		
Løvsstakks. (Solheim)	Reparasjon vinduer i underetg.	x				x		x			Vurdert tatt ut av prosjekt
Løvsstakks. (Solheim)	Innvending maling	x						x			
Løvsstakks. (Solheim)	Utbedring parkeringsplass	x						x			Litt bedring i prosjekt
Løvsstakks. (Solheim)	Oppgradering uteområde	x						x			
Løvsstakks. (Solheim)	Fastmontert lerret og prosjektor	x				x					
Løvsstakks. (Solheim)	Utskifting ringeanlegg	x						x			
Løvsstakks. (Solheim)	HC-toalett	x						x			
Løvsstakks. (Solheim)	Nye vinduer	x				x		x			Vurdert tatt ut av prosjekt
Løvsstakks. (Solheim)	Flytte alarmkodepanel	x						x			
Løvsstakks. (Solheim)	Adgangskontroll	x						x			
Løvsstakks. (Solheim)	Ny innbruddsalarm	x						x			
Løvsstakks. (St.Markus)	Rehabilitering kjeller / reparere drenering, så ungdomsrommet kan brukes	x						x			

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2017	Vurderes planl. vedl. 2018	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2018	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Løvestakks (St.Markus)	Utskifting av materialer ved menighetssal	x						x			
Løvestakks (St.Markus)	Fjerning av trær som står for nært kirken?	x	x								
Løvestakks (St.Markus)	Trådløst nettverk (spesielt underetg.)	x		x							
Løvestakks (St.Markus)	Oppgradering kjøkken ved sakristiet	x						x			
Løvestakks (St.Markus)	Bedre lysforhold i koret	x		x							
Løvestakks (St.Markus)	Utskifting av lamper langs veggene	x						x			Har funnet lyskilder til eks. lamper
Løvestakks (St.Markus)	Oppgradering uteområdet	x		x							
Løvestakks (St.Markus)	Ny innbruddsalarm		x			x					
Nygård	Fjerning av gelender og oppsett av mur ved orgelet	x						x			
Nygård	Nye ytterdører	x	x								
Nygård	Nytt låsesystem	x	x								
Nygård	Dørene inn til kirkerommet	x		x							
Nygård	Åpning i murvegg i kjelleren	x		x							
Olsvik	Nytt gulv	x						x			
Olsvik	Nye stoler	x						x			
Olsvik	Ferdigstilling uteområde ihht plan	x						x			
Olsvik	Avklaring eiendomsforhold	x		x							
Olsvik	Autmatisk åpning/lukking branndører	x						x			
Olsvik	Maling rustne gjerder	x	x								
Olsvik	Utskifting brannalarm	x				x					
Olsvik	Installere adgangskontroll	x						x			
Salhus	Utvidelse av porten, slik at biler kan komme inn	x						x			
Salhus	HC-parkering	x						x			
Salhus	Isolering av gulv, fjerning av mugglukt	x						x			
Salhus	Isolering av tak	x						x			
Salhus	Varmestyring		x					x			
Salhus	Gulvbelegg trapp opp til galleri		x					x			
Sandviken	Ferdigstillelse av kirken rehabilitering	x						x			
Sandviken	Universell tilrettelegging ute	x						x			
Sandviken	Universell tilrettelegging inne	x						x			
Sandviken	Sliping av gulv	x						x			
Sandviken	Ny teppefølper	x						x			
Sandviken	Nye ovner (i stedet for rørovner)		x					x			
Sandviken	Bedre varmestyring		x					x	x		
Sandviken	Avfuktingsanlegg i kjelleren		x						x		
Sandviken	Bedre lysstyring		x						x		
Sandviken	Menighetshus ved kirken	x				x					
Skjold	Reparer pussen på kirkevegg og våpenhus	x			x						

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2017	Vurderes planl. vedl. 2018	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2018	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Skjold	Maling innvendig og utvendig	x		x				x			
Skjold	Reparasjon tårn	x		x							
Skjold	Flombelysning kirke	x						x			
Skjold	Elektronisk infotavle	x				x					
Skjold	Få peisen til å fungere (vifte i pipa)	x						x			
Skjold	Puss og mal peisen							x			
Skjold	Reparasjon og asfaltering av veg	x		x							Gjennomført
Skjold	Bedre lys i menighetssal		x		x						Bestilt
Slettebakken	Tetting av tak/takvindu	x						x			
Storetveit	Hellegang utenfor kirken, oppretting	x		x				x			Mindre arbeid utført 2017
Storetveit	Mur ved snuplass, reparasjon	x		x							Utført
Storetveit	Trapp opp mot kirken, oppgradering/reparasjon	x		x							Mindre arbeid utført
Storetveit	Behandling av innvendige vegger	x						x			Oppstart, videreføres 2019
Storetveit	Oppgradering teknisk rom/klokkerkjøkken	x		x	x						Avfukter montert 2017
Storetveit	Ny løper i kirkerommet	x			x						Søknad sendt
Storetveit	Puter til kirkebenker, sete, rygg	x				x					Søknad sendt
Storetveit	Ny lilla messehaket	x				x					
Storetveit	Kirkegårdskappe størrelse S/M	x			x						
Storetveit	Bedre høytalere i kirken	x						x			
Storetveit	Ny mygg og trådløs mikrofون	x			x						
Storetveit	Ny prosjektor	x				x					
Storetveit	Nytt lerret	x				x					
Storetveit	Internett i kirken	x			x						
Storetveit	Datamaskin til sakristiet	x			x						
Storetveit	Hjertestarter	x				x					Vurderes
Storetveit	Ventiler til møterom 2.etg. + bibliotek 1.etg.	x				x					
Sælen	Utvidelse parkeringsplass	x						x			
Sælen	Utskifting av benkene utenfor kirken	x			x						
Sælen	Adgangskontroll		x					x			
Søreide	Beholde barnehagelokalene til menighetsarbeid	x						x			planarbeid 2018
Søreide	Nye parkeringsplasser når barnehage flyttes	x						x			planarbeid 2018
Søreide	Ordning av flisene som løsner utenfor	x			x						Noe utført allerede
Søreide	Ny innbruddsalarm	x					x				
Søreide	Nytt lydskap	x						x			
Søreide	Stabilisering klokketårn/rep tak		x								Jobber med prosjektering/søknad

Menighet	Budsjettinnspill	Innspill fra menighetsråd	Innspill via Lydia	Planlagt ordnet 2017	Vurderes planl. vedl. 2018	Menighetsrådsansvar	Planl. tatt ved akutt behov	Investering 2018	Utsatt til senere	Inkludert i ENØK-prosjekt	Kommentar
Takvam kapell	Vannbordene bør repareres/males	x						x			
Ytre Arna	Varme i rommet utenfor galleriet	x	x								Utført
Ytre Arna	Lysekrone i rommet utenfor galleriet	x	x								Bestilt
Ytre Arna	Skinns på 5 stoler som står i kirkeskipet	x						x			
Ytre Arna	Knapp til automatisk ringing gravferd	x						x			
Ytre Arna	Elektrisk omtrekking/repasjon av lampettene i kirken	x		x							
Ytre Arna	Opprusting av bårehuset og toalettene til kirken	x						x			Avvent evt. utbygging
Ytre Arna	Ny trapp til prestesakristi		x					x			
Ytre Arna	Ny kirkeløper		x					x			
Ytrebygda	Elbil-ladepunkt		x	x							Bestilt
Årstad	Universell tilrettelegging	x						x			Bestilt
Årstad	Bod på kirkens østside	x						x			
Årstad	Fjerne trekk i koret	x		x							
Årstad	Rep kirkens ytterdør	x		x							Hører til prosjekt kirkedører
Årstad	Fuktighet i korveggen		x					x			Tilstandsanalyse 2017
Åsane	Lokaler til nærkirkearbeidet i Haukås	x						x			avklaringsarbeid pågår
Åsane	Oppgradering uteområdet rundt kirken	x		x							Bestilt, delfinansiert av men.råd
Åsane	Skilting i/rundt Åsane kirke	x		x							
Åsane	Heis mellom etasjene (universell tilrettelegging)	x						x			
Åsane	Rampe til korpartiet							x			
Åsane	Reparasjon av trevirket rundt glassmaleriet (ute)		x					x			
Åsane gamle	Store malingsstykker flaser av veggen		x	x							
Åsane gamle	Snøfanger		x	x							

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Revidert budsjett 2017 - desember

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
65/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Mette Rogstad Heimli
Saksbeh.: Ballestad, Karl Bjørnar

Arkiv: KA - 111.0

Arkivsaknr: 16/39

Bakgrunn:

I henhold til kirkeloven § 14 og økonomiforskriftens § 4-4 skal det legges fram rapporter for fellesrådet som viser utvikling i inntekter og kostnader. Ved store avvik skal det foreslås nødvendige tiltak.

I revidert budsjett vil vi foreslå endringer på de postene hvor det er store avvik mellom regnskap og budsjett.

Drift:

Som det går fram av siste økonomirapport er det ikke noe som tilsier på nåværende tidspunkt at regulert budsjett ikke vil overholdes. Som dere ser av vedlagt rapport per i dag så ligger vi innenfor budsjett på alle virksomhetsområder.

Kirkevergen har fullmakt til å foreta budsjettendringer innenfor rammene til de ulike virksomhetsområdene.

Gravplass

Sysselsettingsmidler fra Bergen kommune på 2,3 millioner overføres investering og settes av på fond. Midlene vil bli brukt til neste år og innarbeides i budsjett for 2018.

Investering:

Investeringsbudsjettet er vedtatt på rammenivå.

Større investeringprosjekter går over flere år og ved slutten av året må vi gjøre beste estimat på forbruk ved årets slutt. Vi har noen prosjekter som har brukt mer enn forutsatt og for å finansiere de må vi enten utsette andre prosjekter eller ta midler fra ledige fondsmidler.

Kirkebygg

Prosjekter som var påbegynt i 2016 og tidligere, men ikke tatt inn i budsjettet for 2017:

Prosjektnavn	Regnskap	Budsjett	Avvik	Ubenyttet bevilgning tidligere år
ARNK1601 Arna kirke - rehabilitering orgel	538 479		538 479	677 300
EIDK 1601 Eidsvåg, oppgradering/tilpasning av kontoravdeling	864 895	700 000	164 895	
FYLK1601 Fyllingsdalen kirke - diverse oppgraderinger	373 316	150 000	223 316	233 161
ÅSAK1501 Åsane, akustikktiltak	665 091	400 000	265 091	247 205
SANK1501/1601 Sandvikskirken, rehabilitering	6 185 642	3000000	3 185 642	2953433
STOK 1601 Storetveit kirke, rehabilitering resterende tak og klokketårn	2 513 385	500000	2 013 385	1673239
	11 140 808	4 750 000	6 390 808	5 784 338

Bevilgninger fra tidligere år som ikke er brukt og inndekning av overforbruk innarbeides i budsjettet for 2017.

Vi inntektsfører 3 200 000 fra ubundet investeringsfond og kr 2 600 000 fra disposisjonsfond.

Rentekompensasjon overføres til investering, i 2017 får vi ca kr 850 000. Disse settes av på fond.

Vi overførte kr 1,2 millioner fra posten planlagt vedlikehold i drift til investering. Følgende prosjekter innarbeides i budsjett for 2017;

Prosjektnavn	Regnskap	Budsjett	Avvik
BISK1202 Biskopshavn kirke - utsmykking og oppgradering jubileum	126 782		
FANK1601 Diverse rehabilitering Fana menighetscenter	28 756		
JOHK1508 Johanneskirken - nødreparasjoner	290 433		
STOM1701 Storetveit menighetshus - prostekontor	343 791		
STOM1702 Storetveit menighetshus - omgjøring av barnehage til møterom	28 504		
	818 266		818 266

Gravplass

Vi fikk som tidligere nevnt 2,3 millioner i sysselsettingstiltak fra Bergen kommune. Disse innarbeides i budsjettet og settes av på fond for bruk i 2018.

Det har vært en del utfordringer på flere prosjekter i 2017, dette har ført til overforbruk på enkelte prosjekter. Kommentarer til de enkelte prosjekter kommer under oversikten.

Prosjektnavn	Regnskap	Budsjett	Avvik	ubenyttet bevilgning tidligere år
GRAV1701 Frigjøring av areal	3 185 138	2 000 000	1 185 138	788 157
MØLG1504 Møllendal gravplass - rehabilitering av VA-anlegg	2 744 345	2 500 000	244 345	
MØLG1702 Omkledninghus - HA og MØ	166 590		166 590	200 000
MØLG1505, Møllendal naturstein, Rehabilitering gravplass,	1 721 200	1 100 000	621 200	132 874
NYGG1501 Rehabilitering gravplass, Nygård kirkegård	1 643 390	700 000	943 390	
MØLG1502 Møllendal gravplass - Omregulering MØ A20	1 587 611	1 250 000	337 611	1 332 911
MØLC1601 Nytt styringssystem krematorieovnene	1 090 226		1 090 226	1 384 456
SOLC1701 (Solheim kapell-maling)/ØVSC1701 VA Øvstun K	828 258	500 000	328 258	
FYLG1501 Omregulering av eksisterende urnefelt - U00	1 634 039	450 000		602 888
	12 966 758	8 050 000	6 100 797	4 441 286

Som dere ser av vedlagte økonomirapport per i dag så vil Gravplass gå med overskudd i 2017. Vi ønsker derfor å overføre midler fra drift til investering. Det som ikke overføres fra drift vil tas fra ubenyttede midler fra tidligere år. Dette gjøres før 31.12.17 i henhold til fullmakt, ref. forslag til vedtak.

GRAV1701 Frigjøring av areal hadde med seg et etterslep fra 2016 som er innhentet i 2017. Videre har arbeidene med rehabilitering av gravfelt på Solheim vært mer arbeidskrevende enn vanlig arbeid i frigjøring av arealprosjektet. Dette var allerede klart i sommer men en valgte å gå videre samt å gjøre ferdig resterende slettinger i 2017 da det er svært viktig for å få frigitt graver til bruk. Det er estimert at sluttsum pr 31.12.17 blir 4 mill.

MØLG1504 Møllendal gravplass - rehabilitering av VA-anlegg på Møllendal er et komplisert prosjekt på inne på eksisterende gravplass. Der er ønskelig å gjøre det så ferdig som mulig innen 15. desember. Estimert bruk per 31.12.17 er 4 mill.

MØLG1702 To fine omkledninghus har blitt reparert og fått ny maling. Arbeidet var planlagt i 2016 men regnet bort. Arbeidene ble utført på forsommeren 2017, før regnet satte inn på alvor.

MØLG1505 Møllendal natursteinsmur er en del av rehabilitering gravplass er ferdig. Prosjektet med muren har et overforbruk på kr 488 000, årsak til overforbruk skyldes at det var stort behov for «påling» pga. løsmasser, dette var ikke mulig å avdekke ved oppstart.

NYGG1501 Rehabilitering gravplass, Nygård kirkegård fase A er ferdig, overforbruk skyldes pålegg om utbedring av VA og høy kostnad på masser. Det er første gang et eksisterende gravfelt blir totalrehabilitert og det er gjort mange nyttige erfaringer i arbeidet.

MØLG1502 Møllendal gravplass omregulering av gravfeltet MØ A20 er ferdig .

MØLC1601 Nytt styringssystem krematorieovnene er utført i 2017, det var avsatt midler til dette i 2016. Prosjektet vil være slutført innen 31.12.17.

FYLG1501- Urnefelt U00 på Fyllingsdalen gravplass som er en omregulering av eksisterende urnefelt har et overforbruk på kr 580 000. Dette skyldes valg av gabioner i forstøtningsmur og at prisene på natursand har steget. For å få gravemasser av god nok kvalitet må de inneholde store deler natursand.

ØVSC1701 Øvsttun kapell og menighetshuset til Birkeland menighet deler avløpsledning. Kommunen påla de to eierne å utbedre vannledningene, BKF v/ Gravplassmyndigheten Total kostnad ble kr 558 419, Birkeland menighet betaler halvparten.

Vi har fått kr 7 500 000 fra kommunen til Mjeldheim til kjøp av areal.

Gravplass har i forbindelse med kjøp arealer i Åsane og Øvsttun et udekket beløp på finansiering på kr 13 200 000. I budsjett 2018 og økonomiplan 2019 og 2020 er det budsjettert med en årlig nedbetaling på kr 4 000 000 totalt kr 12 000 000. Vi ønsker å bruke kr 1 200 000 ekstra i år til nedbetaling slik at udekket beløp er nedbetalt ved utgangen av 2020.

Merverdiavgiftskompensasjon

Denne posten består av en utgiftspost og en inntektspost, disse går mot hverandre og har ingen nettoeffekt på budsjettet. Disse innarbeides i budsjettet før 31.12.17 i henhold til fullmakt til kirkevergen, ref. forslag til vedtak.

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd gjør følgende endringer i budsjettet for 2017:

Driftsbudsjettet

1. Økt tilskudd fra kommunen	kr 2 300 000 (-)
2. Overført til investering	kr 3 150 000 (+)
3. Rentekompensasjon	kr 850 000 (-)

Investeringsbudsjettet

1. Overført fra drift	kr 3 150 000 (-)
2. Avsetning til ubundet inv.fond	kr 3 150 000 (+)
3. Tilskudd investeringer	kr 7 500 000 (-)
4. Avsetning bundet investeringsfond	kr 7 500 000 (+)
5. Bruk av ubundet investeringsfond kirkebygg	kr 3 200 000 (-)
6. Bruk av disposisjonsfond kirkebygg	kr 2 600 000 (-)
7. Investering i anleggsmidler rehab. Kirkebygg	kr 5 800 000 (+)
8. Nedbetaling gravplass Åsane/Øvsttun	kr 1 200 000 (+)
9. Bruk av ubundet investeringsfond	kr 1 200 000 (-)

1. Kirkevergen gis fullmakt til å disponere årets mindreforbruk i drifts- og investeringsregnskap og innarbeide endringer i drifts- og investeringsbudsjettet innen 31.12.17

>

KIRKEVERGEN I BERGEN 12.12.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Ballestad, Karl Bjørnar
økonomirådgiver

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
12.12.2017	Driftsregnskap per 12.12.17

Regnskap per 12.12.17 100 % av året	Kirkelig virksomhet og administrasjon			Kirke			Gravplass		
	Regnskap	Årsbudsjett	forbruk % årsbudsjett	Regnskap	Årsbudsjett	forbruk % årsbudsjett	Regnskap	Årsbudsjett	forbruk % årsbudsjett
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-3 865 008	-3 900 000	99,1 %	-162 320	-270 000	60,1 %	-16 842 897	-14 860 000	113,3 %
1.2 Salg av driftsmidler	-25 000								
1.3 Refusjoner/overføring	-7 903 915	-7 903 000	100,0 %	-158 044	-300 000	52,7 %	-214 632		
1.5 Statlige tilskudd	-21 452 751	-21 086 216	101,7 %				-148 120	-140 000	105,8 %
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-79 124 267	-78 915 683	100,3 %	-33 729 000	-33 729 000	100,0 %	-42 280 417	-39 887 000	106,0 %
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-45 162						-57 798		
Sum driftsinntekter	-112 416 103	-111 804 899	100,5 %	-34 049 364	-34 299 000	99,3 %	-59 543 864	-54 887 000	108,5 %
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	90 653 840	92 159 563	98,4 %	23 080			6 447 179	6 378 800	101,1 %
2.2 Kjøp av varer og tjenester	18 310 301	18 899 889	96,9 %	29 354 881	33 099 000	88,7 %	43 356 574	47 008 200	92,2 %
2.3 Refusjoner/overføringer	8 413								
2.5 Tilskudd og gaver	4 002 558	3 873 940	103,3 %	208 000			8 653		
Sum driftsutgifter	112 975 112	114 933 392	98,3 %	29 585 961	33 099 000	89,4 %	49 812 405	53 387 000	93,3 %
3.1 Renteinntekter og utbytte	-968 604	-1 200 000	80,7 %						
Sum finansposter	-968 604	-1 200 000	1	0	0		0	0	
Netto driftsresultat	-409 595	1 928 493	-21,2 %	-4 463 403	-1 200 000	372,0 %	-9 731 459	-1 500 000	
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-1 528 493	-1 528 493	100,00 %						
5.3 Bruk av bundne fond	-400 000	-400 000							
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	83 696								
5.7 Overføring til investeringsregnskapet				1 200 000	1 200 000		3 800 000	1 500 000	
Sum interne finansieringstransaksjoner	-1 844 797	-1 928 493	95,7 %	1 200 000	1 200 000		3 800 000	1 500 000	
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-2 254 392	0		-3 263 403	0		-5 931 459	0	

Regnskap per 12.12.17 100 % av året	Totalt		
	Regnskap	Årsbudsjett	forbruk % årsbudsjett
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-20 870 225	-19 030 000	109,7 %
1.2 Salg av driftsmidler	-25 000		
1.3 Refusjoner/overføring	-8 276 591	-8 203 000	100,9 %
1.5 Statlige tilskudd	-21 600 871	-21 226 216	101,8 %
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-155 133 683	-152 531 683	101,7 %
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-102 960	0	
Sum driftsinntekter	-206 009 330	-200 990 899	102,5 %
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	97 124 099	98 538 363	98,6 %
2.2 Kjøp av varer og tjenester	91 021 755	99 007 089	91,9 %
2.3 Refusjoner/overføringer	8 413	0	
2.5 Tilskudd og gaver	4 219 211	3 873 940	108,9 %
Sum driftsutgifter	192 373 478	201 419 392	95,5 %
3.1 Renteinntekter og utbytte	-968 604	-1 200 000	80,7 %
Sum finansposter	-968 604	-1 200 000	80,7 %
Netto driftsresultat	-14 604 457	-771 507	1893,0 %
5.2 Bruk av disposisjonsfond	-1 528 493	-1 528 493	100,0 %
5.3 Bruk av bundne fond			
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	83 696	0	
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	5 000 000		
Sum interne finansieringstransaksjoner	3 155 203	771 507	409,0 %
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-11 449 254	0	

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Økonomirapport per 31.10.17

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
66/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Mette Rogstad Heimli
Saksbeh.: Ballestad, Karl Bjørnar

Arkiv: KA - 131.0

Arkivsaknr: 17/94

Bakgrunn:

I henhold til kirkeoven § 14 og økonomiforskriftens § 4-4 skal det legges fram rapporter for fellesrådet som viser utvikling i inntekter og kostnader. Ved store avvik skal det foreslås nødvendige tiltak.

Vedlagt følger økonomirapport pr 31.10.2017.

Drift:

Som det går fram av økonomirapporten er det ikke noe som tilsier på nåværende tidspunkt at regulert budsjett ikke vil overholdes.

Utgifter til Kirkepartner blir høyere enn forutsatt. Dette er kommentert nærmere i økonomirapporten.

Investering:

Investeringsbudsjettet er vedtatt på rammenivå.

Som dere vil se i økonomirapporten så er det stor aktivitet.

Det er noen prosjekter som har hatt overskridelser, disse er kommentert under sine respektive virksomhetsområder. Overskridelsene vil bli dekket inn av fondsmidler og overføring i fra drift.

Vi kommer tilbake med forslag til finansiering i revidert budsjett i egen sak.

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapporten per 31.10.17 til orientering.

KIRKEVERGEN I BERGEN 12.12.2017

Asbjørn Vilkenen

Ballestad, Karl Bjørnar

000083

kirkeverge

økonomirådgiver

Vedlegg:

Dok.dato

12.12.2017

Tittel

10.31-økonomirapport-FR

**ØKONOMIRAPPORT
PER 31.10.2017 FOR
BERGEN KIRKELIGE
FELLESRÅD**

Innhold

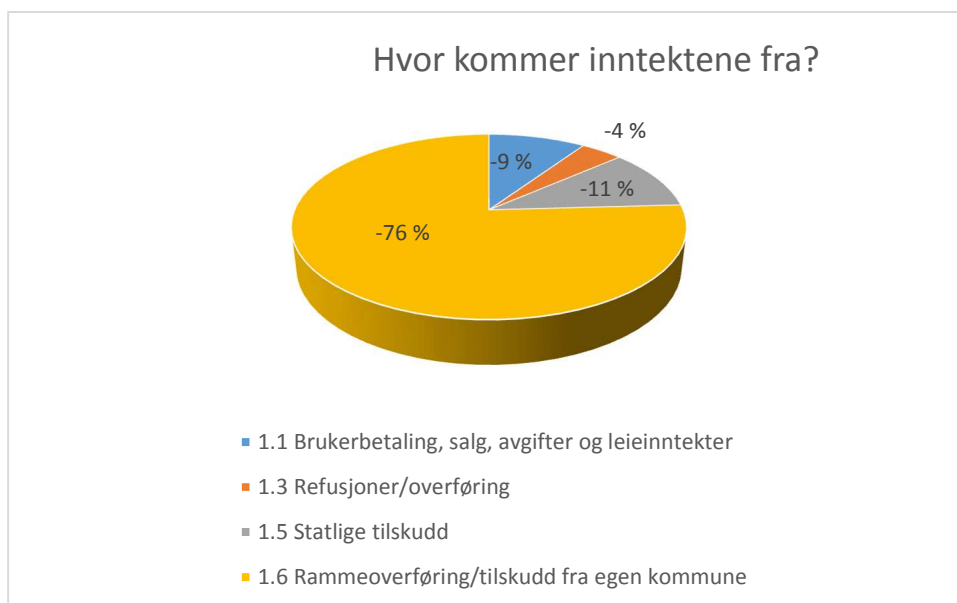
Oppsummering	2
Totaloversikt drift	3
Totaloversikt investering	4
<i>Drift</i>	5
<i>Investering</i>	5
Kirke	6
<i>Drift</i>	6
<i>Investering</i>	7
Gravplass	13
Drift	13
Investering	14

Oppsummering

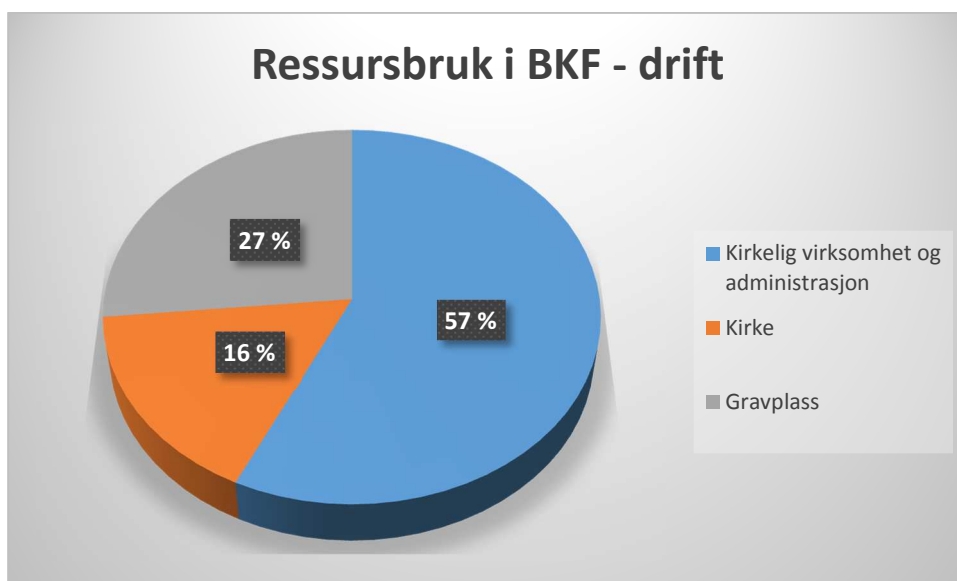
Drift

Bergen kirkelige fellesråd forvalter store verdier og har ansvar for å forvalte disse på en god måte. Administrasjonen legger i hvert møte i fellesrådet fram rapporter som viser utvikling i inntekter og utgifter. I tråd med forskrift om økonomiforvaltning for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke skal det foreslås tiltak hvis det er nevneverdig avvik i forhold til opprinnelig eller regulert budsjett.

Inntektene i driftsregnskapet kommer hovedsakelig fra kommunen.

Hvis vi fordeler driftsutgiftene til de ulike tjenesteområdene, så får vi denne fordelingen:

Totaloversikt drift

Regnskap per 31.10.17 83,33 % av året	Totaloversikt				
	Regnskap 31.10.2017	Budsjett revidert	Budsjett opprinnelig	forbruk % rev.bud.	Regnskap 31.10.16
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-17 861 595	-19 030 000	-19 030 000	93,9 %	-13 703 978
1.2 Salg av driftsmidler	-25 000	0	0		
1.3 Refusjoner/overføring	-7 718 798	-8 203 000	-8 203 000	94,1 %	-7 975 813
1.5 Statlige tilskudd	-18 394 538	-21 226 216	-21 926 216	86,7 %	-17 947 486
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-129 936 403	-152 531 683	-152 531 683	85,2 %	-123 765 350
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-102 960	0	0		-320 394
Sum driftsinntekter	-174 039 293	-200 990 899	-201 690 899	86,6 %	-163 713 021
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	79 760 331	98 538 363	98 538 363	80,9 %	78 730 207
2.2 Kjøp av varer og tjenester	79 217 454	99 007 089	101 007 089	80,0 %	73 063 871
2.3 Refusjoner/overføringer	8 413	0	0		17 035
2.5 Tilskudd og gaver	3 701 903	3 873 940	3 873 940	95,6 %	2 273 523
Sum driftsutgifter	162 688 102	201 419 392	203 419 392	80,8 %	154 084 636
3.1 Renteinntekter og utbytte	-968 604	-1 200 000	-1 200 000	80,7 %	-4 617 776
Sum finansposter	-968 604	-1 200 000	-1 200 000	80,7 %	-4 617 776
Netto driftsresultat	-12 319 796	-771 507	528 493	1596,8 %	-14 246 161
5.2 Bruk av disposisjonsfond	0	-1 528 493	-528 493	0,0 %	-16 499 606
5.3 Bruk av bundne fond		-400 000	0	0,0 %	
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	77 137	0	0		16 556 911
5.6 Avsatt til bunde fond					20 052
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	5 000 000	2 700 000	0	0,0 %	
Sum interne finansieringstransaksjoner	5 077 137	771 507	-528 493	658,1 %	77 357
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-7 242 659	0	0		-14 168 804

Konklusjon basert på status tjenesteområde per 31.10 og forhold som er kjent per i dag er at revidert budsjett til Bergen kirkelige fellestråd vil overholdes. Utgifter til IKT er kommentert under Kirkelig virksomhet og administrasjon, disse vil bli høyere enn forutsatt.

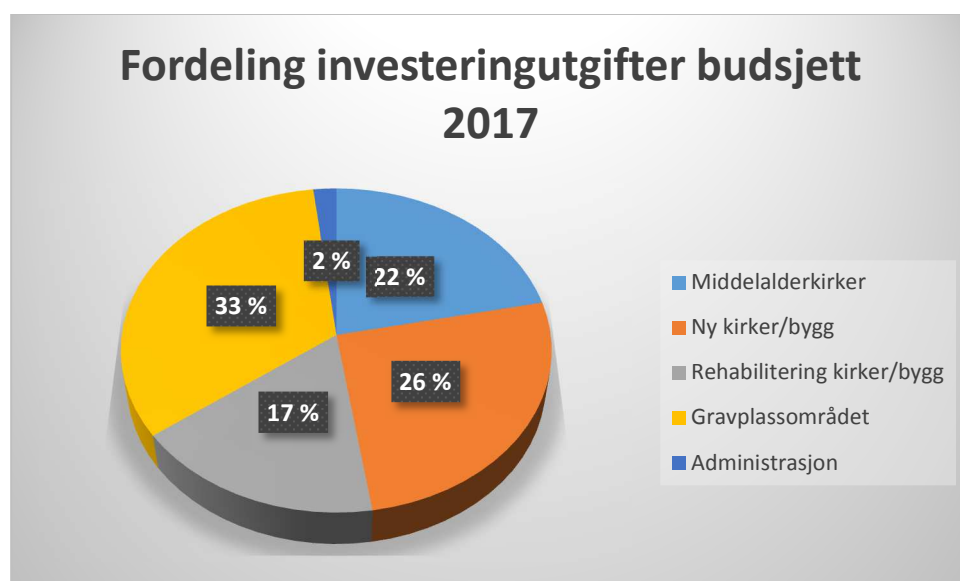
Investering

Totaloversikt investering

	<u>Regnskap</u> <u>01.01.2017 -</u> <u>31.10.2017</u>	<u>Rev.budsjett</u> <u>01.01.2017 -</u> <u>31.12.2017</u>	<u>Oppr.budsjett</u> <u>01.01.2017 -</u> <u>31.12.2017</u>	<u>Regnskap</u> <u>01.01.2016 -</u> <u>31.10.2016</u>
Hovedoversikt investering				
Investeringer i anleggsmidler	58 004 455	69 250 000	75 050 000	44 580 700
Moms generell komp.ordn.inv.	14 492 571	0	0	11 793 795
Dekning av tidl.års udekket	3 500 000	4 200 000	4 200 000	0
Avsetninger	15 861 113	10 000 000	0	0
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	91 858 138	83 450 000	79 250 000	56 374 495
Finansiert slik:				
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	-1 108 780	0	0	-618 563
Refusjoner	-14 492 571	0	0	-11 793 795
Tilskudd til investeringer	-64 647 833	-69 500 000	-69 500 000	-58 104 435
Sum ekstern finansiering	-80 249 183	-69 500 000	-69 500 000	-70 516 793
Overført fra driftsbudsjettet	-5 000 000	-2 700 000	0	
Bruk av ubundet investeringsfond		-8 250 000	-6 750 000	
Bruk av bundet investeringsfond		-3 000 000	-3 000 000	0
Bruk av tidligere års udisponert		-13 950 000	-9 750 000	0
SUM FINANSIERING	-85 249 183	-83 450 000	-79 250 000	-70 516 793
Udekket/udisponert	6 608 955	0	0	-14 142 299

Årsak til at vi har et udekket beløp er at vi ikke har inntektsført fra fond. I tillegg har vi fått 2,3 mill. i sysselsettingstiltak. Disse vil bli innarbeidet i revidert budsjett. Investeringsbudsjettet blir vedtatt på rammenivå, enkelt prosjekter er kommentert under de respektive områdene.

Investeringene er fordelt på følgende områder:

Kirkelig virksomhet og administrasjon

Drift

Regnskap per 31.10.17 83,33 % av året	Kirkelig virksomhet og administrasjon				
	Regnskap 31.10.2017	Budsjett revidert	Budsjett opprinnelig	forbruk % rev.bud.	Regnskap 31.10.16
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-3 865 093	-3 900 000	-3 900 000	99,1 %	-3 356 202
1.2 Salg av driftsmidler	-25 000				
1.3 Refusjoner/overføring	-7 348 324	-7 903 000	-7 903 000	93,0 %	-7 469 066
1.5 Statlige tilskudd	-18 246 418	-21 086 216	-21 786 216	86,5 %	-17 722 486
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-65 961 889	-78 915 683	-78 915 683	83,6 %	-64 939 017
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-45 162				-247 342
Sum driftsinntekter	-95 491 887	-111 804 899	-112 504 899	85,4 %	-93 734 112
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	74 441 113	92 159 563	92 159 563	80,8 %	74 219 105
2.2 Kjøp av varer og tjenester	16 434 090	18 899 889	18 199 889	87,0 %	14 931 674
2.3 Refusjoner/overføringer	8 413				17 035
2.5 Tilskudd og gaver	3 485 250	3 873 940	3 873 940	90,0 %	2 262 727
Sum driftsutgifter	94 368 866	114 933 392	114 233 392	82,1 %	91 430 541
3.1 Renteinntekter og utbytte	-968 604	-1 200 000	-1 200 000	80,7 %	-4 617 776
Sum finansposter	-968 604	-1 200 000	-1 200 000	1	-4 617 776
Netto driftsresultat	-2 091 624	1 928 493	528 493	-108,5 %	-6 921 348
5.2 Bruk av disposisjonsfond		-1 528 493	-528 493	0,00 %	-8 651 571
5.3 Bruk av bundne fond		-400 000			
5.5 Avsatt til disposisjonsfond	77 137				8 708 876
5.7 Overføring til investeringsregnskapet					
Sum interne finansieringstransaksjoner	77 137	-1 928 493	-528 493	-4,0 %	57 305
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-2 014 488	0	0		-6 864 043

Post 2.2 Kjøp av varer og tjenester ligger over budsjett per i dag. Utgifter til Kirkepartner har blitt høyere enn forutsett. Vi økte budsjettet med kr 500 000 i juni, i fra 3,1 mill. til 3,6 mill. Prognose per 31.12 kan bli nærmere 4 mill. Noen av disse kostnadene faktureres menigheter så netto blir antakelig 3,7 mill. Per i dag så ser det ut til at overforbruk på enkeltposter kan finansieres innenfor gjeldende ramme og at det ikke er behov for tilleggsbevilgninger.

Investering

Kirkelig virksomhet og administrasjon utgifter	Regnskap 31.10.17	Budsjett	Ubenyttet tidligere år	% forbruk
AASA1701 Aasegården - Kontorombygging	223 355			
IKT1601 Ny IT- løsning	714 261	1 500 000		
Sum	937 616	1 500 000		62,5 %

Vi har et investeringsprosjekt som vi påbegynte i 2016, ny IKT- og telefoniløsning i BKF. Totalrammen for prosjektet var 5 millioner, vi brukte 3,5 millioner i 2016 og de resterende midlene vil bli brukt i år og neste år. I forbindelse med at de ansatte hos Gravplassmyndigheten flyttet inn i samme lokaler som BKF måtte vi foreta ombygging av lokalene i Aasegården. Ombyggingen blir finansiert av lavere leieutgifter.

Kirke

Drift

Regnskap per 31.10.17 83,33 % av året	Kirke				
	Regnskap 31.10.2017	Budsjett revidert	Budsjett opprinnelig	forbruk % rev.bud.	Regnskap 31.10.16
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-159 787	-270 000	-270 000	41,1 %	-337 715
1.2 Salg av driftsmidler					
1.3 Refusjoner/overføring	-155 844	-300 000	-300 000	51,1 %	-496 367
1.5 Statlige tilskudd					0
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-28 107 500	-33 729 000	-33 729 000	58,3 %	-27 635 000
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler					-40 000
Sum driftsinntekter	-28 423 131	-34 299 000	-34 299 000	58,1 %	-28 509 082
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	22 952				54 304
2.2 Kjøp av varer og tjenester	26 150 236	33 099 000	34 299 000	53,8 %	23 007 862
2.3 Refusjoner/overføringer					
2.5 Tilskudd og gaver	208 000				
Sum driftsutgifter	26 381 188	33 099 000	34 299 000	54,4 %	23 062 166
3.1 Renteinntekter og utbytte					
Sum finansposter	0	0	0		
Netto driftsresultat	-2 041 942	-1 200 000	0	160,7 %	-5 446 916
5.2 Bruk av disposisjonsfond					-6 459 901
5.3 Bruk av bundne fond					
5.5 Avsatt til disposisjonsfond					6 459 901
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	1 200 000	1 200 000			
Sum interne finansieringstransaksjoner	0	1 200 000	0		0
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-841 942	0	0		-5 446 916

Husleieinntekter blir noe lavere enn budsjettet da vår eiendom i Alfred Offerdals vei har stod tom fra april til september.

Vi har ingen andre indikasjoner på inntektssvikt eller overskridelser, reduserte leieinntekter dekkes inn av tilsvarende utgiftsreduksjon.

Investering

Middelalderkirker

Vi har fire kirker som kommer inn under kategorien middelalderkirker (Mariakirken, Domkirken, Fana kirke og Korskirken).

Utgifter	Regnskap 31.10.17	Budsjett	Ubenyttet tidligere år	% forbruk
Domkirken/Korskirken rehabilitering		17 200 000	16 851 858	
Domkirken	15 960 065			
Korskirken	3 091 179			
Sum utgifter	19 051 244	17 200 000	16 851 858	55,9 %

DOMKIRKEN

Kalkarbeidet i Domkirketårnet er fullført. Arbeid med taket vil pågå frem til våren 2018. Arbeid med reparasjon av kvadersteinen vil fortsette utover i 2018.

KORSKIRKEN

Nedhugging av sementpuss vil bli fullført i desember (bortsett fra tårnet som tas neste år). Arbeidet har vært støyende for Bymisjonen som holder til i Korskirken, så det aller meste av aktiviteten deres på dagtid er flyttet til andre steder.

Når vi finner sprekker i muren under pussen, undersøkes dette nærmere for å sjekke om det er en gammel sprekk som har stabilisert seg eller om det er noe som er i bevegelse.

Alle takstein er fjernet fra kirken. Nå sjekker vi taksviller m.m. for å finne hva vi evt. må skifte. Deretter legger vi på ny papp og nye takstein.

Planlegging av hvordan kirkene skal se ut innvendig etter rehabiliteringen starter opp nå.

Vi har hatt første møte med Kirkens bymisjon og arbeider videre med å utvikle de ideene som kom frem der.

Kirkekomiteen i Domkirken har begynt å arbeide med hvordan Domkirken kan se ut innvendig.

Nye kirker

Utgifter	Regnskap	Budsjett	Ubenyttet tidligere	% forbruk
	31.10.2017			
HAUK1701 Haukås nærkirke - forprosjekt	3 308			
SÆDK 1501 Sædalen kirke, nytt kirkebygg, avsetning	6 864	10 000 000		0,07 %
SOLK1601 Solheim kirke, nye kontor	1 084 448	2 000 000		54,22 %
BIRA 1430 Birkeland kirke, utvidelse	152 681	8 000 000	10 775 025	1,91 %
Reserve		500 000		
Sum utgifter	1 247 301	20 500 000	10 775 025	3,99 %

I Sædalen er vi fortalt at en revidert reguleringsplan skal sendes ut på begrenset høring før jul. Dermed er det gode sjanser for at planen er vedtatt våren 2018.

I Birkeland har vi bedt om et nytt møte med byggesak, byantikvar, kirkekonsulent og biskop. Vi er kommet et steg lenger gjennom at grunnbokshjemmelen nå er formelt overført og registrert i grunnboken. Tirsdag 07.desember ble de første grunnbokshjemler som skal overføres fra kommunen registrert i grunnboken.

Oppdatert per: 07.12.2017	
Kommune: 1201 BERGEN	
Gnr: 43 Bnr: 3	
Grunnboksinformasjon	
HJEMMELSOPLYSNINGER	
Rettighetshavere til eiendomsrett	
2017/1359728-1/200	HJEMMEL TIL EIENDOMSRETT
05.12.2017 21.00	VEDERLAG: NOK 0
	BIRKELAND SOKN
	ORG.NR: 976 994 345
	GJELDER DENNE REGISTERENHETEN MED FLERE

For Solheim, se kommentar under investeringsbudsjett 2018

Rehabilitering

Utgifter	Regnskap 31.10.2017	Budsjett	Ubenyttet tidligere	% forbruk
Rehabilitering kirker		10 450 000		
EIDK 1602 Eidsvåg kirke, utskifting av tak	3 161 650	3 000 000		
STOK 1601 Storetveit kirke, rehabilitering resterende tak og klokketårn	2 513 385	500 000	1 673 239	
SANK1501/1601 Sandvikskirken, rehabilitering	6 164 678	3 000 000	2 953 433	
BIRK1601 Birkeland kirke - universiell tilrettelegging	8 684			
BISK 1601 Biskopshavn, rehabilitering klokketårn og deler av bygg	752 338	1 500 000		
EIDK 1601 Eidsvåg, oppgradering/tilpasning av kontoravdeling	864 895	700 000		
FYLK1601 Fyllingsdalen kirke - diverse oppgraderinger	373 316	150 000	233 161	
JOHK1508 Johanneskirken – rehabilitering (nedtaking av spir m.m.)	290 433			
SOLK1601 Solheim prestekontor, rehabiliteringsdel		1 800 000		
ÅSAK1501 Åsane, akustikktiltak	680 609	400 000	247 205	
KDØR1701 Kirkedører - rehabilitering og vedlikehold	363 344	600 000		
STOM1701 Storetveit menighetshus - prostekontor	343 055			
STOM1702 Storetveit menighetshus - omgjøring av barnehage til møterom	28 504			
SØRK1701 Søreide kirke - klokketårn rehabilitering	162 227			
Ventilasjon rehabilitering/oppgradering		500 000		
FYLK1602 Fyllingsdalen kirke - radon	70 934	500 000	500 000	
LODK1601/ ENØK1501 utskifting varmeanlegg - Loddefjord kirke	786 425	900 000		
Universell utforming - Solheim kirke		700 000		
Sum utgifter inneværende års prosjekter	16 564 477	13 750 000	5 107 038	87,8 %

Biskopshavn

Det nye klokketårnet er på plass, nå i uke 48 legger de på den nye taksteinen. Klokkene er på plass. Noen små detaljer gjenstår før dette delprosjektet avsluttes.

Oppdatert per: 07.12.2017

Kommune: 1201 BERGEN
Gnr: 168 Bnr: 1211

Grunnboksinformasjon

HJEMMELSOPPLYSNINGER

Rettighetshavere til eiendomsrett

2017/1359639-1/200
05.12.2017 21.00

HJEMMEL TIL EIENDOMSRETT
VEDERLAG: NOK 0
BISKOPSHAVN SOKN
ORG.NR: 976 994 264

Også i Biskopshavn er hjemmelen nå på plass i grunnboken.

Fyllingsdalen kirke

Anbudspapirene for ventilasjon er klare til utsendelse.

Sandvikskirken

Årets prosjekt er ferdig, neste års prosjekt er under full planlegging. Vil starte opp i romjulen eller like over nyttår.

Johanneskirken

Spiret er tatt ned og ligger på lager. Tilstandsrapport for hele kirkebygget er forventet levert i januar.

Tilstandsanalyser

Vi forventer å få inn tilstandsanalyser fra flere kirkebygg før jul (her fra loftet over Årstad kirke)

Prosjekt kirkedører

Dette prosjektet går saktere enn ønsket. Vi jobber med å få økt kapasiteten på dette arbeidsfeltet.

Prosjekter finansiert med rammebevilgninger tidligere år	Regnskap	Budsjett	Ubenyttet tidligere
	31.10.2017		
ARNK1601 Arna kirke - rehabilitering orgel	538 479		677 300
BISK1202 Biskopshavn kirke - utsmykking og oppgradering jubileum	126 782		39 814
FANK1601 Diverse rehabilitering Fana menighetscenter	28 756		200 000
LAKK1133 Laksevåg kirke - nytt orgel	29 916		
NYKK1502 Nykirken - ny varmeløsning	14 558		
Sum tidligere års prosjekter	738 491		917 114

Gravplass

Drift

Regnskap per 31.10.17 83,33 % av året	Gravplass				
	Regnskap 31.10.2017	Budsjett revidert	Budsjett opprinnelig	forbruk % rev.bud.	Regnskap 31.10.16
1.1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-13 836 715	-14 860 000	-14 860 000	93,1 %	-10 010 061
1.2 Salg av driftsmidler					
1.3 Refusjoner/overføring	-214 629				-10 380
1.5 Statlige tilskudd	-148 120	-140 000	-140 000	105,8 %	-225 000
1.6 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-35 867 014	-39 887 000	-39 887 000	89,9 %	-31 191 333
1.8 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	-57 798				-33 052
Sum driftsinntekter	-50 124 276	-54 887 000	-54 887 000	91,3 %	-41 469 826
2.1 Lønn og Sosiale utgifter	5 296 265	6 378 800	6 378 800	83,0 %	4 456 799
2.2 Kjøp av varer og tjenester	36 633 129	47 008 200	48 508 200	75,5 %	35 124 335
2.3 Refusjoner/overføringer					0
2.5 Tilskudd og gaver	8 653				10 796
Sum driftsutgifter	41 938 047	53 387 000	54 887 000	76,4 %	39 591 929
3.1 Renteinntekter og utbytte					
Sum finansposter	0	0	0		
Netto driftsresultat	-8 186 229	-1 500 000	0		-1 877 897
5.2 Bruk av disposisjonsfond					-1 388 134
5.3 Bruk av bundne fond					
5.5 Avsatt til disposisjonsfond					1 388 134
5.6 Avsatt til bundne fond					20 052
5.7 Overføring til investeringsregnskapet	3 800 000	1 500 000	0		
Sum interne finansieringstransaksjoner	3 800 000	1 500 000	0		20 052
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-4 386 229	0	0		-1 857 845

Post 1.1 brukerbetaling, salg og leieinntekter ligger over budsjettet beløp per oktober, skyldes økning i festeavgifter.

Vi har ingen indikasjoner på overforbruk per 31.10.17.

Investerings

Utgifter	Regnskap	Budsjett	Ubenyttet	% forbruk
	31.10.2017		tidligere	
SOLC1701 (Solheim kapell-maling)/ØVSC1701 VA Øvsttun K	828 258	500 000		
Forprosjekt Fyllingsdalen og Mellingen/Antveit gravplasser	407 702	2 000 000		
TENG1218 Tennebekk gravplass - reguleringsarbeid	92 624	1 000 000		
FYLG1501 Omregulering av eksisterende urnefelt - U00	1 633 059	450 000	602 888	
FYLG1701 Fyllingsdalen gravplass - ombygging lagerplass til felt K00	759 908	3 000 000		
Masseutskifting og omregulering eksisterende areal	1 835 189	5 000 000		
LODG1601 Loddefjord gravplass - Heving av terreng	685 520			
LODG1602 Loddefjord gravplass - Forprosjekt utvidelse av muslimsk gravfelt	971 544			
NYGG1701 Nygård gravplass - fase B	178 125			
GRAV1701 Frigjøring av areal	2 882 997	2 000 000	788 157	
Navnet minnelund	1 074 795	1 500 000		
FANG1601 Navnet minnelund	235 863			
FYLG1702 Fyllingsdalen navna minnelund	161 330			
STOG1701 Storetveit navna minnelund	677 602			
Rehabilitering gravplass, MØLG1505, Møllendal naturstein	1 721 200	1 100 000	132 874	
NYGG1501 Rehabilitering gravplass, Nygård kirkegård	1 643 390	700 000		
MØLG1504 Møllendal gravplass - rehabilitering av VA-anlegg	2 371 628	2 500 000		
MØLG1502 Møllendal gravplass - Omregulering MØ A20	1 587 611	1 250 000	1 332 911	
AASG1701 Gjerde på Assistentkirkegården	50 201	3 000 000		
Prosjekt tinstestrøm, Møllendal		300 000		
MØLC1601 Nytt styringssystem krematorieovnene	1 090 226		1 384 456	
MØLG1701 Møllendal - prosesjonsveien	1 291 058	1 500 000		
MØLG1702 Omkleddinghus - HA og MØ	166 590		200 000	
SOLG1701 Lagerplass - Solheim gravplass	7 857			
Ført uten prosjekt				
Sum utgifter inneværende års prosjekter	19 444 293	26 300 000	2 856 830	55,55 %

SOLC1701 - Solheim kapell. Innendørs maling ble utført i vår og gir nå en verdig ramme rundt seremoniene. Bergen kommune har pålagt utbedring av vann og avløp på Øvsttun. ØVSC1701 Vann- og avløpsarbeider Øvsttun kapell har et overforbruk, men her vil det komme refusjon på kr 240 000 fra Birkeland menighet siden arbeidet med vann- og avløp er felles ledning for Øvsttun kapell og Birkeland menighetshus.

FYLG1501- Urnefelt U00 på Fyllingsdalen gravplass som er en omregulering av eksisterende urnefelt har et overforbruk på kr 580 000. Dette skyldes valg av gabioner i forstøtningsmur og at prisene på natursand har steget. For å få gravemasser av god nok kvalitet må de inneholde store deler natursand.

Arbeidet med masseutskifting og navnete minnelunder går som planlagt.

GRAV1701 Frigjøring av areal. Ekstraordinære arbeider som er gjort på Solheim gravplass. Det frigis graver til 7 års forbruk på Solheim. Fellesrådet vil få rapport om situasjonen på neste møte og om det er behov for ekstra midler.

MØLG1505, en stor natursteinsmur på Møllendal ble tatt ned av sikkerhetshensyn. Prosjektet med muren har et overforbruk på kr 488 000, årsak til overforbruk skyldes at det var stort behov for «påling» pga. løsmasser, dette var ikke mulig å avdekke ved oppstart.

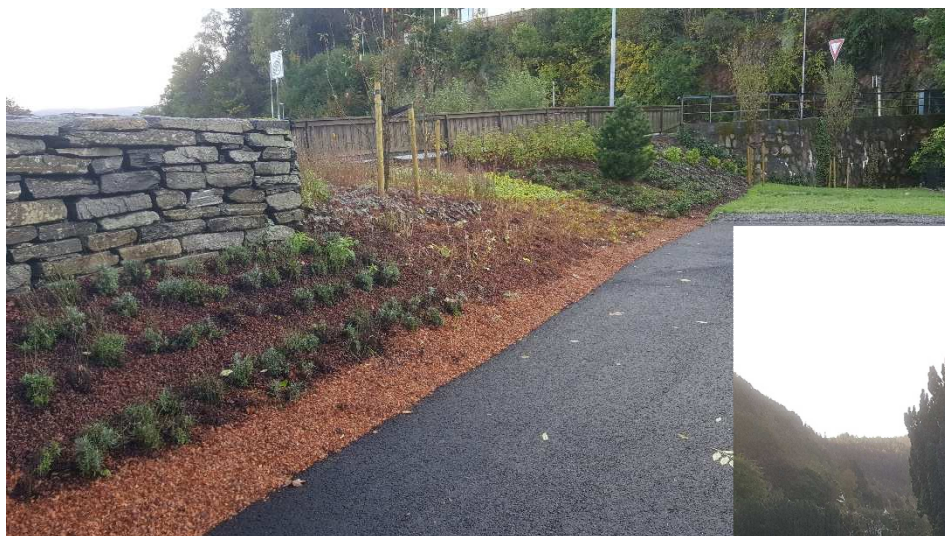
MØLG1502 Møllendal gravplass - Omregulering MØ A20 har vært et vanskelig prosjekt med nesten 500 gravminner som har vært flyttet og tilbakeført og svært liten plass til å jobbe på.

MØLG1701 Møllendal prosesjonsvei er godt i gang og skal ferdigstilles, her brukes midler fra første tiltakspakke fra kommunen. Vi ble tildelt 1,5 millioner i ekstraordinære tiltaksmidler.

NYGG1501 Rehabilitering gravplass, Fase A av rehabiliteringen på Nygård kirkegård ble ferdig i sommer.

I høst er det de to prosjektene på Loddefjord gravplass, LODG1601 Loddefjord gravplass Heving av terreng og LODG1602 Loddefjord gravplass utvidelse av muslimsk gravfelt som har hatt hovedfokus. Av de navnete minnelundene er det den på Storetveit kirkegård som har vært prioritert.

Nygård kirkegård – Vakker duftende beplantning og nye linjer. (Foto Anne B. Jønsson)

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd- Elektroniske håndbøker (HMS-håndbok og personalhåndbok)

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
67/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Berit Bakke

Arkiv: Arkivsaknr: 17/376

Saksbeh.: Berit Bakke

Bakgrunn:

Gode verktøy er viktig i personalarbeidet i fellesrådet. Kirkevergen har inngått avtale med Infotjenester om å kjøp av HMS-håndboken og personalhåndboken som elektroniske håndbøker. De elektroniske håndbøkene er tilpasset KA og fellesrådets vedtatte reglement og det er ikke gjort endringer i forhold til eksisterende interne reglement og rutiner slik de er beskrevet i nåværende håndbøker. Helt konkret er eksisterende håndbøker tilpasset oppsettet i de elektroniske håndbøkene.

Hvordan fungerer de elektroniske håndbøkene:

På hvert avsnitt i de elektroniske håndbøkene er det enten en beskrivelse av hvordan retten er på området eller en beskrivelse av hvordan rutinen skal utvikles.

Hver side/tema er oppdelt i tre nivå;

1. BKF's egne regelverk og rutiner. Disse sidene må BKF selv oppdatere
2. KAs regelverk. Oppdatering skjer løpende av KA med varsel om endringer
3. Gjeldende lovverk på området. Infotjenester oppdaterer løpende lovverket og gir løpende melding til alle brukere om endringer som skjer i «Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) og de 8 lovene i forskriftens §2.

Metode for vedlikehold av håndbøkene:

Et HMS-system er et «levende» dokument som endres jevnlig. Med elektroniske håndbøker vil mye av oppdateringsarbeidet bli ivaretatt gjennom Infotjenester og KA.

Egne og interne prosedyrer, reglement og rutiner må oppdateres av Bergen kirkelige fellesråd v/ kirkevergen. Fremtidige revisjoner av interne rutiner og reglement vedtas i drøftingsmøte, AMU og administrasjonsutvalg.

Håndbøkene blir presentert i møtet.

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar å opprette elektronisk HMS-håndbok og personallåndbok. Fremtidig revisjon av BKF's interne rutiner og reglement i håndbøkene vedtas i administrasjonsutvalget etter behandling i drøftingsmøte og AMU, men større endringer legges frem for fellesrådet.

KIRKEVERGEN I BERGEN 08.12.2017

Asbjørn Vilken
kirkeverge

Berit Bakke
personalsjef

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Loddefjord gravplass - Omregulering av felt 04 og 05 fra kistegraver til urnegraver

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
68/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Jønsson, Anne Bjordal

Arkiv: KA - 511.0

Arkivsaknr: 17/356

Saksbeh.: Jønsson, Anne Bjordal

Bakgrunn:

På Loddefjord gravplass er det behov for urnegraver. For å kunne møte behovet ønsker kirkevergen å omregulere gamle kistefelt til nye urnefelt.

Loddefjord gravplass har generelt store utfordringer med vann og jordsmonn som ikke drenerer godt nok, og det er snarlig behov for nye urnegraver. Loddefjord felt 04 og 05 er gamle kistefelt som ligger nord for kapellet, helt opp mot Lyderhornsveien. På disse er mange graver blitt slettet i årenes løp, og feltene egner seg godt for gjenbruk. Disse små kistefeltene, med ikke alt for god adkomst for maskiner, vil egne seg svært godt som urnegraver.

Nye gravkart er blitt laget og tilpasset eksisterende situasjon så godt det lar seg gjøre. Alle festere av eksisterende graver på feltet tilskrives direkte med informasjon, og de får følgende valg:

- Festegrav: dele opp og beholde bare den ene
- Festegrav: dele opp og endre status til urnegrav
- Festegrav: beholde status og beliggenhet som i dag
- Enkel kistegrav: endre status til urnegrav
- Enkel kistegrav: beholde status og beliggenhet som i dag

Alle endringer av graver blir gjort i dialog med festerne. Ønsker fester ingen endring, blir graven værende som i dag.

Vi vet at mange festere med ansvar for festegraver (doble kistegraver) etterhvert ønsker å slette den ene av disse. Dette begrunnes gjerne enten med at man ikke ønsker flere kistebegravelser, eller med kostnadene ved feste av en dobbelgrav. Vi får gjerne henvendelser om dette i forbindelse med fornying av festeavtalen. Vi har derfor grunn til å tro at en del festere på feltene 04 og 05 vil benytte anledningen til å endre status på graven på bakgrunn av dette tilbudet, noe som vil frigjøre ytterligere graver til ny bruk. Frigitte graver som er i fredningstid benyttes ikke før fredningstiden er ute.

De nye gravkartene har mange nye urnegraver som umiddelbart kan tas i bruk, fordi det ikke

er eksisterende graver der. Selv om alle eksisterende festere på feltene ikke vil ønske noen endring av sine graver, viser de nye gravkartene likevel nærmere 100 urnegraver klare til bruk. Dette dekker behovet på Loddefjord gravplass 2 ½ - 3 år. Etter hvert som eksisterende kistegraver slettes, omgjøres de til urnegraver iht. nytt gravkart, og tilvises som nye urnegraver.

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd godkjenner omregulering av kistefeltene 04 og 05 på Loddefjord gravplass til urnegravfelt. Saken oversendes Bjørgvin bispedømme for godkjenning etter Gravferdslovens §4 første ledd.

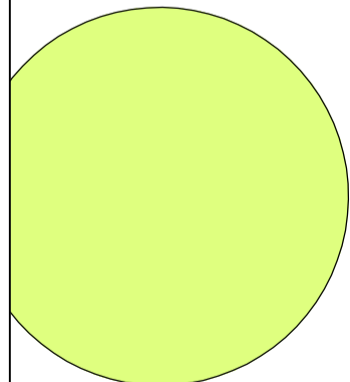
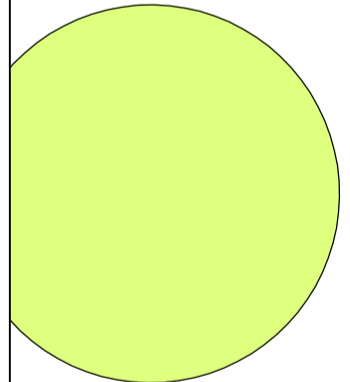
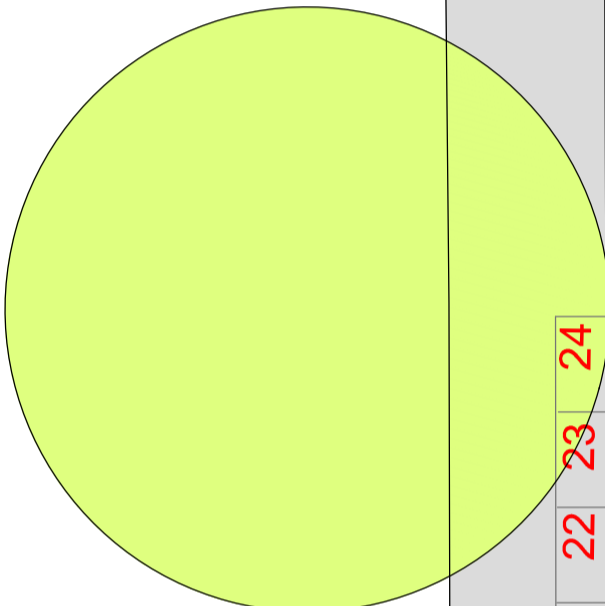
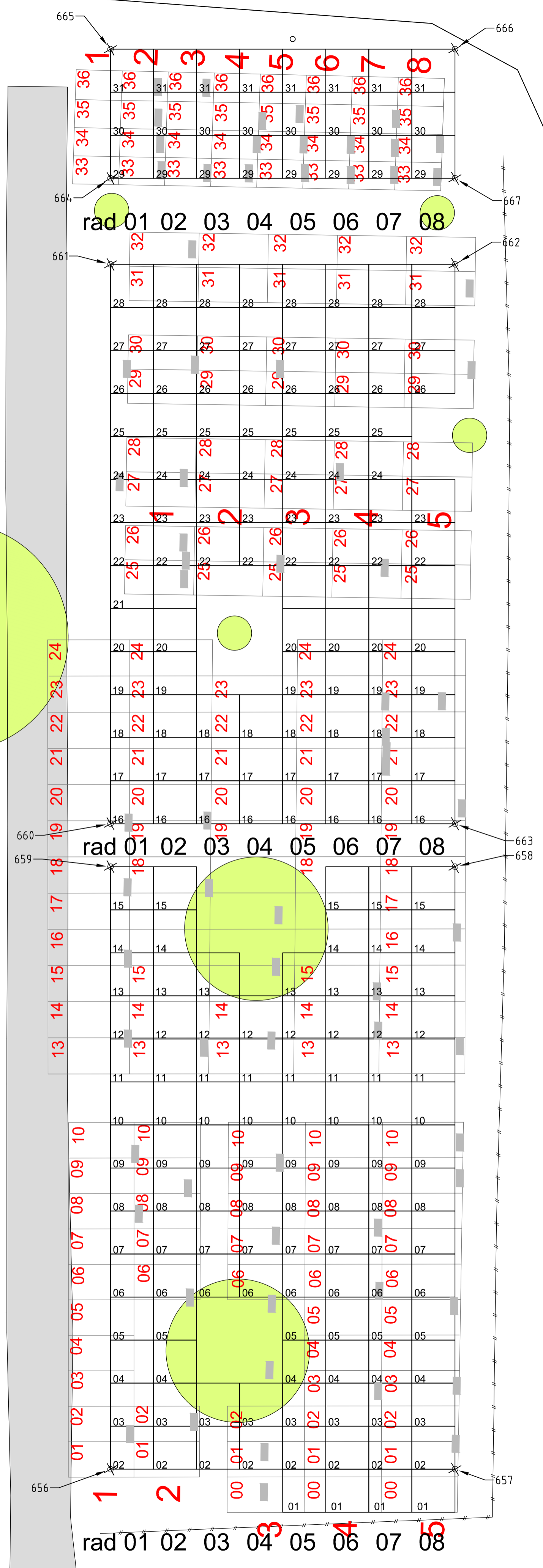
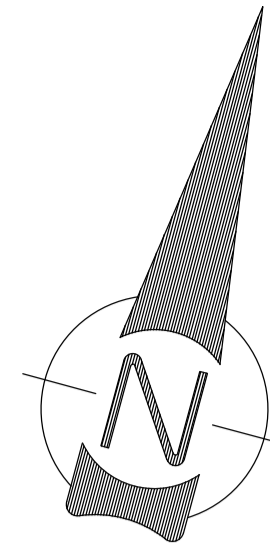
KIRKEVERGEN I BERGEN 11.12.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Jønsson, Anne Bjordal
leder gravplassmyndigheten

Vedlegg:

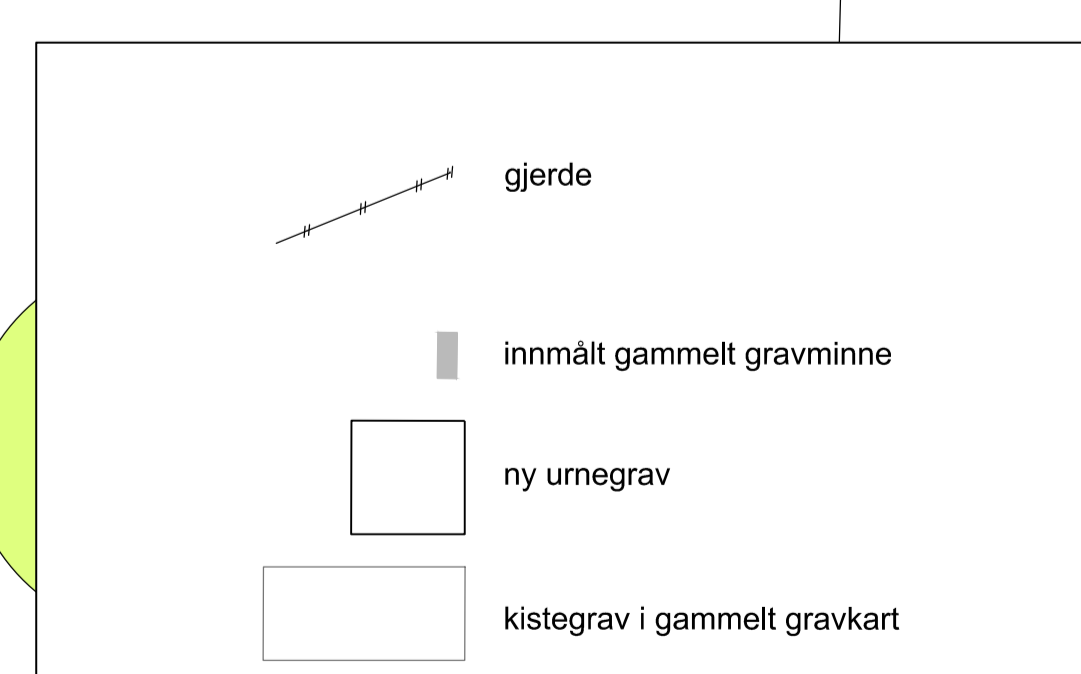
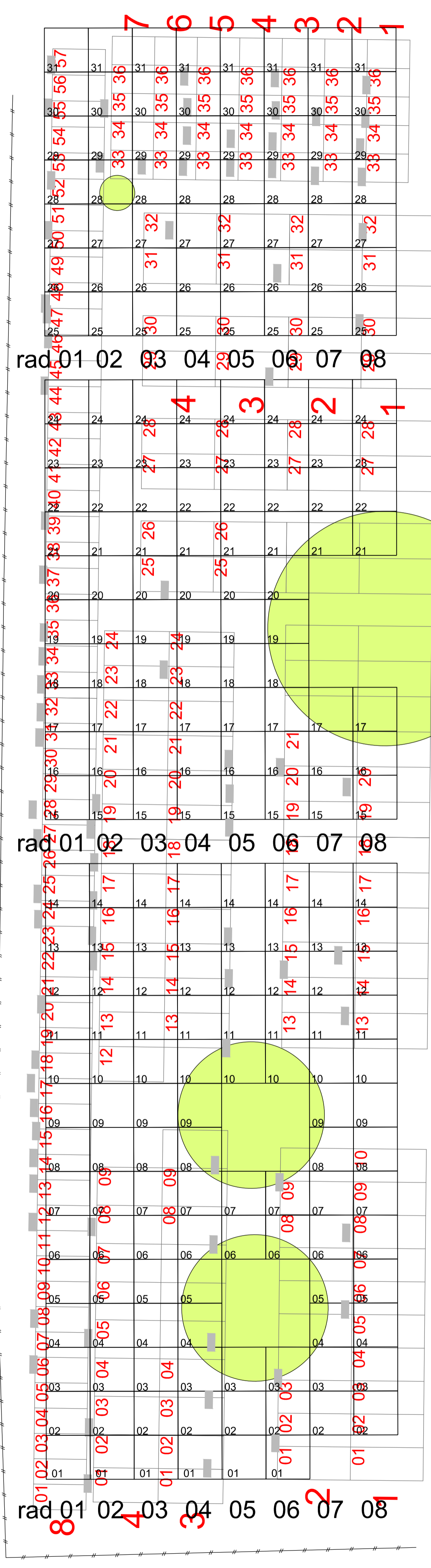
Dok.dato	Tittel
24.11.2017	LO.04 Omreguleringskart urnegraver
24.11.2017	LO.05 omreguleringskart

- gjerde
- innmålt gammelt gravminne
- ny urnegrav
- kistegrav i gammelt gravkart

REV	REVISJONS TEKST	DATO	SIGN
Godkjent av oppdragsgiver ABJ		28.07.2017	
Oppdragsgiver Gravplassmyndigheten i Bergen			
Date 28.07.2017		Målestokk 1:100 @ A2	
Tegner FR		Kontrollert BL	
Filnavn loddiken.dwg		Prosjekt nr. LODG14	
Tegningsnr.		Rev. nr.	
Akasia		Akasia	
www.akasia.no		Bjorns gate 1 5008 Bergen	
L261			

000106

REV.	REVISJONS TEKST	DATO	SIGN.
Godkjent av oppdragsgiver		ABJ	28.07.2017
Oppdragsgiver		Gravplassmyndigheten i Bergen	
Dato		28.07.2017	Målestokk 1:100@A2
Tegner		FR	Kontrollert BL
Filnavn		loddken.dwg	Prosjekt nr. LODG14
Tegningsnr.		L263	Rev. nr.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Bergen kirkelige fellesråd - forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn - svar på høring

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
69/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Arne Tveit

Arkiv: KA - 371.0

Arkivsaknr: 17/294

Saksbeh.: Arne Tveit

Bakgrunn:

I tråd med vedtak i fellesrådsmøte sak 57/17, har kirkevergen arbeidet frem forslag til høringssvar til ny lov om tros- og livssynssamfunn, sammen med representantene Bente Krokeide, Karl Johan Hallaråker, Bjarte Flaten og Lars Kristian Stendahl Gjervik. Høringen er organisert i 28 ulike punkter der en svarer enig/uenig og om det er viktig/uviktig, i tillegg til en kort fritekst. I tillegg kan en arbeide frem en lenger fritekst på slutten. For de aller fleste punktene har vi kommet frem til enighet i hva som skal foreslås som høringssvar.

Det er spesielt på to punkter det har vært mer vanskelig å komme frem til ett forslag. Dette er punkt 19, der en skal si om en vil *overlate til kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse*, og det er punkt 24, der en skal velge om kirken i fremtiden skal få all finansiering fra staten eller om det skal fortsette som i dag, med delt finansiering mellom stat og kommune.

Det har vært mange diskusjoner i ulike møter og media om disse tingene, og det vil være mulig å finne mye informasjon for ulike standpunkt. Nedenfor har vi prøvd å gi en kort gjennomgang av ulike sider ved valgene som må foretas. (De som vil ha en mer utfyllende utredning, kan f.eks. se bispedømmerrådsadministrasjonens utredning som ligger på deres hjemmesider.)

§ 24: Argumenter for/mot at staten står for hele finansieringen, mot delt finansiering mellom stat og kommune som i dag:

1. Med en ren statlig finansiering vil det kunne bli en jevnere fordeling av tilskudd rundt i landet, ikke avhengig av det enkelte kommunestyre. (Tilskuddet i Bergen vil sannsynligvis bli redusert fra dagens nivå)
2. Med finansiering fra én kilde i stedet for to vil det være enklere å få til en ny organisasjonsstruktur, med felles arbeidsgiverlinje. Det vil være utfordrende med at gravplassforvaltningen skal finansieres fra annen kilde, men det vil likevel være enklere. Finansiering fra stat og kommune som i dag er likevel ikke noe hinder for en sammenslåing av arbeidsgiverlinjene. NAV er et eksempel på dette.

000108

3. Dersom tilskuddet fra kommunen forsvinner, vil et viktig lokalt kontaktpunkt kunne bli borte. Kontakten med kommunen handler om langt mer enn bare finansiering. Den handler om samspill på lokalplanet på mange ulike arenaer, som kultur, sosial, skole/kirke m.m. Noe av dette vil selvsagt kunne fortsette, men det blir langt mer sårbart og tilfeldig. (ref. høringsvaret fra Bergen kommune) Det er også en stor fordel at kommunestyrerepresentanter nå må sette seg inn i hva kirken er og bedriver.
4. Kirken vil med en finansiering kunne bli mer sentralstyrt. Dette kan ha sine fordeler med å gi effektiviseringsgevinster, men det lokale engasjementet og den lokale egenarten kan bli skadelidende. Hva ulike finansieringsmodeller vil bety for giverglede er vanskelig å spå.
5. Med ren statlig finansiering vil en del prosesser kunne bli rasjonalisert. Gevinsten av dette vil kirken selv kunne disponere. Den andre siden av dette er at staten vil, som allerede vist i budsjettforelegg for 2018, forlange rasjonalisering og effektivisering, og vil redusere tilskuddet år for år. Dette skjer ikke i like stor grad i den kommunale finansieringsmodellen.
6. Høringen uttrykker i klartekst at om kirken sentralt står for hele finansieringsansvaret gjennom statlig totalfinansiering, vil det være opp til kirken selv å bestemme hvilke kirker som skal nedlegges. Da kan kirken tenke rasjonelt, men samtidig vil kirken da måtte alene ta den politiske belastningen med å ta kirker bort fra små lokalsamfunn. I dag er det kommunepolitikere som tar den belastningen.
7. Høringen mener at en statlig totalfinansiering vil gi muligheter for en bedre kvalitet på kirkebyggforvaltningen gjennom større enheter. Dette er forståelige argumenter, men samtidig viser undersøkelser at kirkene i de små kommunene i gjennomsnitt er bedre vedlikeholdt enn kirkene i de store byene. Manglende finansiering over tid er nok et større problem enn kunnskapsmangel, selv om det siste også er noe en må jobbe med.
8. I dag er det noen kommunale politikere som vegrer seg for å gi mer penger til kirkelige formål fordi den samme kommunen da vil automatisk måtte gi mer penger også til andre trossamfunn. Denne sammenhengen vil trolig bli fjernet med den nye loven.
9. Dersom staten overtar hele finansieringsansvaret, vil en være svært sårbar for skiftende politiske flertallskonstellasjoner på Stortinget. En delt finansiering gir noe mindre sårbarhet.
10. Biskopen i Bjørgvin har foreslått en mellomløsning, i tråd med Gjønnnesutvalgets innstilling. Han foreslår en løsning der gravplassforvaltning og kirkebyggforvaltning er kommunalt finansiert, mens all annen kirkelig virksomhet er statlig finansiert. Dette er ikke lagt inn som noen mulighet i høringen, men vil kunne bli foreslått av flere. I høringsvaret fra Bergen kommune er det andre forhold enn kirkebyggene som fremheves som viktig for å beholde kommunal finansiering, sitat: *«Hverken Den Norske kirkens eller andre samfunns kulturelle eller sosialfaglige bidrag teller med i tilskuddfordeling. Fra et kommunalt ståsted innebærer dette at det ikke er insentiver til å videreutvikle roller som felles lokale institusjoner og møtesteder.»*

§19 – hvem skal bestemme fremtidens organisering av kirken?

1. Det er ikke unaturlig å si at en ønsker en kort rammelov, og at det blir opp til kirkens øverste organ å fullt ut bestemme en fremtidig organisering av kirka.
2. Samtidig endrer dette forslaget på maktforholdene i kirka – vi blir da en totalt sentralstyrt kirke, der både finansiering, organisering og regelverk styres fra Oslo.
3. Dagens fullmakter til kirkemøtet utgår fra kongens makt – nå overtar kirkemøtet ved lov både det som tidligere var kongens makt og lokalkirkens makt.
4. Når grunnloven sier at Dnk skal være en folkekirke og «nærmere bestemmelser om Kirkens ordning fastsettes ved lov» så åpner dette for at kirkeloven kan være mer detaljstyrende enn det en kort rammelov tilsier.
5. Jo mindre som er beskrevet i lov, jo mindre er det lovmessige finansieringsansvaret. Fremtidig finansiering vil bli langt mer tilfeldig dersom en har rammelov enn dersom eksempelvis soknets ansvar er noe mer beskrevet (i tillegg til gudstjenester, trosopplæring, diakoni, kirkemusikk m.m.).
6. Samtidig er det klart at om alle sokneråd skal kunne velge sin egen organisasjonsmodell, vil vi få mange ulike varianter som krever utredninger og vil skape usikre situasjoner. Vi trenger en organisering som gir trygghet for fremtiden for de som skal velge en utdanning til kirkelig tjeneste.
7. Høringen tar ingen høyde for problemstillingen med de 5000 som i dag er ansatt i et

fellesråd og som dermed må virksomhetsoverdras, sannsynligvis uansett hvilken organisasjonsform som blir valgt av kirkemøtet – jfr utredning fra advokatfirmaet Hjort.

Med bakgrunn i all informasjon som er kommet frem, har kirkevergen følgende forslag til høringssvar (se vedlegg): (Svarene der det ikke er samstemmighet i gruppa som har jobbet med høringen, er merket med gult)

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar det foreslåtte høringssvar til ny lov om tros- og livssynssamfunn med de endringer som fremkom i møtet.

KIRKEVERGEN I BERGEN 12.12.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Arne Tveit
kirkebyggsjef

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
12.12.2017	2017.12.06 Utredningsgruppas forslag til høringssvar fra fellesrådet

SPØRRESKJEMA PÅ KULTURDEPARTEMENTETS HJEMMESIDE (WWW.REGJERINGEN.NO/2572665)

Nr.	Spørsmål/problemstilling	Enig	Uenig	Viktig	Ikke viktig	Ikke relevant	Kommentarfelt
1	Dagens tre lover erstattes med en felles lov om tros- og livssynssamfunn, jf. Kap. 6,8,18 og §1	X			X		Om Dnk får en egen lov eller får eget kapittel i en felles lov er ikke avgjørende.
2	Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunn	X		X			Må være ut fra samfunnenes egen selvforståelse.
3	Tros- og livssynssamfunn skal være sammenslutninger for felles utøvelse av religiøs tro eller sekulært livssyn	X			X		
4	Dagens ordning om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves		X	X			For mange trossamfunn er barna viktige deltakere, selv om de ikke er offisielle medlemmer. Det er riktig å understøtte dette. Dette er spesielt viktig for kirker som døper barn.
5	Det settes minstekrav om 500 medlemmer over 15 år for å få tilskudd/bli registrert		X	X			Grensen foreslått av Stålsettutvalget på 100 vil være et riktigere tall.
6	Krav om antall kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap	X		X			For noen samfunn kan dette krenke integriteten.
7	Det gis hjemmel i loven for å fravike antallskravet i særlige tilfeller	X		X			

Nr.	Spørsmål/problemstilling	Enig	Uenig	Viktig	Ikke viktig	Ikke relevant	Kommentarfelt
8	Må være registrert for å kunne tildeles vigselfrett, jfr. kap 7 og 19, §§ 3 og 4,§12	X		X			
9	Staten overtar kommunenes finansieringsansvar til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke	X			X		En statlig overtakelse av dette ansvaret vil sikre en mer enhetlig beregning av tilskuddet til disse samfunnene, og deres tilskudd vil bli jevnere og mer forutsigbart fra år til år.
10	Tilskudd til T&L samfunn utenfor Dnk skal beregnes utfra medlemsantall over 15 år.		X	X			For mange trossamfunn er barna viktige deltakere, selv om de ikke er offisielle medlemmer. Det er riktig å understøtte dette. Dette er spesielt viktig for kirker som døper barn.
11	Tilskudd til T&L utenfor Dnk skal endres tilsvarende tilskudd til Dnk	X		X			
12	Tilskudd til investeringer til kirkebygg i Dnk fra før 1900 skal ikke være med i beregningsgrunnlaget for andre T&L	X		X			Dnk har store ekstrautgifter med ivaretagelse av gamle kulturbygg, også kulturbygg fra etter 1900. En del andre trossamfunn har tilsvarende utgifter som også bør få tilsvarende hjelp.
13	Tilskudd til oppgaver i Dnk på vegne av det offentlige skal ikke være med i grunnlag for å beregne tilskudd til andre T&L	X		X			Dersom andre trossamfunn får tilsvarende oppgaver, bør tilsvarende ordninger vurderes for dem.
14	Tilskudd til Dnk som følger av Dnk sin særlige stilling, skal ikke inngå i grunnlaget for tilskudd til andre T&L	X		X			
15	T&L skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer tros- og livssynsfrihet						Vanskelig å ta stilling til dette spørsmålet fordi dette vil gi svært vanskelige vurderinger av hvem som skal nektes tilskudd.

Nr.	Spørsmål/problemstilling	Enig	Uenig	Viktig	Ikke viktig	Ikke relevant	Kommentarfelt
16	Fylkesmannen skal ha ansvar for registrering og tilskudd, samt føre tilsyn med virksomheten	X			X		
17	Fylkesmannen myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete	X			X		
18	Dnk skal ha et eget kapittel i den nye felles-loven	X		X			Enten må vi ha en egen lov for Dnk eller vi må ha et eget kapittel i loven. Se egen merknad
19	Det skal overlates til Kirkemøte å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse.	X		X			Se egen merknad
20	Det skal overlates til Kirkemøte å fastsette bestemmelser om kirkebygg	X		X			Soknets organer må likevel være forvaltere av egne bygg.
21	Kirkemøte skal fastsette om forvaltningslov, offentlighetslov og arkivlov skal gjelde for Dnk		X	X			For gravplass-forvaltningen må loven definere at forvaltningslov, offentlighetslov og arkivlov gjelder.
22	Kirkemøte skal bestemme om medlemmer skal betale medlemskontingent		X	X			Vi ønsker en bred folkekirke med lav terskel, uten betaling. Ekstrainntekter kan komme av frivillige gaver, ikke kontingent.

Nr.	Spørsmål/problemstilling	Enig	Uenig	Viktig	Ikke viktig	Ikke relevant	Kommentarfelt
23	Bestemmelsen om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres	X		X			Soknets rettigheter og oppgaver må beskrives mer i lovteksten enn det som er foreslått. Se merknad
24A Behandles neste møte	Dagens økonomiske modell med kommunal og statlig finansiering videreføres	X(?)		X(?)			Forslag fra flertallet i gruppen: Den lokale finansieringen sikrer en kontakt mellom kommune og kirke som har mange verdier langt utover det rent økonomiske. Denne kontakten kan forvitte dersom staten overtar all finansiering.
24B	Staten skal overta det ansvaret som kommunene i dag har for å finansiere Dnk		X(?)	X(?)			Se over
24C							Forslag fra Karl Johan Hallaråker (hvilke kryss som skal høre til denne må vi bli enige om): Med referanse til Gjønnnesutvalget: Gravplassforvaltning og kirkebyggforvaltning skal være kommunal, mens kirkedriften for øvrig, som trosopplæring, diakoni, kirkemusikk m.m. skal finansieres av staten. Dette gir langsiktig perspektiv og forutsigbarhet. Samtidig kan det bidra til både rasjonalisering og god lokal kontakt mellom kirke og kommune.
25	Vigselsrett for T&L samfunn videreføres	X		X			
26	Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og forvaltning skal videreføres som normalordning	X		X			Oppgaven løses på en god måte både i Bergen og ellers i landet. Det er viktigere å styrke gravplassområdet

						<p>generelt enn å gjøre endringer i hvem som utfører oppgaven på lokalplan.</p> <p>Loven bør omtale hvilket kirkelig organ som har gravplassmyndigheten. Dette vil tydeliggjøre hvem som på det offentliges vegne har dette ansvaret lokalt. Dette er derfor ikke interne kirkelige forhold.</p>
27	Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen		X		X	<p>Ønskelig for å få en endelig avgjørelse der kirke og kommune er uenig om hvem som skal ha ansvaret.</p> <p>Kirken må være høringsinstans før avgjørelse tas.</p> <p>Departementet bør også vurdere en naturlig ankeinstans.</p>
28	Det ansvar som bispedømmet i dag har etter gravferdsloven, overføres til de enkelte fylkesmenn	X		X		<p>BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD er enig i at ansvaret skal overføres til fylkesmannsnivå, men mener at det bør være én fylkesmann som skal ha ansvaret. Det begrunnes i: Det er viktig å få samlet fagmiljøet på gravplass for å styrke og samordne kompetansen på dedikerte medarbeidere i fulle stillinger. Det vil styrke rettsikkerheten og informasjon til brukerne, gi mulighet for å utvikle fagområdet til å sikre eksisterende verdier, samt å møte miljø – og klimautfordringer.</p>

Merknader

Generelt

Bergen kirkelige fellesråd takker for en grundig utredning, der mange sider av statens fremtidige politikk overfor tros- og livssynssamfunn er behandlet. Vi støtter fullt ut høringens intensjon om at tros- og livssynssamfunnene har en viktig plass i det norske samfunnet, og vil ha det også i fremtiden.

At statens politikk overfor Dnk endres når kirken ikke lenger er en statskirke, er naturlig. Når en 1000-årig tradisjon og ordening skal opphøre, mener vi likevel at det er viktig med tilstrekkelig utredning av konsekvensene de foreslåtte endringene medfører. Kirkemøtet har selv bedt om at forholdet mellom soknene som rettssubjekt og Dnk som rettssubjekt blir utredet. Høringen beskriver utfordringene det ville bli med overføring av mange ansatte dersom gravplassforvaltningen skulle bli kommunal, men nevner ingenting om utfordringene for de 5000 ansatte i fellesrådene dersom dette organet forsvinner som lovfestet organ. Vi registrerer at advokatfirmaet Hjort setter spørsmålstegn ved hvordan et fellesråd som ikke er forankret i lov vil kunne fungere tilfredsstillende. Når soknet i fremtiden skal beholde gravplassforvaltningen, vil det også trenge et organ til å ivareta denne funksjonen. Vi foreslår at disse og flere forhold blir mer utredet før en arbeider videre med lovforslaget.

Merknad til 18, 19, 23

Felles uttalelse:

Den norske kirke er forankret i Grunnloven par. 16 slik det refereres til i høringsutkastet kap. 3, par. 8 om Kapitlets formål om å legge til rette for at "Den norske kirke forblir en demokratisk og landsdekkende evangelisk luthersk folkekirke." Dette krever et eget kapittel (jfr spm 1) Styrken med å ha dette kapitlet inn i den felles loven, er at alle -inklusive Dnk - behandles likt og respekteres likt ut fra retten å organisere seg og til samme fulle tros- og livssynsfrihet. Videre legger Grunnlovens ordlyd tydelig føringer for kirkens egen organisering. Vi er prinsipielt enig i at som en kirke løst fra staten, må kirken selv bestemme sin organisering. Men som demokratisk og landsdekkende folkekirke - med sin tusenårige historie - må vi forvente at statens rammelov gir en nærmere presisering av lokalkirkens (sognets) rettslige status og mandat. Slik høringsutkastet er lagt fram med bare forbehold om inngripen i enkeltsaker, er sognets status for svakt fundert. Loven må fastsette en kirkelig aktivitet på nivå med dagens. Som et minimum må det stå at soknet, i tillegg til det som er nevnt i lovutkastet, skal drive med trosopplæring, kirkemusikk og diakoni. Her regner vi med at høringen gir signaler og hjelp til mer klargjøring. Med både kirken sentralt og sognet som

rettssubjekter trenges her mer tydelighet. Forslagets uklarhet og signal om sentralstyrt kirke vil ikke skape ro og den forutsigbarhet som må tilstrebes.

Flertallet i komiteen vil føye til:

Det må også tydelig lovfestes at sokn kan samorganiseres i større enheter (fellesråd, prostiråd, interkommunalt organ el.l.) Dette organet må ha sin forankring i soknet, ikke i kirkemøtet – jfr. utredning fra advokatfirma Hjort om at dersom dette ikke står beskrevet i loven, kan det skape problemer for dagens ansatte i fellesrådene.

For at kirkemøtet skal kunne bestemme kirkens organisering, bør henvisning til prosti og bispedømme tas bort fra §14.

Merknad til 28

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD er enig i at ansvaret skal overføres til fylkesmannsnivå, men mener at det bør være en fylkesmann som skal ha ansvaret. Det begrunnes i: Det er viktig å få samlet fagmiljøet på gravplass for å styrke og samordne kompetansen på dedikerte medarbeidere i fulle stillinger. Det vil styrke rettsikkerheten og informasjon til brukerne, gi mulighet for å utvikle fagområdet til å sikre eksisterende verdier, samt å møte miljø – og klimautfordringer.

Merknad om demokrati

Bergen kirkelige fellesråd støtter høringens intensjon om å videreføre arbeidet med demokratisk ledelse av Dnk. En viktig forutsetning er at de som blir valgt inn i ulike kirkelige råd også kan delta i rådene. Vi ber derfor om at retten til fri fra arbeid for deltakelse i valgte organer videreføres i den nye loven.

Merknad til §15 i lovforslaget

Det er flere enn prester som i dag står for konfirmasjon og jordfesting m.m. ordene «ved prest» bør derfor strykes fra paragrafen.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

BKF - Valg av leder og nestleder for 2018

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
70/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Vilkensen, Asbjørn
Saksbeh.: Vilkensen, Asbjørn

Arkiv: Arkivsaknr: 17/381

Bakgrunn:

Valg av leder og nestleder for 2018

Regler om formene for menighetsråds og fellesrådets virksomhet §1, pkt. 3 sier:
Menighetsrådet/kirkelig fellesråd velger i det konstituerende møtet og senere hvert år blant sine medlemmer, leder og nestleder. Valget foregår skriftlig. Den som ett år har vært leder, kan unnslå seg valg for det følgende år.

Da Aasmund Kvamme er valgt som ny leder av menighetsrådet i Landås, fratrer han også vervet som medlem av fellesrådet, og dermed også AU og som leder av Administrasjonsutvalget.

Kirkevergen har mottatt følgende innstilling fra Valgkomiteen:

«Valgkomiteen har følgende innstilling til fellesrådets møte 201217:

Leder Lars Kristian Stendal Gjervik bekrefter at han vil ta en ny periode som leder, valgkomiteen har drøftet dette og støtter Lars Kristian Stendal Gjerviks kandidatur som leder av fellesrådet.

Nestleder Aasmund Kvamme har valgt å trekke sitt kandidatur som nestleder og det må da velges ny nestleder.

Valgkomiteen har gjennom telefon og mailkorrespondanse diskutert ulike kandidater.

Valgkomiteen har merket seg at det er en lav kvinnerepresentasjon i ledelsen i fellesrådet og vi har derfor jobbet for å finne en kvinne som kandidat for nestledervervet.

Ny nestleder som foreslås fra valgkomiteen er Bente Krokeide, hun har lang erfaring fra fellesrådet, Akasia og en betydelig politisk kompetanse.

Bente Krokeide har bekreftet overfor valgkomiteen at hun gjerne stiller som kandidat som nestleder for fellesrådet

I tillegg har valgkomiteen fått i oppgave å skaffe tilveie en kandidat til AU nå når Aasmund Kvamme nå slutter som nestleder. Asbjørn Valen er forespurt og stiller som kandidat til AU»

Valgkomiteen ved
Leder Bjørn Norstrand, Bjarte Flaten, Heidi Iren Saure, Rune Andreas Kroken

Kirkevergens forslag til vedtak:

Som leder av Bergen kirkelige fellesråd i 2018 velges Lars Kristian Stendahl Gjervik

Som nestleder av Bergen kirkelige fellesråd og leder av administrasjonsutvalget i 2018 velges Bente Krokeide

Som nytt medlem av AU velges Asbjørn Valen

KIRKEVERGEN I BERGEN 11.12.2017

Asbjørn Vilkensen
kirkeverge

Vilkensen, Asbjørn
kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Referat og orienteringssaker

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
71/17	Bergen kirkelige fellesråd	20.12.2017

Saksansv : Siri Hoff Austgulen

Arkiv: Arkivsaknr: 17/350

Saksbeh.: Siri Hoff Austgulen

1. Protokoll fra AU møte 07.12.17 - møte nr 06/17
2. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 02.10.17 - møte nr 04/17
3. Protokoll fra møte i Gravplassutvalget 27.11.17 - møte nr 05/17
4. Protokoll fra møte i Kontrollutvalget 31.10.17
5. Møteplan 2018 for Kontrollutvalget
6. Fyllingsdalen kirke - Taklekkasjer
7. Tilsettinger i BKF etter 01.11.17

Kirkevergens forslag til vedtak:

Sakene tas til orientering som de foreligger

KIRKEVERGEN I BERGEN 11.12.2017

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

Siri Hoff Austgulen
arkivar

Vedlegg:

Dok.dato **Tittel**
12.12.2017 Referat og orienteringssaker

000120

MØTEPROTOKOLL
BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD
ARBEIDSUTVALG

1.

MØTE NR. 06/2017

Møtedato: 07.12.2017

Møtetid: Kl. 1300 - 1530

Møtested: Kirkevergens kontor, møterom
Lyderhorn Aasegården

Saksnr.: 69/17 – 81/17

Tilstede:

Aasmund Kvamme (nestleder)
Bente Krokeide (fast medlem)
Bjarte Flaten (fast medlem)
Jan Otto Myrseth (geistl. repr)
Lars Kristian Stendahl Gjervik (leder)

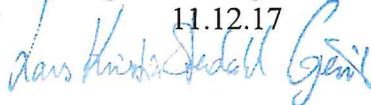
Fra administrasjonen:

Asbjørn Vilkenen, kirkeverge
Arne Tveit, kirkebyggsjef
Berit Bakke, personalsjef
Inghild Hareide Hansen, gravplassjef
Mette Rogstad Heimli, økonomisjef
Tove Margrete Nordmark, sjef menighetsavdeling

Møteleder:	Lars Kristian Stendahl Gjervik
------------	--------------------------------

Bergen kirkelige fellesråd

11.12.17

Lars Kristian Stendahl Gjervik
leder

Asbjørn Vilkenen
kirkeverge

000121

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
69/17	Godkjenning av innkalling og saksliste til møte
70/17	Godkjenning av møtebok
71/17	Bergen kirkelige fellesråd - Kontrollutvalget
72/17	BKF - Eiermelding
73/17	Bergen kirkelige fellesråd - Budsjett 2018
74/17	Bergen kirkelige fellesråd - Revidert budsjett 2017 (desember)
75/17	Økonomirapport per 31.10.2017
76/17	Bergen kirkelige fellesråd - Elektroniske håndbøker (HMS- håndbok og personelhåndbok)
77/17	Loddefjord gravplass - Omregulering av felt 04 og 05 fra kistegraver til urnegraver
78/17	Nykirken - Midlertidig lagring av alter og prekestol
79/17	Fana kirke - Belysning
80/17	Fana kirke - Oppgradering prestesakristi
81/17	Referat og orienteringssaker

69/17: Godkjenning av innkalling og saksliste til møte

Kirkevergens forslag til vedtak:

Innkalling godkjennes

Saksliste godkjennes med følgende endringer:

Sak 81/17 - Referat og orienteringssaker - fikk 6 nye punkt hvor kirkevergen orienterte muntlig.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 69/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

70/17: Godkjenning av møtebok

Kirkevergens forslag til vedtak:

Møteboken godkjennes som den foreligger

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 70/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

71/17: Bergen kirkelige fellesråd - Kontrollutvalget

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

AU tar sakene til orientering.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 71/17 Vedtak:

AU tar sakene til orientering

72/17: BKF - Eiermelding

Kirkevergens forslag til vedtak:

Arbeidsutvalget behandlet forslaget til eiermelding for BKF. Eiermeldingen legges frem for fellesrådet med de endringer som fremkom i møtet.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 72/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

73/17: Bergen kirkelige fellesråd - Budsjett 2018

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar driftsbudsjettet for 2018, med en total utgiftsramme på 209,3 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene pr virksomhetsområde, slik de er presentert i fremlagt budsjettoppstilling. Bergen kirkelige fellesråd vedtar investeringsbudsjett for 2018, med en total utgiftsramme på 88,2 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene gravplass, middelalderkirker, rehabilitering kirkebygg og nyinvestering kirker.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

Behandling:

Tillegg i slutten av saksutredningen:

AU har redusert kirkevergens foreslåtte driftsbudsjett med følgende:

Utgifter til kontrollutvalg redusert med	445 000,-
Utgifter til lønn redusert med	315 000,-
Tilskudd fra staten er økt med	240 000,-
TOTAL ENDRING:	1 000 000,-

AU- 73/17 Vedtak:

Arbeidsutvalget fremmet nytt forslag til vedtak i fellesrådet:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar driftsbudsjettet for 2018, med en total utgiftsramme på 208,3 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene pr virksomhetsområde, slik de er presentert i fremlagt budsjettoppstilling.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar investeringsbudsjett for 2018, med en total utgiftsramme på 88,2 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene gravplass, middelalderkirker, rehabilitering kirkebygg og nyinvestering kirker

74/17: Bergen kirkelige fellesråd - Revidert budsjett 2017 (desember)

Kirkevergens forslag til vedtak:

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

Behandling:

1. Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert driftsbudsjett (desember) for 2017. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene for gravplass, kirkebygg og kirkelig virksomhet og administrasjon slik de er presentert i fremlagt budsjettoppstilling.
2. Bergen kirkelige fellesråd vedtar revidert investeringsbudsjett (desember) for 2017. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere innenfor hovedpostene gravplass, middelalderkirker, rehabilitering kirkebygg, nyinvestering kirker og kirkelig virksomhet og administrasjon slik de er presentert i fremlagt budsjettoppstilling.
3. Kirkevergen gis fullmakt til å disponere årets mindreforbruk i drifts- og investeringsregnskap som beskrevet i denne sak og innarbeide tilsvarende endringer i drifts- og investeringsbudsjett innen 31.12.2017.

AU- 74/17 Vedtak:

AU ber kirkevergen arbeide videre med forslaget og legge det frem for fellesrådet.

75/17: Økonomirapport per 31.10.2017

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd tar økonomirapporten per 31.10.17 til orientering.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 75/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

76/17: Bergen kirkelige fellesråd - Elektroniske håndbøker (HMS-håndbok og personalhåndbok)

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar å opprette elektronisk HMS-håndbok og personalhåndbok. Fremtidige revisjon av interne rutiner og reglement i håndbøkene vedtas administrasjonsutvalget etter behandling i drøftingsmøte og AMU.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

Behandling:

Administrasjonsutvalget har fremmet et nytt forslag:

Bergen kirkelige fellesråd vedtar å opprette elektronisk HMS-håndbok. Fremtidig revisjon av BKF's interne rutiner og reglement i håndbøkene vedtas i administrasjonsutvalget etter behandling i drøftingsmøte og AMU, men større endringer legges frem for fellesrådet.

AU- 76/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til Administrasjonsutvalgets forslag

77/17: Loddefjord gravplass - Omregulering av felt 04 og 05 fra kistegraver til urnegraver

Kirkevergens forslag til vedtak:

Bergen kirkelige fellesråd godkjenner omregulering av kistefeltene 04 og 05 på Loddefjord gravplass til urnegravfelt. Saken oversendes Bjørgvin bispedømme for godkjenning etter Gravferdslovens §4 første ledd.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 77/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

78/17: Nykirken - Midlertidig lagring av alter og prekestol

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd v/AU godkjenner søknaden til fjerning av alter og prekestol fra Nykirken for midlertidig lagring.

2. Saken sendes Bjørgvin biskop for godkjenning.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 78/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg vedtar enstemmig kirkevergens forslag

79/17: Fana kirke - Belysning

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd v/AU godkjenner søknaden til ny belysning ved inngangen til dåpssakristiet til Fana kirke.
2. Saken sendes om Bjørgvin biskop til Riksantikvaren for godkjenning.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 79/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg vedtar enstemmig kirkevergens forslag

80/17: Fana kirke - Oppgradering prestesakristi

Kirkevergens forslag til vedtak:

1. Bergen kirkelige fellesråd v/AU godkjenner søknaden til oppgradering av prestesakristi i Fana kirke.
2. Saken sendes om Bjørgvin biskop til Riksantikvaren for godkjenning.

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 80/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg vedtar enstemmig kirkevergens forslag

81/17: Referat og orienteringssaker

1. Protokoll fra BKF møte 01.11.17 - møte nr 05/17
2. Tilsetninger i BKF etter 01.11.17

3. Valgkomiteen er i prosess for å fremme forslag til fellesrådet om leder og nestleder for 2018. Endelig forslag vil være klart til utsendelsen av sakspapirer til neste møte i fellesrådet. Åsmund Kvamme har varslet valgkomiteen om at han tiltrer som ny leder i Landås menighetsråd og at han går ut av fellesrådet, og ved dette fratrer vervet som nestleder av fellesrådet, medlem av AU og leder av administrasjonsutvalget
4. Vedr arbeidet med høringsuttalelse om forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn – arbeidsgruppen har slutført sitt arbeid og er klar til å legge frem sitt forslag til høringssvar for fellesrådet
5. Det arbeides med fusjon av Kirkepartner AS og Kirkepartner IKT. BKF vil bli utfordret til å ta større ansvar på eiersiden av det nye selskapet. Dette forventes å bli en sak for fellesrådet i februar 2018
6. Etter seminaret i Sælen kirke om virksomhetsgjennomgangen – administrasjonen er fornøyd med seminaret og har respondert til noen menighetsråd på spørsmål som ikke ble besvart på seminaret
7. Kommunens forslag til ny gravplassplan er ennå ikke fremlagt for høring. Det gir oss bedre tid til god behandling av vårt høringssvar
8. Ledergruppen er engasjert i et lederutviklingsprogram. Programmet har en tidsramme på 10 måneder, og ledes av rekrutterings- og lederutviklingsselskapet huMan

Kirkevergens forslag til vedtak:

Sakene tas til orientering som de foreligger

Arbeidsutvalg 07.12.2017:

AU- 81/17 Vedtak:

BKF Arbeidsutvalg slutter seg enstemmig til kirkevergens forslag

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Protokoll - Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg

Møte: 04/17

Møtedato: Mandag 02.10.2017

Kl: 16:00 – 18:00 i Kirkevergens administrasjon.

Til stede:

Jorid Laura Vingen Endal, BKF
 Janeke Vatne, Human – Etisk Forbund
 Tanveer Ahmed, Bergen moské
 Nils Gunnar Toppe, BKF
 Jarle Sørås, BKF

Inghild Hareide Hansen, BKF administrasjonen
 Anne Bjørdal Jønsson, BKF administrasjonen

William Hazell, Bergen kommune, administrasjonen

Leder i utvalget, Jarle Sørås ledet møtet

Saker:

Sak: 16/17 Godkjenning av innkalling og saksliste

Gravplassutvalgets vedtak:

Innkalling godkjennes slik den foreligger
 Saksliste godkjennes slik den foreligger

Sak: 17/17 Godkjenning av protokoll fra møtet 28.08.2017

Gravplassutvalgets vedtak:

Protokoll fra Gravplassutvalgets møte 28.08.2017 godkjennes slik den foreligger

Sak: 18/17 Presentasjon av saker til fellesrådsmøtet 01.11.2017

Forslag til økonomiplan 2019 – 2022. Første versjon.

Gravplassutvalgets vedtak:

Informasjonen tas til orientering.

Sak: 15/17 Orienteringssaker

Det har vært befarings med Human- Etisk Forbund på Møllendal kapell og krematorium, og Gravplassmyndigheten fikk innspill på alternativ klokkingering på kapellet. Fellesrådet godkjente «strå» som minnesmerke på navnet minnelund i Fyllingsdalen i siste møte.

Fire investeringsprosjekt er ferdigstilt i høst. Urnegraver i Fyllingsdalen, gravfeltet A20 på Møllendal, natursteinsmur på Møllendal og fase A av rehabiliteringen på Nygård.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellestråd

Det er kommet høring på ny lov- om tros- og livssynsamfunn med frist 31.12.2017.

Det årlige møtet med tros og livssynsamfunn som er virksomme i Bergen blir 15. november kl. 16.00. Tema blir gravplassplanen.

Det er bestilt en ekstra runde med slått på gravplassene i Bergen og det har vært ekstra fokus på driften på Takvam kirkegård, Mjeldheim gravplass og Loddefjord gravplass i år.

Nytt mte i Gravplassutvalget blir 27.11.2017 kl. 16:00 Tema: Høring på Gravplassplanen

Gravplassutvalgets vedtak:

Informasjonen tas til orientering.

Bergen kirkelige fellestråd, 01.11.17

Gravplassutvalgets leder

Jarle Sørås

Inghild Hareide Hansen

gravplassjef /sekretær for utvalget

Telefonnummer: 481 10 924

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Protokoll - Bergen kirkelige fellesråds gravplassutvalg

Møte: 05/17

Møtedato: Mandag 27.11.2017

Kl: 16:00 – 18:00 i Kirkevergens administrasjon.

Til stede:

Jarle Sørås, BKF

Jorid Laura Vingen Endal, BKF

Tanveer Ahmed, Bergen moské

Muhammad Azeem, Bergen moské

Inghild Hareide Hansen, BKF administrasjonen

Anne Bjordal Jønsson, BKF administrasjonen

Meldt forfall:

Janeke Vatne, Human–Etisk Forbund

Nils Gunnar Toppe, BKF

Ewa Bivand (1.vara), Den katolske kirke

Leder i utvalget, Jarle Sørås ledet møtet

Saker:

Sak: 20/17 Godkjenning av innkalling og saksliste

Gravplassutvalgets vedtak:

Innkalling godkjennes slik den foreligger

Saksliste godkjennes slik den foreligger

Sak: 21/17 Godkjenning av protokoll fra møtet 02.10.2017

Gravplassutvalgets vedtak:

Protokoll fra Gravplassutvalgets møte 02.10.2017 godkjennes slik den foreligger

Sak: 22/17 Høring på Bergen kommunes gravferds-/gravplassplan

Gravplassutvalget hadde ikke mottatt høringen på planen før møtet, men hadde fått presentasjonen som Bergen kommune fremla på årlig møte med tros- og livssynsamfunn som er virksomme i Bergen, den 15.11.2017. Gravferds-/gravplassplanen så langt, samt skjema over behov for investeringsmidler til graver. Utkast til planen ble debattert i møtet, med fokus på de store linjene.

Gravplassutvalgets vedtak:

Innspill og kommentarer som er fremkommet tas opp når planen kommer på høring.

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Sak: 23/17 Presentasjon av saker til fellesrådsmøtet 20.12.2017

Informasjon om budsjett 2018 og sak om omregulering av gravfelt fra kistegraver til urnegraver på Loddefjord gravplass.

Sak: 25/17 Orienteringssaker

Høring på ny lov om tros- og livssynssamfunn med frist 31.12.2017.

Honorar til medlemmene i Gravplassutvalget.

Informasjon om det årlige møtet med tros- og livssynssamfunn som er virksomme i Bergen

Resultat fra brukerundersøkelser av gravplassforvaltningen i Bergen.

Gravplassmyndigheten er invitert til å holde foredrag om graver og gravplasser på konvent i Domprostiet.

Gravplassutvalgets vedtak:

Informasjonen tas til orientering

Sak: 24/17 Møtedatoer 2018

Møter kl. 16:00 – 18:00

Befaring kl. 16:00 – 18.30

DATOER:

Mandag 19. mars

Tirsdag 22.mai (tirsdag etter pinsehelgen)

Mandag 27. august med befaring

Mandag 1. oktober med økonomiplan 2020-2023 og innspill til budsjett

Gravplassutvalgets vedtak:

Den fremlagte møteplan for Gravplassutvalget 2018 vedtas.

Bergen kirkelige fellesråd, 11.12.17

Gravplassutvalgets leder

Jarle Sørås

Inghild Hareide Hansen

gravplassjef /sekretær for utvalget

Telefonnummer: 481 10 924

Utvalg: Kontrollutvalget
Møtestad: Møterom Lyderhorn, Aasegården
Dato: 31.10.2017
Tidspunkt: 17:00 – 19.10

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Reprerenterer
Karl Johan Hallaråker	Leder	
Jorid Laura Vingen Endal	Medlem	
Nils Gunnar Toppe	Medlem	

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Reprerenterer
Lene Hjortland Skårvik	Varamedlem	

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Reprerenterer
Christian Nasset		

Merknader
Andre som møtte:

Navn	Stilling
Lars Kristian Stendahl Gjervik	Leder i fellesrådet, formøtet
Asbjørn Vilkinsen	Kirkeverge, formøtet
Karl Bjørnar Kallestad	BKF, økonomiavdelingen, formøtet
Solveig Bø Dalstø	Partner i BDO, sak PS 14/17 og 15/17
Ørjan Johannessen	Regnskapsrevisor BDO, sak PS 14/17 og 15/17
Øystein Vallestad	Regnskapsrevisor BDO, sak PS 14/17 og 15/17
Hogne Haktorson	Kontrollsjef i Hordaland fylkeskommune
Roald Breistein	Seniorrådgjevar i Hordaland fylkeskommune

Karl Johan Hallaråker
utvalgsleder

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
PS 12/17	Godkjenning av innkalling og saksliste		
PS 13/17	Godkjenning av møteprotokoll fra forrige møte		
PS 14/17	Vurdering av om BDO er uavhengig i forhold til Bergen kirkelige fellesråd		2017/90
PS 15/17	BKF - BDO presenterer revisjonsplan for regnskapsrevisjonen for 2017		2017/82
PS 16/17	Forslag til nytt reglement for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd		2017/79
PS 17/17	Budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd for 2018		2017/76
PS 18/17	Årsplan for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd for 2018		2017/91
PS 19/17	Møteplan for kontrollutvalget i BKF for 2017 og 2018		2017/92
PS 20/17	Hvordan melde avbud til møtene i kontrollutvalget		2017/80
PS 21/17	Referatsaker		
RS 4/17	BKF 43-17 - Kompensasjon for arbeid i fellesrådet - forslag til justering av satser		2017/76
RS 5/17	BKF 44-17 Økonomirapport per 31.07.2017		2017/82
RS 6/17	Folkevaldopplæring for kommunale kontrollutval 29.-30.01.2018		2017/93
PS 22/17	Eventuelt		
PS 23/17	Konkurransesutsetting av revisjonstjenestene i BKF - Forslag til konkurransegrunnlag		2017/83

PS 12/17 Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak:

Sakliste og innkalling ble enstemmig vedtatt.

PS 13/17 Godkjenning av møteprotokoll fra forrige møte

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak:

Møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget 23.05.2017 ble enstemmig vedtatt.

PS 14/17 Vurdering av om BDO er uavhengig i forhold til Bergen kirkelige fellesråd

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar egenvurderingen fra ansvarlig revisor Solveig Dalstø, vedr. om BDO er uavhengig i forhold til Bergen kirkelige fellesråd, til etterretning.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Partner i BDO, Solveig Bø Dalstø, presenterte uavhengighetserklæringen og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar egenvurderingen fra ansvarlig revisor Solveig Dalstø, vedr. om BDO er uavhengig i forhold til Bergen kirkelige fellesråd, til etterretning.

PS 15/17 BKF - BDO presenterer revisjonsplan for regnskapsrevisjonen for 2017

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonsplanen og informasjonen om regnskapsrevisjonen så langt i 2017 fra BDO AS til orientering.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Partner i BDO, Solveig Bø Dalstø, presenterte revisjonsplanen, informerte om regnskapsrevisjonen så langt i 2017 og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar revisjonsplanen og informasjonen om regnskapsrevisjonen så langt i 2017 fra BDO AS til orientering.

PS 16/17 Forslag til nytt reglement for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Forslag til innstilling

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner kontrollutvalgets forslag til «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd».
2. Reglene gjøres gjeldende fra

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

I oppstartmøtet opplyste leder i kirkelige fellesråd, Lars Kristian Stendahl Gjervik, at han trodde det ville være problematisk å få utført selskapskontroll finansiert over BKF sitt ordinære budsjett Bergen kommune, som bevilger penger til BKF, hadde også gitt uttrykk for de var betenkt til å bevilge penger til å gjennomføre selskapskontroll.

Kontrollutvalget ønsker i utgangspunktet å ha ansvar for selskapskontroll i BKF, men på bakgrunn av signalene fra Gjervik ble kontrollutvalget enig om at § 6 i forslaget styrkes i forslaget som sendes videre til fellesrådet. Fjerde avsnitt i § 2 strykes også. Etter dette er det denne teksten som strykes i forslaget.

§ 6. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av BKF's interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at fellesrådet er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av BKF's eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av Fellesrådet selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den/de som utøver BKF's eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med Fellesrådets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. § 5.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av selskapskontroll, skal kontrollutvalget avgi rapport til Fellesrådet om hvilke selskapskontroller som er gjennomført og om resultatene av disse.

Kontrollutvalget skal påse at Fellesrådets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om selskapskontroller følges opp.

§ 2. Kontrollutvalgets mandat – fjerde avsnitt

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av BKF's interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll).

Etter dette blir § 7 endret til § 6 og § 8 endres til § 7.

Videre ønsker kontrollutvalget at leder i utvalget, sammen med sekretariatet, går i en dialog med leder i fellesrådet for å drøfte hvordan man kan løse § 6 om selskapskontroll.

Med strykningen av § 6 samt fjerde avsnitt i § 2 i reglene, ble slik innstilling enstemmig vedtatt.

Innstilling:

1. Bergen kirkelige fellesråd godkjenner kontrollutvalgets redigerte forslag til «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd».
2. Reglene gjøres gjeldende fra 01.01.2018.

Vedtak

3. Kontrollutvalget ber leder i utvalget, sammen med sekretariatet, om å gå i dialog med leder i fellesrådet for å drøfte hvordan man kan løse § 6 om selskapskontroll.

PS 17/17 Budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd for 2018

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett inkludert endringer som blir gjort i møtet. Budsjettforslaget sendes BKF for videre behandling.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Sekretariatet redegjorde for innholdet i budsjettforslaget og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

I oppstartmøtet gav leder i fellesrådet, Lars Kristian Stendahl Gjervik, kirkeverge, Asbjørn Vilkinsen, og økonomimedarbeider, Karl Bjørnar Kallestad, uttrykk for at økningen i budsjettforslaget for 2018 til kontrollutvalget kunne bli vanskelig å få aksept for. Dette gjelder både hos Bergen kommune, som bevilger penger til BKF, men også i fellesrådet.

Sekretariatet opplyste at det er stor usikkerhet rundt hvor stort revisjonshonoraret vil bli totalt for 2018. Dette skyldes at revisjonstjenestene skal konkurransenutsettes og at ny avtale skal gjelde fra 1.7.2018. I forslaget er det lagt inn tall som baserer seg på nåværende avtale, men er også basert på historiske tall. Videre ble det opplyst at gjennomføring av en forvaltningsrevisjon av erfaring vil koste ca. 300 000 i en enhet på størrelse med BKF, avhengig av tema og omfang i bestillingen.

På bakgrunn av vedtaket i sak PS 16/17 «Forslag til nytt reglement for kontrollutvalget i Bergen kirkelig fellesråd» ble budsjettforslaget redusert med kr. 50 000 når det gjelder selskapskontroll. Videre ble forslaget redusert med kr. 25 000 til forvaltningsrevisjon. Disse to reduksjonene medfører at posten revisjonshonorar reduseres med kr. 75 000. Til slutt ble posten «Ekstra tiltaksmidler» redusert til kr. 30 000.

Etter dette ble det totale budsjettforslaget redusert med totalt kr. 95 000.

Med disse endringene ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett inkludert endringer som blir gjort i møtet. Budsjettforslaget sendes BKF for videre behandling.

PS 18/17 Årsplan for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd for 2018

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget vedtar årsplan for 2018 inkludert endringer som kom frem i møtet.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Sekretariatet redegjorde for forslag til årsplan og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget vedtar årsplan for 2018 inkludert endringer som kom frem i møtet.

PS 19/17 Møteplan for kontrollutvalget i BKF for 2017 og 2018

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget legger opp til slik møteplan for 2018:

Dato:
13.02.2018
13.03.2018
08.05.2018
11.09.2018
04.12.2018
2. Kontrollutvalget utsetter møte 23.11.2017 til
3. Kontrollutvalget ber kirkevergen orientere om oppfølging av plan for internkontroll og gjennomføringen av den, på førstkommende utvalgsmøte, jf. utvalgets årsplan for 2017 punkt 2.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Sekretariatet redegjorde for forslag til møteplan og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Det ble enighet om å endre møtet 13.02.2018 til 20.02.2018. Det ble også enighet om å kutte ut møtet 23.11.2017 og utsette sakene til møtet 20.02.2018.

Med disse endringene ble slikt vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget legger opp til slik møteplan for 2018:

Dato:
20.02.2018
13.03.2018
08.05.2018
11.09.2018
04.12.2018
2. Kontrollutvalget kutter ut møtet 23.11.2017 og utsetter sakene til 20.02.2017.
3. Kontrollutvalget ber kirkevergen orientere om oppfølging av plan for internkontroll og gjennomføringen av den, på førstkommende utvalgsmøte, jf. utvalgets årsplan for 2017 punkt 2.

PS 20/17 Hvordan melde avbud til møtene i kontrollutvalget

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar til etterretning de rutinene som gjelder for å melde avbud til møtene i utvalget.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar til etterretning de rutinene som gjelder for å melde avbud til møtene i utvalget.

PS 21/17 Referatsaker

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

RS 6/17 Folkevaldopplæring for kommunale kontrollutval 29. – 30.01.2018

Kontrollutvalget ble enige om at et medlem i utvalget bør delta og medlem, Jorid Laura Vingen Endal, ønsker å melde seg på folkevalgtopplæringen.

Etter dette ble slikt vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Medlem, Jorid Laura Vingen Endal, kan melde seg på folkevalgtopplæringen for kontrollutvalg i kommuner på Solstrand 29. – 30.01.2018.

De andre referatsakene ble tatt til orientering.

PS 22/17 Eventuelt

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Før det offisielle møtet i kontrollutvalget ble det avviklet et oppstartmøte mellom leder i fellesrådet, Lars Kristian Stendahl Gjervik, kirkeverge, Asbjørn Vilkinsen, økonomimedarbeider, Karl Bjørnar Kallestad, kontrollutvalget og sekretariatet. Tema for møtet var bl.a. presentasjon og praktiske avklaringer mellom sekretariatet, administrasjon og kontrollutvalget

Det kom ellers ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak:

Det ble ikke gjort vedtak i denne saken.

PS 23/17 Konkurransetsetting av revisjonstjenestene i BKF - Forslag til konkurransegrunnlag

Forslag til vedtak

1. Fremlagt konkurransegrunnlag, med de endringer som kom frem i møtet, vedtas.
2. Sekretariatet får fullmakt til å gjøre nødvendige redaksjonelle og strukturelle endringer i konkurransegrunnlaget før det blir sendt ut.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017

Behandling i møtet:

Møtet ble lukket med hjemmel i kommunelovens § 31.1, jf. forvaltningslovens § 13.

Sekretariatet presenterte forslag til konkurransegrunnlag for kjøp av revisjonstjenester i BKF og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Fremlagt konkurransegrunnlag, med de endringer som kom frem i møtet, vedtas.
2. Sekretariatet får fullmakt til å gjøre nødvendige redaksjonelle og strukturelle endringer i konkurransegrunnlaget før det blir sendt ut.

Kontrollutvalget i BKF

Vår sakshandsamar: Roald Breistein

 Dykkar ref.:
 Vår ref: 2017/92
 Vår dato: 08.11.2017

Partsbrev - Møteplan for kontrollutvalget i BKF for 2017 og 2018
Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 31.10.2017
Behandling i møtet:

Sekretariatet redegjorde for forslag til møteplan og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Det ble enighet om å endre møtet 13.02.2018 til 20.02.2018. Det ble også enighet om å kutte ut møtet 23.11.2017 og utsette sakene til møtet 20.02.2018.

Med disse endringene ble slikt vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget legger opp til slik møteplan for 2018:

Dato:
20.02.2018
13.03.2018
08.05.2018
11.09.2018
04.12.2018

2. Kontrollutvalget kutter ut møtet 23.11.2017 og utsetter sakene til 20.02.2017.
3. Kontrollutvalget ber kirkevergen orientere om oppfølging av plan for internkontroll og gjennomføringen av den, på førstkommende utvalgsmøte, jf. utvalgets årsplan for 2017 punkt 2.

Fyllingsdalen kirke – store taklekkasjer

Fyllingsdalen kirke er bygget i 1976.

I år 2000 ble taket skiftet.

I høst har vi gjort egne inspeksjoner (Akasia) og hatt inne ekstern ekspertise (Blikkenslagermester Holum).

Rapportene fra begge inspeksjonene forteller om omfattende skader på taket.

Zink-platene har hull på hull – tærte hull, de største kan en stikke en kulepenn gjennom.

Foreløpig er skadene under sinken begrenset, men det strømmen store mengder vann ned i konstruksjonen, så om vi ikke gjør noe, vil takets bæreevne bli svekket.

Hva tæringen kommer av, vet vi ikke. Platene er sendt til fabrikken i Frankrike for analyse.

Kommunen som styrte prosjektet i år 2000, ba entreprenøren om produktgaranti for sink-platene som ble brukt. Foreløpig har vi ikke funnet garantiteksten. Vi leter videre etter denne, men innser samtidig at det kan bli utfordrende å forfølge en 16 år gammel leveranse i franske rettssaler.

Arbeidet fremover består av

- 1) Vi prøver å gjøre en midlertidig reparasjon gjennom å tette hullene vi finner med silikon
- 2) Vi jobber med å finne årsaken, og prosjektere en endelig løsning, en løsning som varer i mer enn 17 år.

Menigheten i Fyllingsdalen har opplevd utfordringer med lekkasje, og vil kunne oppleve mer av det i tiden som kommer. Det er imidlertid ikke akutt fare for store skader i vinter. I løpet av et par år vil vi imidlertid måtte gjøre omfattende reparasjoner. Kostnadene er foreløpig svært usikre, men vi må forvente at de nærmer seg 10 mil. kroner. Vi kommer tilbake med mer informasjon i forbindelse med kommende budsjetter.

Vedlagt finner dere rapporten fra blikkenslagermesteren.

SKADEVURDERING- ZINKTAK FYLLINGSDALEN KIRKE

Bestilt av: Akasia AS v/Bjarne Skarestad

Befaring: 01.12.2017

Deltatt på befaring: Arvid Holum og John Arne Slåke fra Bl.A.Holum AS og Bjarne Skarestad med fagpersonell fra Akasia

Inspeksjon etter befaring: 04.12.2017

Deltatt på inspeksjon: Johannes Hovland, Boguslaw Hajor, Blikkenslagermester Arvid Holum og Marianna Hylland Curtis Fra BOV.

Område for foretatt inspeksjon: Se vedlagt bilde nr. 1

Skadeomfang oppdaget etter inspeksjon.

Det er foretatt inspeksjon iht. avtale. Det er tatt ut 2 stk zinkfelt på 1M² for å kontrollere underlag. Deretter er zinkfeltet på plass. Henviser til bilde 1,2 og 3 hvor det er skjært ut 200 x 200 mm OSB Plater. Samme størrelse parti er skjært ut i underlagsduk. For dette partiet er følgende konstatert:

- Underside av Zinkplate er våt. Underlagsduk TU 111 er gjennomtrukket av vann og har mistet sin funksjon.
- OSB Plater er under oppløsning og gjennomtrukket av vann. Konsistens på plate fremstår som svampaktig. Påbegynnende heng indikerer redusert bæreevne.
- I samme området fremstår underliggende konstruksjon som å være upåvirket av nevnte forhold dog noe fuktig.
- Underliggende isolasjonssjikt er heller ikke påvirket. Oversiden av isolasjon har en papirduk som har mindre grad av fukt.
- Den Lakkerte Zinkens oppside fremstår med vekslende fremtreden av tæring i materialet hvor mange har gjennomtrengende hull. Tæringspunkt som er i begynnerfasen kan ikke gjenkjennes på platens underside. Dette kan indikere at prosessen har sin opprinnelse på oversiden av platene. Ut fra dette er det vanskelig med denne første inspeksjonen å konstatere at vannskader på underlag er forårsaket av påviste tæringshull eller av kondensproblematikk fra platenes underside. Dette vil mest sannsynlig kunne påvises ved mer omfattende inspeksjon i takets Høyere liggende partier.

Varsel Fare:

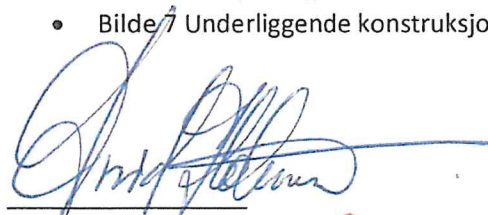
Med bakgrunn i funn fra inspeksjon er det nærliggende å tro at det kun er spørsmål om kort tid før skaden kan nå ett alvorligere nivå om vann skulle trenge videre ned i isolasjonsområde. Videre kan det ikke utelukkes at takets bæreevne mellom «åsene» ikke lenger vil tåle eventuell tyngre last eksempelvis våt snø i gitt mengde. Dersom underlag skulle bli presset ytterligere ned er det fare for at langsgående falselinjer kan revne og forårsake betydelig inntrengning av vann.

Tiltak:

- Snarlig foreta videre punktvis tilsvarende inspeksjon på flere punkt i takflaten for deretter å kunne foreta riktige tiltak.
- Sikre taket ut i fra nye opplysninger fra en mer omfattende inspeksjon.
- Demonterte zinkplater er fraktet til verksted. En plate lakkert Zink samt en OSB plate med sarnafil TU 111 underlagsduk sendes til VM Zink sitt laboratorium.
- Tilsvarende materialprøver overleveres Akasia.

Vedlegg til rapport:

- Bilde 1 Inspeksjonsområde
- Bilde 2 Opp side av Zink plate
- Bilde 3 Underside av Zink plate
- Bilde 4 Viser tæring med hull i zinkplate
- Bilde 5 OSB plate med belegg TU 111
- Bilde 6 OSB plate gjennomtrukket av vann
- Bilde 7 Underliggende konstruksjon.

Arvid Holum
Blikkenslagermester

Tilsetting faste stillinger				
Navn	Stilling	Menighet	Tilsatt fra	Grunn til ledighet
Asbjørn Snilstveit	Kantor	Søreide menighet	01.01.2018	Oppsigelse
Brita Maripuu	Organist	Sandviken menighet	01.01.2018	Gått over i ny stilling i BKF